

KEMPELEEN KUNTA

Asiahallinta-aineisto 323/10.02.02/2019

Dnro 2021-593

Kempeleen eteläisten alueiden osayleiskaava

Kaavaselostus, luonnos

19.4.2023

Sisällysluettelo

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1	Tunnistetiedot	1
1.2	Suunnitteluorganisaatio	2
2	KAAVA-ALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS	4
3	KAAVAN TARKOITUS	6
4	NYKYTILANNE JA SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	7
4.1	Suunnittelutilanne	7
4.1.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	7
4.1.2	Maakuntakaavoitus	8
4.1.3	Yleiskaavat	16
4.1.4	Asemakaavat	27
4.2	Väestö ja työpaikat	29
4.3	Palvelut ja virkistys	30
4.4	Liikenne	31
4.5	Maanomistus	36
4.6	Rakennettu ympäristö	37
4.7	Yhdyskuntatekniikka	38
4.8	Luonto	39
4.9	Pinta- ja pohjavedet	41
4.10	Hulevedet ja tulva-alueet	42
4.11	Maisema- ja kulttuuriympäristö	42
4.12	Arkeologia	44
4.13	Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt	45
5	KAAVAPROSESSI JA SUUNNITTELUN ETENEMINEN	46
5.1	Aikataulu	46
5.2	Vireillepano ja kaavatyön aloitus	46
5.3	Kaavarunkovaihtoehdot	46
5.4	Kaavaluonnos	46
5.5	Kaavaehdotus	46
5.6	Kaavan hyväksyminen	47
6	VUOROVAIKUTUS KAAVAA LAADITTAESSA	48
6.1	Osalliset ja osallistuminen	48

12.4.2023

6.2	Osallisten osallistumismahdollisuudet prosessin aikana	48
6.2.1	Viranomaisyhteistyö	48
6.2.2	Yhteistyö muiden osallisten kanssa	49
7	TAVOITTEET OSAYLEISKAAVAN LAADINNALLE	49
7.1	Kempeleen kunnan tavoitteet	49
7.2	Viranomaisten tavoitteet	52
7.3	Osallisten tavoitteet	52
7.4	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute	52
7.5	Kaavarungoista saatu palaute	53
7.6	Kaavaluonnoksen nähtävillä olon yhteydessä saatu palaute	55
7.7	Kaavaehdotuksen nähtävillä olon yhteydessä saatu palaute	55
7.8	Maisemaselvityksen suositukset	55
7.9	Luontoselvityksen suositukset	58
7.10	Liikenneselvityksen suositukset	59
7.11	Rakennettu kulttuuriympäristö -selvityksen suositukset	66
8	KAAVAN KUVAUS	67
8.1	Mitoitus	67
8.1.1	Työpaikkatavoitteet ja yritysalueiden mitoitus	67
8.1.2	Asumisen alueiden mitoitus	68
8.1.3	Mitoitettavat alueet ja vyöhykeanalyysi	69
8.1.4	Emätilaperiaate	76
8.1.5	Mitoitusvyöhykkeet	77
8.1.6	Rakennusoikeuden muodostuminen ja sijoittaminen	82
8.2	Kaavarunkovaihtoehdot	83
8.3	Kaavaluonnos	86
8.4	Kaavaehdotus	87
8.5	Yleiskaava	87
8.5.1	Asuinaluevaraukset	87
8.5.2	Palvelujen ja elinkeinotoiminnan sekä yhdyskunnan kannalta tärkeiden alueiden aluevaraukset	90
8.5.3	Maa- ja metsätalouteen sekä virkistykseen liittyvät aluevarausmerkinnät	91
8.5.4	Arvokkaiden kohteiden ja alueiden merkinnät	92
8.5.5	Kulkuyhteyksiin liittyvät merkinnät	95
8.5.6	Muut merkinnät	96

12.4.2023

8.5.7	Yleismääräykset	98
8.6	Osayleiskaavan suhde yleiskaavan sisältövaatimuksiin	99
8.7	Osayleiskaavan suhde valtakunnallisiin alueiden käyttötavoitteisiin	100
8.8	Osayleiskaavan suhde maakuntakaavoitukseen	104
8.9	Osayleiskaavan suhde seudullisiin kehittämistavoitteisiin.....	106
9	KAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	106
10	KAAVAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA	111
11	SEURANTA	112

Selvitykset

Liitteet

12.4.2023

Kempeleen eteläisten alueiden osayleiskaava

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Selostus koskee Kempeleen kunnassa sijaitsevan keskustaaajaman eteläisen alueen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimistyötä. Osayleiskaava laaditaan ns. kyläkaavana oikeusvaikutteiseksi MRL 44 § mukaisesti.

1.1 Tunnistetiedot

Kaavan nimi:	Eteläisten alueiden osayleiskaava
Kaavan päiväys:	Kaavarungot 14.6.2021 Luonnosvaihe 3.4.2023 Kaavaehdotusvaihe x.x.2023 Hyväksymisvaihe x.x.2023
Kaavan laatija:	FCG Finnish Consulting Group Ruusa Degerman (syksy 2022 saakka) Mirjam Hyvönen, arkkitehti YKS-692 Varaprojektipäällikkö Maria Ouni, DI YKS-600 Timo Leskinen, DI Puh. +358 41 731 3874 etunimi.sukunimi@fcg.fi Osmontie 34 00601 Helsinki
Projektinumero:	P34239P001
Vireilletulo:	28.8.2019
Valtuusto hyväksynyt:	pp.kk.20vv

12.4.2023

1.2 Suunnitteluorganisaatio

Kempeleen kunta

Kempeleen kunta vastaa kaavan laatimisen ohjaamisesta ja tiedottamisesta sekä nähtäville asettamisesta ja näiden vaiheiden palautteen keräämisestä.

Kaija Muraja, kaavoittaja

Puh. +358 50 316 3769

etunimi.sukunimi@kempele.fi

Laura Felin, kaavasuunnittelija

Puh. +358 40 486 0394

etunimi.sukunimi@kempele.fi

Kaavan ohjausryhmään kuuluvat

Petri Joro, maankäyttöpäällikkö, 3/2023 alkaen Laura Lindholm, vs. maankäyttöpäällikkö

Tuomo Perälä, tekninen johtaja

Sari Palo, 2022 alkaen Paula Taskinen, kunnan puutarhuri

Miia Marjanen, elinkeinojohtaja

Risto Sarkkinen 2020 saakka, yhdyskuntajohtaja

Paula Kettunen, kunnallistekniikkapäällikkö

Juha Auno, kaavasuunnittelija

FCG Finnish Consulting Group Oy

Kaavoituskonsultiksi on valittu FCG Finnish Consulting Group Oy, jossa kaavoituksesta vastaa FM Ruusa Degerman. 9/2022 alkaen Mirjam Hyvönen ja varaprojektipäällikkö Timo Leskinen, DI.

Muu työryhmä:

Maria Ouni, DI (kaava ja mitoitus)

Tuomas Miettinen, DI (liikennevaikutusten arviointi)

Saara Aavajoki, DI (liikennevaikutusten arviointi)

Mauno Aho, Ins. (meluvaikutusten arviointi)

Kari Hietala, DI (rakennettavuus)

Minna Takalo, FM biologi (luontovaikutukset)

12.4.2023

Mika Jokikokko (luontovaikutukset)

Taina Ollikainen, (elinvoima vaikutusten arviointi)

Erika Brusila, FM (maankäytönsuunnittelija)

Mikko Salmela (paikkatietoasiantuntija)

Tarja Outila (johtava asiantuntija)

12.4.2023

2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS

Osayleiskaavoitettava alue käsittää noin 2 977 hehtaaria.

Alue on suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jossa asutus on paikoin muodostunut kylämäiseksi. Alueen pohjoisosassa on asemakaavoitettua taajama-asutusta ja yritysalueita. Alueeseen kuuluu etelässä laajoja avoimia viljelysmaita, jolla osassa on kulttuuriarvoja. Alue rajautuu idässä Ketolanperän yleiskaava-alueeseen, pohjoisessa Taajaman osayleiskaavaan ja etelässä Kempeleen ja Limingan väliseen kuntarajaan.

Kuva 1. Kaava-alueen sijainti osoitettu oranssilla värillä. (Taustakartta: MML)

12.4.2023

Kuva 2. Yleiskaava-alueen sijainti peruskartalla. (Taustakartta: MML)

12.4.2023

3 KAAVAN TARKOITUS

Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavan tavoitteena on ohjata tulevaa asemakaavoitusta ja osoittaa aluevaraukset maakuntakaavassa esitetyille eri liikennemuotoja yhdistävälle maakunnallisesti merkittävälle tavaraliikenteen terminaalialueelle Kempeleen ja Limingan kuntarajan tuntumassa.

Suunnittelualueen sijainti TEN-T ydinverkon varrella edellyttää alueen suunnittelussa ennakoivaa otetta ja EU:n liikennepolitiikan tavoitteiden huomioimista yleiskaavatasolla. Näin ollen yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa aluevaraukset, jotka luovat pitkän tähtäimen edellytykset tehokkaille, turvallisille ja ympäristöystävällisille logistiikka- ja liikenneratkaisuille sekä luoda edellytykset kasvua ja työpaikkoja luovalle kilpailukykyiselle teollisuudelle. Yleiskaavassa tutkittavat logistiikkatoiminnat ei vielä yleiskaavoituksen käynnistysvaiheessa liity mihinkään yksittäiseen hankkeeseen, vaan yleiskaavan tarkoituksena on varautua tulevan kaksoisraiteen potentiaalin hyödyntämiseen, mahdollistaa tulevaisuudessa alueen toteuttaminen siten, että se tukee Oulun seudulle valmisteilla olevan logistiikkastrategian tavoitteita ja mahdollistaa uusien työpaikkojen luomisen kansallisen ja kansainvälisen kuljetuskäytävän varrelle.

Logistiikkatoimintojen lisäksi Kempeleen eteläosien yleiskaavassa tarkastellaan miltä osin alueella voimassa olevan Sipola-Rajakorven osayleiskaavamerkinnät kaipaavat päivittämistä. Lisäksi tutkitaan millä tavoin maankäytön ohjaaminen on tarkoituksenmukaista osoittaa Oulun seudun osayleiskaavassa 2020 asemakaavoitettavaksi merkityllä Niittyranan asuinalueella. Uusia rakennuspaikkoja ei voida myöntää alueille, joissa uusi rakentaminen on määritetty asemakaavoilla tutkittavaksi. Yleiskaavatyön yhteydessä selvitetään miltä osin asumiseen tarkoitetuilta alueilta edellytetään asemakaavoitusta, suunnittelutarveharkintaa ja onko yleiskaavaa joiltain osin mahdollista käyttää kyläalueilla MRL 44 §:n mukaisesti suoraan rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

Osayleiskaava on tarkoitus laatia osittain MRL 44 § mukaisesti niillä alueilla, joilla ei ole asemakaavoitusta edellyttävää rakentamispainetta, jolloin se toimii kaavassa määritellyin osin suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Näillä alueilla osayleiskaavaa varten laaditaan mitoitus, jonka avulla osoitettavat rakennusoikeudet määritellään rakennuspaikkakohtaisesti. Kaavassa määritellään myös asemakaavoitettavat alueet.

Lisäksi osayleiskaava toimii valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, maakuntakaavan, seudullisten kehittämistavoitteiden, kunnan maankäytön kehityskuvan ja muiden kunnan strategioiden välittäjänä ja tulkitsijana.

Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavan tavoitteena on:

- Ohjata tulevaa asemakaavoitusta ja osoittaa aluevaraukset maakuntakaavassa esitetyille eri liikennemuotoja yhdistävälle maakunnallisesti merkittävälle tavaraliikenteen terminaalialueelle Kempeleen ja Limingan kuntarajan tuntumassa.
- Logistiikkatoimintojen ja alueeseen liittyvien maisema- ja luontoarvojen yhteensovittaminen kestävä kehityksen mukaisesti.
- Tutkia Rajakorpi-Sipolan alueella sekä Niittyranan alueella voimassa olevien yleiskaavojen ajantasaisuus ja osoittaa alueet, joilla edellytetään asemakaavoitusta.
- Rajakorpi-Sipolan osayleiskaavan alueella sekä Oulun seudun yleiskaavan 2020 alueella Niittyranassa tutkitaan erityisesti mahdollisuuksia osoittaa rakennuspaikat, joilla rakennuslupa voitaisiin myöntää suoraan yleiskaavan perusteella (MRL 44 §).

12.4.2023

Kunnanvaltuuston 11.3.2019 (§ 14) hyväksymässä Kempeleen Taajaman osayleiskaavassa 2040 on osoitettu keskustan eteläpuolelle Ollakkaan selvitysaluetta, jonka käyttötarkoituksen tarkempi määrittäminen edellyttää lisäselvityksiä. Taajaman osayleiskaavan laatimisen yhteydessä tunnistettiin kaava-alueen rajauksen ulkopuolelle sijoittuvia asiakokonaisuuksia, joiden ratkaiseminen edellyttää uutta yleiskaavallista tarkastelua, joten lisäksi eteläisten alueiden osayleiskaavassa tarkastellaan myös seuraavia asioita:

- onko tarpeellista osoittaa radan alikulku, jolla luotaisiin yhteys Ollakan eteläisiltä alueilta radan itäpuolella sijaitseville Riihivainion teollisuusalueille
- onko Taajaman osayleiskaavassa osoitettu tilavaraus lentokentän ratayhteydelle (kolmioradalle) enää tarpeellinen.

4 NYKYTILANNE JA SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

4.1 Suunnittelutilanne

4.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on hyväksynyt uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 14.12.2017. Tavoitteet astuvat voimaan 1.4.2018. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Ne on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennako-ohjauksen välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä ja edistää ennako-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa

Maankäyttö- ja rakennuslain 24 §:n (MRL) mukaan ne on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät yleiskaavaan osin maakuntakaavan kautta.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia, jotka ovat keskeisiä myös laadittavana olevassa yleiskaavassa:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

12.4.2023

Lisätietoja valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista löytyy ympäristöministeriön kotisivuilta: www.ymparisto.fi/vat.

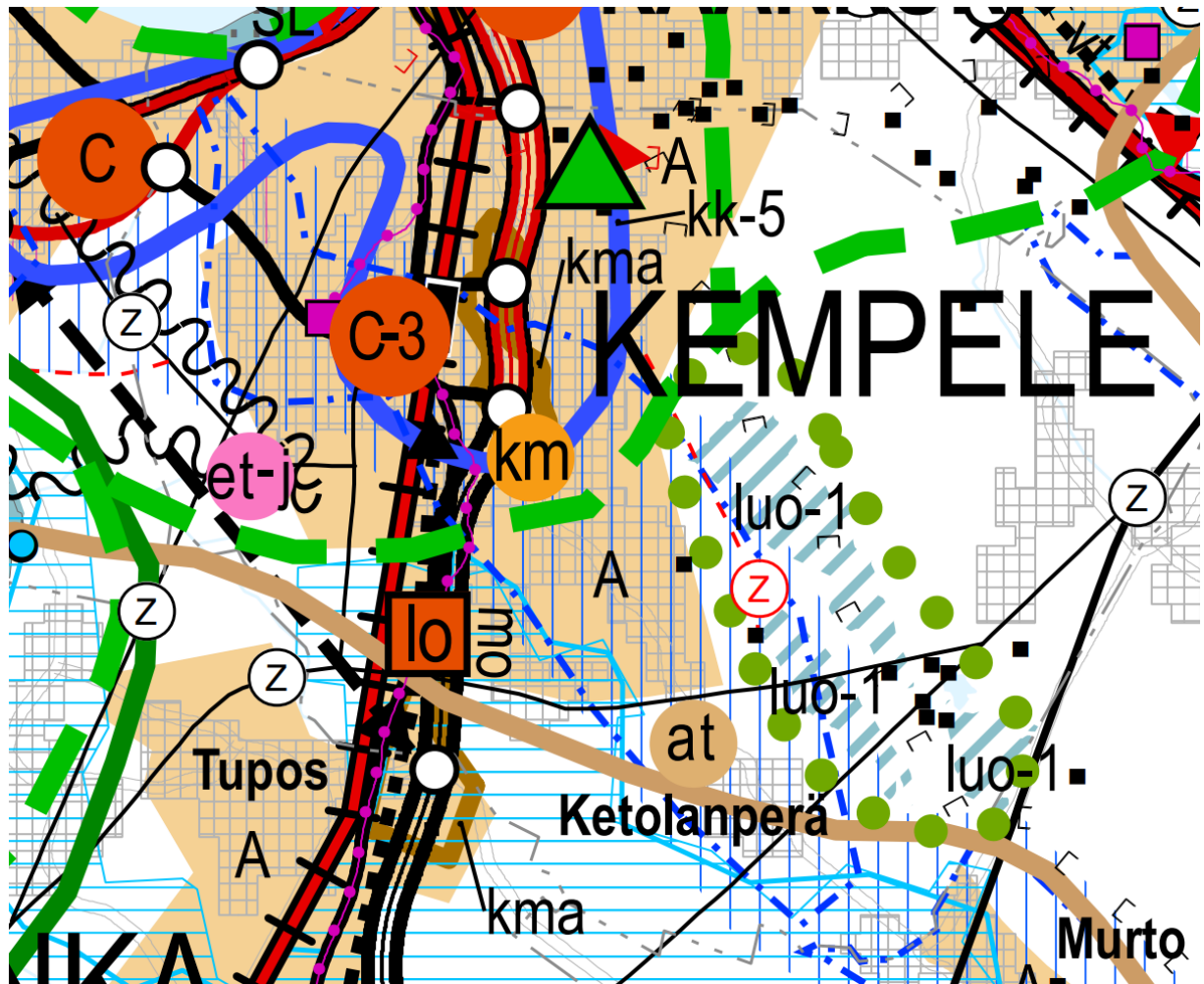
4.1.2 Maakuntakaavoitus

Maakuntakaava on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 25 §) mukainen useampaa kuin yhtä kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen.

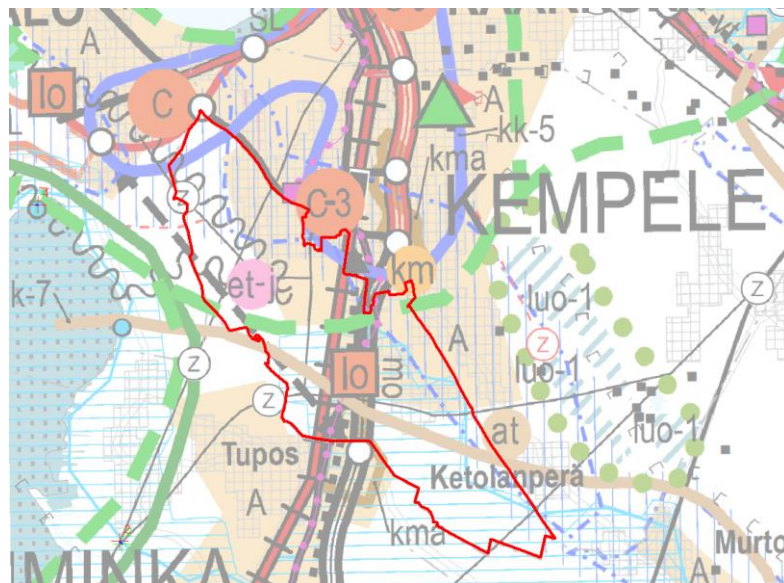
Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakuntakaavoituksen periaatteella (MRL 27 §) vuodesta 2009 alkaen. Ensimmäiset kaksi vaihemaakuntakaavaa ovat jo lainvoimaisia, viimeinen kolmas on määrätty tulemaan voimaan ilman lainvoimaa (maakuntahallitus 5.11.2018 (§ 231). Kolmas vaihemaakuntakaava sai lainvoimain 17.1.2022 KHO:n hylättyä valistukset. Keskeisiä Kempeleen eteläosien osayleiskaavaan liittyviä maakuntakaavamerkintöjä (vaihemaakuntakaavojen yhdistelmäkartta 18.2.2022) ovat punaisella neliöllä kuvattu ”lo”- maakunnallisesti merkittävän logistiikka-alueen kohdemerkintä, vaaleansinisellä viivarasterilla kuvattu Limingan lakeuksien maakunnallisesti merkittävä maisema-alue ja Tupoksen eritasoliittymän yhteyteen osoitettu ruskea vähittäiskaupan suuryksiköiden kma-kehittämisaluerajaus.

Valtioneuvosto on tehnyt päätöksen valtakunnallisia maisema-alueita koskevan 5.1.1995 inventoinnin korvaamisesta uudella 2021 inventoinnilla. Päätös on tullut voimaan 1.3.2022. Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajausta päivitetään laadittavana olevaan (vireille 22.10.2021) Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiakaavaan. Ilmasto- ja energiakaavassa tarkasteltavia muita teemoina ovat mm. liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet, energiantuotanto, -varastointi ja -siirto, pohjavesialueiden luokitus- ja rajauserämuutosten ajantasaistaminen, viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu.

12.4.2023

Kuva 3. Ote maakuntakaavayhdistelmästä.

Kuva 4. Suunnittelualue sovitettuna maakuntakaavaan.

12.4.2023

Kaupunkikehittämisen kohdealueet

KAUPUNKIKEHITTÄMISEN KOHDEALUE: OULUN KAUPUNKI-SEUTU (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan Oulun seudun yhtenäisen yhdyskuntarakenteen aluetta, joka muodostaa Oulun valtakunnanosakeskuksen ydinalueen. Alueella on tarvetta kuntien yhteistoimintaan alueidenkäytön suunnittelussa ja hankkeiden yhteensovittamisessa.

Suunnittelumääräykset:

Oulun kaupunkiseudulla kasvu tulee kohdistaa ensisijaisesti kuntakeskuksiin ja alakeskuksiin, missä kaupunki- ja taajamarakennetta on pyrittävä täydentämään ja eheyttämään. Uudet asuntoalueet tulee sijoittaa joukkoliikenteen kannalta edullisesti ja niillä tulee suosia tiivistä pientaloasutusta.

Alueen kaupunki-, kunta- ja aluekeskuksiin voidaan sijoittaa seutua palvelevia vähittäiskaupan suuryksiköjä, jotka tulee sijoittaa siten, että ne tukevat yhdyskuntarakennetta ja ovat hyvin kevyt- ja joukkoliikenteen saavutettavissa.

Yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla tulee luoda edellytykset seudullisen virkistysalueverkoston toteuttamiselle. Oulujoen suistosta ja Oulujokilaaksosta sekä keskeistä kaupunkiseuturakennetta yhdistävästä virkistysaluekehästä koostuvan yhtenäisen viihdytysalueen muodostuminen on turvattava.

MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutuasutuksen alueita, joilla kehitetään erityisesti maataloutteen ja muihin maaseutuelinkeinoin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Vyöhykkeillä on tarvetta kehittää kuntien yhteistyöllä yhtenäisiä suunnitteluperiaatteita.

Kehittämisperiaatteet:

Alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailuvyöhykkeenä. Maaseutua kehitettäessä sovitetaan yhteen maaseutuelinkeinon, pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen tavoitteet, erityisesti maatalouden toimintaedellytykset huomioon ottaen. Loma-asutuksen ja matkailupalvelujen suunnitelmallisella kehittämisellä pyritään tukemaan maaseudun pysymistä asuttuna.

Kohdealueella sijaitsevia taajamia kehitetään erityisesti jokimaiseman arvojen ja mahdollisuuksien pohjalta.

Suunnittelumääräykset:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinon toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon, vesistön vedenlaadun turvaamiseen ja ulkoilureittien kehittämiseen.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan aiheuttamat rajoitukset rakentamiselle.

mk-7

Lakeuden alue

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakentamistavan ohjaukseen sekä Tyrnävän- Limingan High Grade -alueella erityisviljelyn ja siihen liittyvien toimintojen kehittämisestä turvaamiseen. (2.vmkk)

12.4.2023

kma

VÄHITTÄISKAUPAN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan alueita, joille on yhdyskuntarakenteellisen sijaintinsa perusteella mahdollista sijoittaa paljon tilaa vaativan kaupan suuryksiköitä.

Suunnittelumääräykset:

Alueelle voidaan osoittaa yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa merkitykseltään seudullisia erikoiskaupan suuryksiköitä tai myymäläkeskittymiä myös keskustatoimintojen alueiden ja kaupan suuryksikköalueiden ulkopuolelle.

Alueelle voidaan sijoittaa paljon tilaa vaativan tavarankauppaa. Tilaa vaativalla erikoiskaupalla tarkoitetaan toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaista rauta- ja rakennustarvikkeiden, kodinkoneiden, huonekalujen, puutarha-alan, veneiden, moottoriajoneuvojen sekä muiden paljon tilaa vaativien erikoistavaroiden vähittäiskauppaa.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on selvitettävä riittävässä laajuudessa, ettei hanke yksin tai yhdessä muiden kehittämisvyöhykkeen hankkeiden kanssa heikennä palveluiden saatavuutta alueellisesti tai väestöryhmittäin eikä heikennä erikoiskaupan toimintamahdollisuuksia keskusta-alueilla. Kaupan suuryksiköiden toteuttamisen ajoitus tulee sitoa muun yhdyskuntarakenteen ja toimivien liikenneyhteyksien toteuttamiseen.

Suuryksiköiden enimmäismitoitus kerrosalaneliömetreinä (k-m²):

- Kaakkuri-Vasaraperä, Ritaharju-Ritaportti ja Äimärautio, Oulu, yhteenlaskettu kokonaismitoitus	400 000
- Zatielliitti-Zepelin, Kempele	110 000
- Tupos, Liminka, Kempele	40 000
- Savari, Ylivieska	50 000

JOUKKOLIIKENTEEN KEHITTÄMISKÄYTÄVÄ (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan Oulun seudun joukkoliikenteen korkean palvelutason pääreitit. Osa reiteistä sisältyy Oulun seudun laatuikäytävään ja osa voi kulkea moottoriväylää pitkin.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee luoda yhdyskuntarakenteelliset edellytykset joukkoliikenteen kehittämiselle.

VIHERYHTEYSTARVE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmallalla suunnittelulla tulee turvata virkistysalueiden ja -reittien seudullinen jatkuvuus ja kehittäminen sekä liittyminen virkistyskeskuksiin, suojelualueisiin ja kulttuuriympäristöihin.

12.4.2023

VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston periaatepäätöksen (1995) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla:

- Aittojärvi–Kyngäs
- Hailuoto
- Iijoen keskijuoksun kulttuurimaisema
- Kalajokilaakso
- Kuusamon kosket
- Limingan lakeus
- Manamansalo
- Määttälänvaara–Vuotunki
- Oulujoen laakso
- Reisjärven Keskikylä–Kangaskylä
- Säräisniemi
- Tyrjärven kulttuurimaisemat
- Virkkula

Suunnittelumääräykset:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä turvattava maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen.

Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Erityisesti Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet tulee turvata.

Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.

VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti merkitävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009). Osa kohteista ei näy kaavakartalla; luettelo valtakunnallisesti arvokkaista rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja -kohteista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteissä 4 ja 5 sekä 3. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 5 a.

Suunnittelumääräykset:

Alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen säilymistä.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon rakennettujen kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet ja ominaispiirteet. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota RKY 2009 -inventoinnissa sekä *Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015* -selvityksessä kirjattuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin.

12.4.2023

POHJAVESIALUE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.

Suunnittelumääräykset:

Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävän vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.

TÄRKEÄ POHJAVESIVYÖHYKE (3.vmkk)

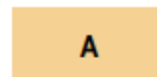
Merkinnällä osoitetaan laajoja, useista pohjavesialueista muodostuvia vyöhykeitä, jotka soveltuvat pohjaveden ottamiseen maakunnallista tai seudullista tarvetta varten.

MELUALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan Oulun ja Kuusamon lentoasemien 55 dBA lentomelualue.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee ottaa huomioon ympäristönsuojelulain nojalla annetut melutason ohjearvot. Alueelle ei tule osoittaa uutta melun haitoille herkkää toimintaa.

A**TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE (1. ja 3.vmkk)**

Merkinnällä osoitetaan asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita.

Suunnittelumääräykset:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee alueiden käyttöönottojärjestyksessä ja mitoituksessa kiinnittää erityistä huomiota vaihtoehtoisten aluekokonaisuuksien toiminnallis-taloudelliseen edullisuuteen, ympäristön laatuun ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla sekä taajaman ydinalueen kehittämistä toiminnallisesti ja taajamakuvallisesti selkeästi hahmottuvaksi keskukseksi. Maankäyttöratkaisuissa tulee pyrkiä hyvään energiatalouteen.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kannalta edulliset vyöhykkeet taajamarakenteen kehittämisen perustaksi.

Yksityiskohtaisempiin kaavoihin tulee sisällyttää periaatteet uudisrakentamisen sopeuttamisesta rakennettuun ympäristöön. Alueiden käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on varmistettava, että alueella sijaitsevien kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät.

Taajaman merkittävä laajentaminen päätien toiselle puolelle yksityiskohtaisempaan kaavaan perustuen edellyttää turvallisten yhteyksien järjestämistä päätien poikki.

Maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon tulvariskialueet ja tulvien hallintasuunnitelmat sekä varautua sään ääri-ilmiöiden vaikutuksiin.

12.4.2023

LOGISTIikka-ALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät eri liikennemuotoja yhdistävät tavaraliikenteen terminaalialueet

Suunnittelumääräykset:

Oulun Oritkarin satama-alueen välittömään läheisyyteen on varattava riittävä alue kansainvälistä yhdistettyjen kuljetusten terminaalialuetta varten siihen liittyvine raiteisto- ja laiturialueineen sekä sujuva pääsy yleiseltä tie- ja rataverkolta.

Oulun lentoaseman välittömään läheisyyteen on varattava riittävä alue lentoliikenteen tavarankäsittelyä ja siihen liittyvää yritystoimintaa varten. Alue tulee sijoittaa siten, että varsinainen rahdin käsittely tapahtuu pääosin lentoliikenteen alueella. Logistiikkaan liittyviä yritys- ja tukitoimintoja varten on varattava riittävästi aluetta välittömästi liikennealueen ulkopuolelta. Logistiikka-alueelle tulee turvata sujuva pääsy yleiseltä tie-verkolta siten, että matkustajien ja rahdin liikennevirrat voidaan erottaa toisistaan.

Raahen ja Kalajoen satama-alueisiin liittyen on varattava riittävä alue meriliikenteen tavarankäsittelyä ja yritystoimintaa varten ja sujuva pääsy alueelle yleiseltä tie- ja rataverkolta.

JÄTEVEDENPUHDISTAMO (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat ja suunnitellut ylikunnalliset, keskitetyt jätevedenpuhdistamot.

Suunnittelumääräys:

Puhdistamot ja jäteveden keräysputkisto on pyrittävä sijoittamaan riittävän etäälle tärkeistä, vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista. Puhdistamot tulee sijoittaa ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi riittävän etäälle asutuksesta ja taajamista.

MOOTTORI- TAI MOOTTORILIIKENNETIE (1. ja 3.vmkk)**VALTATIE (vt) / KANTATIE (kt)** (1. ja 3.vmkk)**Suunnittelumääräys:**

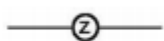
Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.

ERITASOLIITTYMÄ (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantateiden keskinäiset eritasoliittymät sekä Oulun seudun taajamatoimintojen alueen eritasoliittymät.

MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA NOPEAN HENKILÖLIIKENTEEN JA RASKAAN TAVARALIIKENTEEN PÄÄRATA (1.vmkk)**Suunnittelumääräys:**

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava nopean henkilöjunaliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen edellyttämän radan rakenteen ja turvallisuuden parantamiseen, mm. tasoristeysten poistamiseen sekä kaksoisraiteeseen.

PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 kV (1. ja 3.vmkk)

Eteläisten alueiden osayleiskaavan kannalta merkityksellisiä koko maakuntakaavan aluetta koskevia alueidenkäytön periaatteita ja yleismääräyksiä:

12.4.2023

MAA- JA METSÄTALOUS (2.vmkk)

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden säilyminen tuotantokäytössä. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asutuksen tavoitteet ja maatalouden, mukaan lukien karjatalouden, toimintaedellytykset.

Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden ja -yksiköiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta. Metsätaloutta suunniteltaessa tulee edistää metsien monipuolista hyödyntämistä yhteen sovittamalla eri käyttömuotojen ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita.

TULVARISKIEN HALLINTA (3.vmkk)

Yleismääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon sään ääri-ilmiöiden vaikutukset ja viranomaisten selvitysten mukaiset tulva-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille, jollei voida osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan. Suunniteltaessa tulville herkkiä toimintoja tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

MERKITYKSELTÄÄN SEUDULLISET VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKÖT (1. ja 3.vmkk)

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Vähittäiskaupan suuryksiköt on sijoitettava tukemaan yhdyskuntarakennetta. Suuryksiköiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon tasapainoisen palveluverkon kehittäminen, olemassa olevien keskustatoimintojen alueiden kaupalliset palvelut ja niiden toiminta- ja kehitysedellytykset, yhdyskuntarakenteen muu kehitys sekä palveluiden hyvä saavutettavuus eri väestöryhmille.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan alueella merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja, ellei selvityksin osoiteta, että alarajan ylittävä suuryksikkö on vaikutuksiltaan paikallinen, on 4000 k-m², lukuun ottamatta:

- maakuntakaavassa osoitettua Oulun seudun yhtenäistä taajamatoimintojen aluetta, jossa alaraja on päivittäistavarakaupassa 5 000 k-m² ja muussa vähittäiskaupassa 10 000 k-m² sekä
- Kuusamon, Raahen ja Ylivieskan taajamatoimintojen alueita, joissa alaraja on päivittäistavarakaupassa 4 000 k-m² ja muussa vähittäiskaupassa 7 000 k-m².

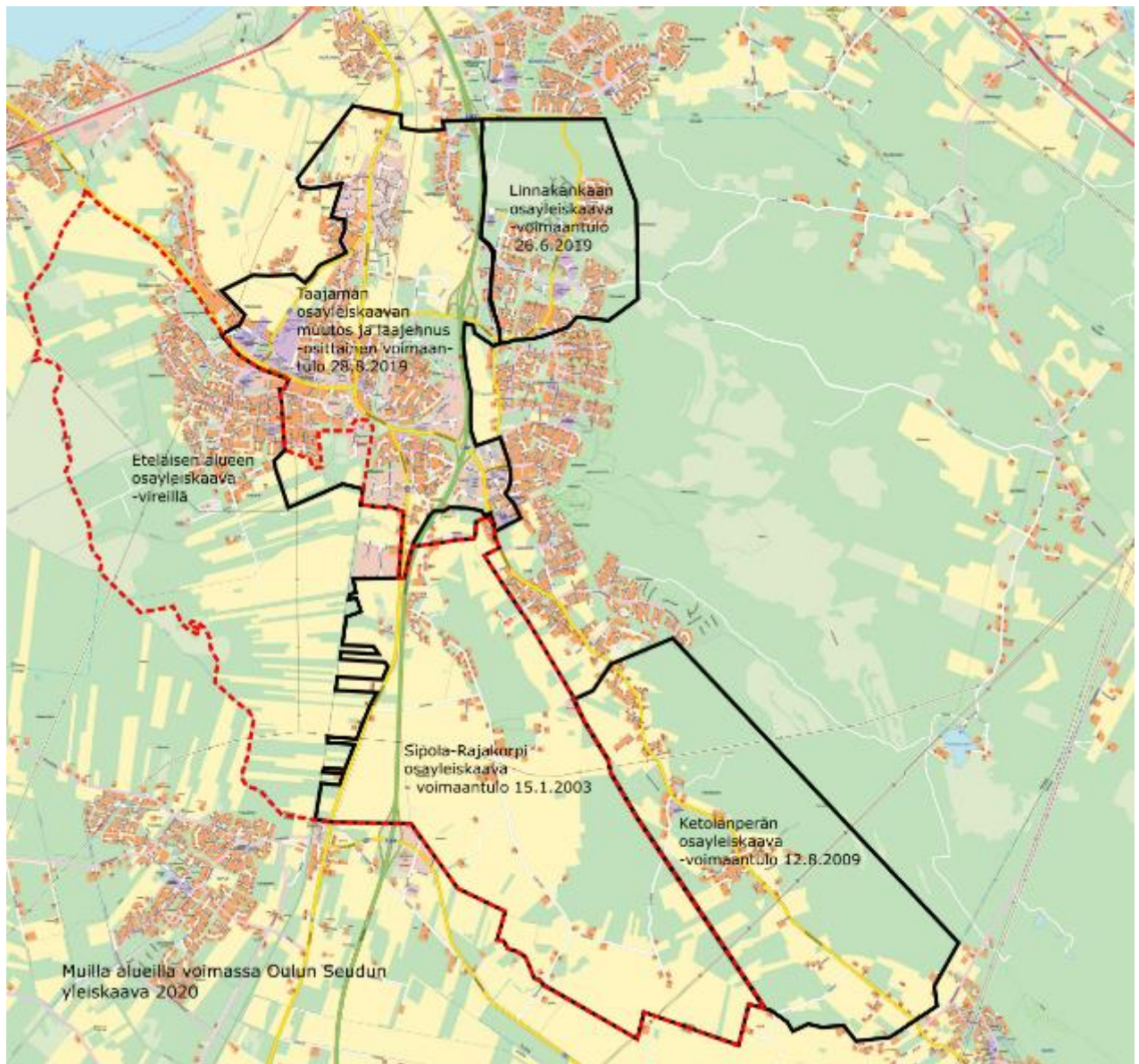
Edellä mainittuja kokoja pienempiä vähittäiskaupan suuryksiköjä on mahdollista toteuttaa maakuntakaavassa osoitettujen alueiden ulkopuolelle kunnan kaavoitukseen ja vaikutusten arviointiin perustuen.

Lisätietoja maakuntakaavoituksesta löytyy Pohjois-Pohjanmaan liiton sivuilta:

<https://www.pohjoispohjanmaa.fi/aluasuunnittelu/maakuntakaavoitus/>

12.4.2023

4.1.3 Yleiskaavat

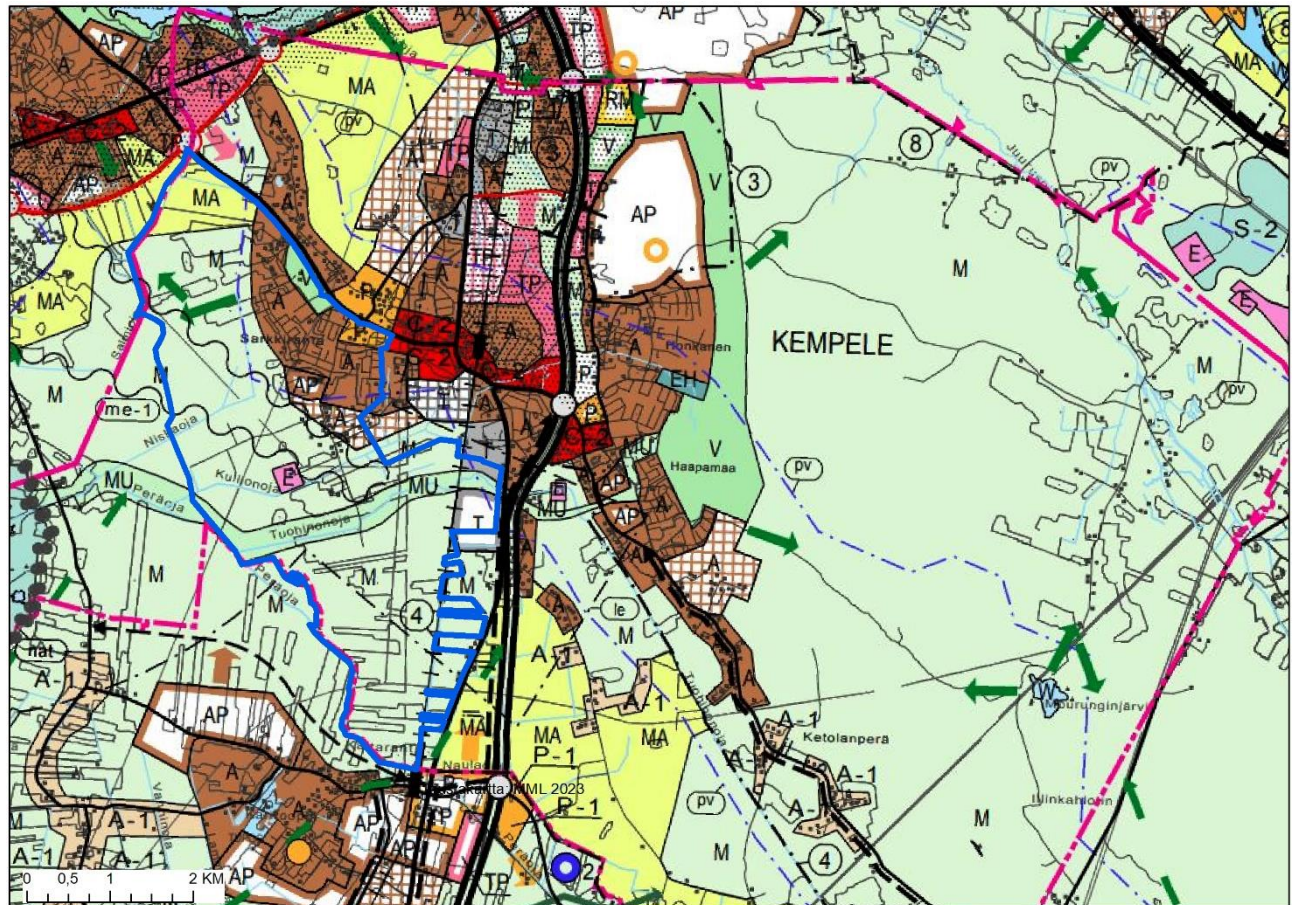

Kuva 5. Ote Kempeleen kunnan yleiskaavatilanteesta.

Oulun seudun yleiskaava 2020

Suunnittelualueen länsiosassa on voimassa Oulun seudun yleiskaava, jonka Hailuodon, Haukiputaan, Kempeleen, Kiimingin, Muhoksen ja Oulunsalon kunta sekä Oulun kaupunki ovat laatineet yhteiseen yleiskaavan, jonka ympäristöministeriö vahvisti 18.2.2005. Yleiskaava tuli lainvoimaiseksi 25.8.2006. Seudun yleiskaavaa muutettiin ja sitä laajennettiin Limingan, Lumijoen ja Tyrnävän kuntien alueille. Valtioneuvosto vahvisti muutoksen ja laajennuksen 8.3.2007 ja se tuli lainvoimaiseksi 5.6.2007. Yleiskaava muodostuu kahdesta oikeusvaikutteisesta yleiskaavakartasta, kahdesta ohjeellisesta teemakartasta sekä selostuksesta.

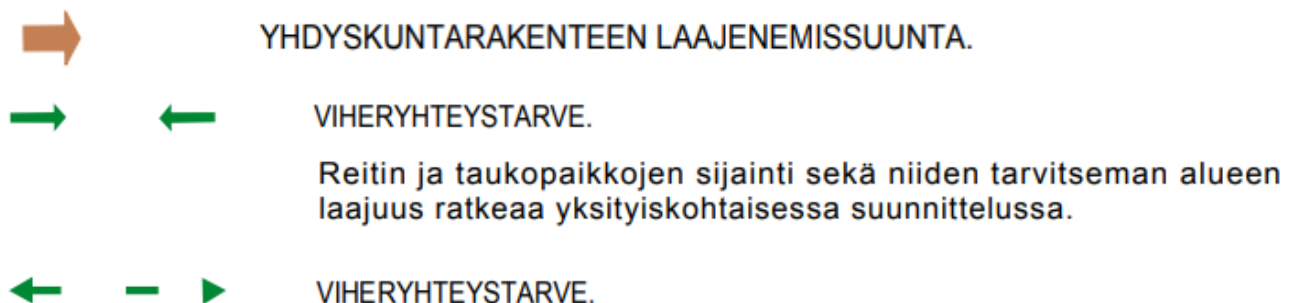
12.4.2023

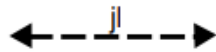
Kuva 5. Ote Oulun seudun yleiskaavasta 2020. Suunnittelualueen raja on osoitettu sinisellä.

Yleiskaavassa on esitetty tavoitteellinen yhdyskuntarakenne, keskus- ja liikenneverkko, suojelu- ja virkistysalueet sekä merkittävät seudulliset hankkeet. Tämän lisäksi Oulun seudun yleiskaavassa on esitetty luonnon- ja kulttuuriympäristön sekä maiseman kannalta arvokkaat alueet ja kohteet.

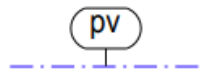
Eteläisen alueen osayleiskaava tulee korvaamaan voimaantullessaan Oulun seudun yleiskaavan 2020 alueellaan.

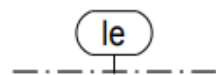
12.4.2023

JOUKKOLIIKENTEEEN KEHITTÄMISKÄYTÄVÄ / YHTEYSTARVE.**Suunnittelusuositus:**

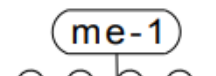
Joukkoliikenteen reitit on johdettava seudun keskusten kautta. Kehittämiskäytävän varteen sijoittuvaa yhdyskuntarakennetta on tiivistettävä. Kehittämiskäytävän varrella on järjestettävä hyvät ja turvalliset kevytliikenneyhteydet joukkoliikennepysäkeille sekä ympäröiville viheralueille.

TÄRKEÄ TAI VEDENHANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE.

Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa laitoksia, rakenteita tai toimintoja, jotka saattavat vaikuttaa haitallisesti pohjaveden laatuun (YSL pohjaveden pilaamiskielto). Pohjaveden määrään tai korkeustasoon vaikuttavaa rakentamista tai muuta toimintaa saattaa rajoittaa pohjaveden muuttamiskielto (VL 1:18). Tarvittaessa asiasta on pyydettävä alueellisen ympäristökeskuksen lausunto.

LENTOLIIKENTEEEN ESTEVAPAA VYÖHYKE.

Vyöhykkeellä rakennusten ja rakennelmien suurin sallittu korkeus vaihtelee rakennuksen sijaintipaikasta riippuen. Vyöhykkeelle tulevista tavanomaista korkeammista rakennushankkeista on neuvoteltava Ilmailulaitoksen kanssa.

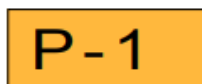
LENTOMELUALUE.**OSA-ALUEEN RAJA JA ALUEESEEN LIITTYVÄ NUMEROTUNNUS.**

Alueelle jäävät voimaan seuraavat numerotunnuksen mukaiset yleiskaavat

3. Kempele. Linnakankaan osayleiskaava. 7.2.2002.
4. Kempele. Sipola-Rajakorpi osayleiskaava. 14.11.2002

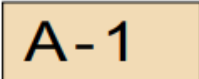
PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

Alue on tarkoitettu yksityisille ja julkisille palveluille, hallinnolle, erikoistavarakaupalle ja työpaikoille. Alue sisältää myös sisäiset liikenneväylät, pysäköinti- ja virkistysalueet.

PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

Alue on tarkoitettu liikennehakuisille palvelu- ja yritystoiminnoille. Alue sisältää myös sisäiset liikenneväylät, pysäköinti- ja virkistysalueet.

12.4.2023

A-1**MAASEUTUMAISEN ASUMISEN ALUE.**

Alue on tarkoitettu kylärakennetta tukevaa maaseutumaista asumista, palveluja ja työpaikkatoimintoja varten.

Suunnittelusuositus:

Alueen rakennukset on sijoitettava olevaa rakennetta täydentäen siten, että ympäröivä rakennuskanta, kyläkuva ja yhteydet oleviin palveluihin otetaan huomioon. Alueen vesihuolto on järjestettävä siten, ettei jätevesien käsittelystä aiheudu ympäristöhaittaa. Maiseman kannalta tärkeät pellot tulee säilyttää rakentamattomana.

AP**PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.**

Alue on tarkoitettu pääasiassa tiivistä ja matalaa sekä rivitalo- ja omakotirakentamista varten. Alue sisältää myös asumiselle tarpeelliset palvelut, alueen sisäiset liikenneväylät, pysäköinti- ja virkistysalueet.

Suunnittelusuositus:

Alueen ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa on pyrittävä yhtenäiseen ja kunnan ominaispiirteitä tukevaan ympäristökuvaan. Alueen asuinrakennukset on sijoitettava siten, että niistä on sujuvat kevytliikenneyhteydet lähipalveluihin ja joukkoliikennepysäkeille.

A**ASUNTOALUE.**

Pääosin jo rakennettu asuntoalue, jonka täydentäminen eheyttää yhdyskuntarakennetta. Alue sisältää asumiselle tarpeelliset palvelut, alueen sisäiset liikenneväylät, pysäköinti- ja virkistysalueet. Lisärakentamisen tulee perustua yksityiskohtaiseen oikeusvaikutteiseen osayleiskaavaan tai asemakaavaan.

 NYKYINEN ALUE. **KEHITETTÄVÄ ALUE.**

Alueen maankäyttö ratkaistaan yksityiskohtaisella oikeusvaikutteisella osayleiskaavalla tai asemakaavalla.

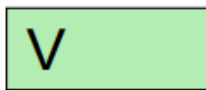
 UUSI ALUE.

Alueen maankäyttö ratkaistaan asemakaavalla.

T**TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE.**

Alue on tarkoitettu paljon tilaa vaativaa tuotanto- ja varastotoimintaa varten. Alue sisältää myös alueen sisäiset liikenneväylät, pysäköinti- ja virkistysalueet.

12.4.2023

VIRKISTYSALUE.

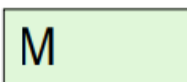
Alue on tärkeä osa seudun virkistys- ja vapaa-ajan alueverkostoa.

Suunnittelusuositus:

Alue on suunniteltava ja toteutettava siten, että virkistysalueiden mahdollistama toiminta tukee ja täydentää seudullisia virkistys- ja vapaa-ajanpalveluita.

ERITYISALUE.

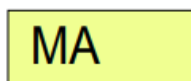
Alue on tarkoitettu seutua palvelevaa yhdyskuntateknistä tai energiahuoltoa varten.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

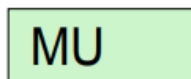
Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen. Alueelle voidaan sijoittaa maa- ja metsätalouteen tai muuhun alueelle soveltuvaan elinkeinotoimintaan liittyviä asuinrakennuksia. Erityisistä syistä alueelle voidaan sijoittaa myös muita asuinrakennuksia. Rakennukset on sijoitettava siten, ettei niistä aiheudu maisema- eikä ympäristöhaittaa.

Suunnittelusuositus:

Asuinrakennukset on pyrittävä sijoittamaan olevien yhdyskuntateknisten verkostojen piiriin. Asuinrakentamisesta ei saa aiheutua kunnalle kohtuuttomia kustannuksia pitkälläkään aikavälillä.

MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE.

Alue on tarkoitettu maataloustalouteen. Alue on maiseman kannalta merkittävä viljelyalue, jolle voidaan rakentaa maataloustalouteen tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia. Alue on avoin pelto tai perinteen mukainen niitty.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA.

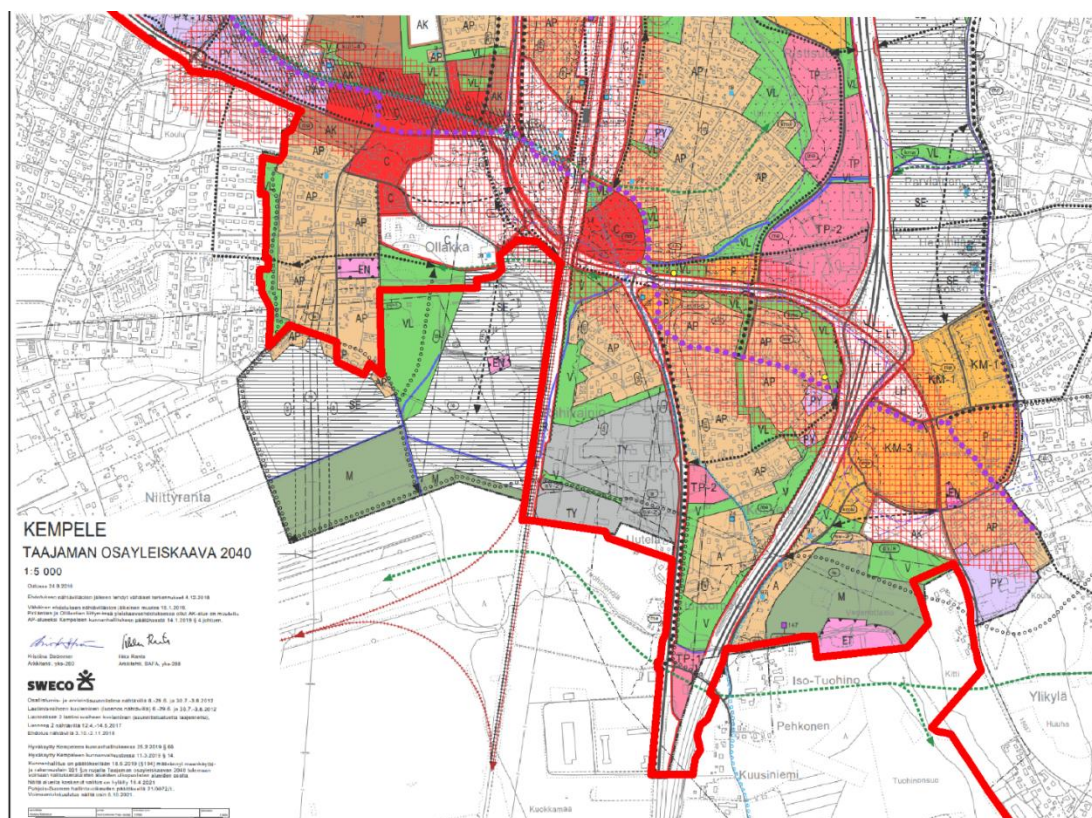
Alue on tarkoitettu maa- ja metsätaloustalouteen. Alueelle voidaan rakentaa maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia ja tarkemman suunnitelman mukaan retkeily- ja taukopaikkoja.

Alue on osa tai se täydentää seudun virkistys- ja vapaa-ajan verkostoa, mistä johtuen alueen metsää on hoidettava sen erityisluonteen edellyttämällä tavalla (metsälaki 6 §).

12.4.2023

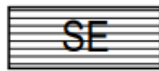
MOOTTORITIE**Suunnittelusuositus:****Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on selvittävä tien melualueen laajuus.****VALTATIE / KANTATIE****Suunnittelusuositus:****Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on selvittävä tien melualueen laajuus.****Taajaman osayleiskaava 2040**

Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaava sijoittuu sen pohjoisosasta kunnanvaltuuston osittain 11.3.2019 (§14) hyväksymän Taajaman osayleiskaavan 2040 alueelle. Valituksen alainen osa on tullut voimaan 6.10.2021. Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaava tulee korvaamaan Taajaman osayleiskaavan 2040 Ollakan eteläosassa, johon on osoitettu muun muassa selvitystarvealuetta (SE), raideliikenteen yhteystarvemerkitöjä, viheryhteystarpeita sekä muita yhteystarpeita. Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavan tarkoituksena on tutkia kunnan eteläisten osien liikenneverkkoa kokonaisuutena sekä alueen tulevaa maankäyttöä. Laadittava osayleiskaava korvaa Taajaman osayleiskaavan päällekkäisen aluerajauksen osalta.

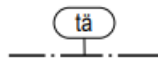

Kuva 6. Ote Taajaman osayleiskaavasta 2040. Suunnittelualueen raja on osoitettu punaisella.

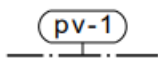
12.4.2023

SELVITYSALUE.

Keskeisesti kunnan taajamaan sijoittuva alue, jonka rakentaminen eheyttää olennaisesti yhdyskuntarakennetta. Alueen käyttötarkoituksen tarkempi määrittelyminen edellyttää lisäselvityksiä. Alueella on kielletty sellainen rakentaminen, joka voi vaikeuttaa myöhemmässä suunnittelussa tarkentuvia alueen käyttömahdollisuuksia (MRL 43.2 §).

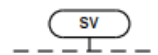
RAIDELIIKENTEN TÄRINÄVAIKUTUSALUE.

Vaikutusalueen B yläraja, n. 390 m lähimmästä raiteesta.

TÄRKEÄN POHJAVESIALUEEN RAJA.

Kyseessä on vedenhankintaa varten tärkeä I-luokan pohjavesialue.

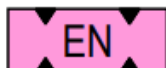
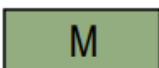
Pohjavesialueilla tapahtuvaa rakentamista ja muita toimintoja rajoittavat pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17§) ja pohjaveden muuttamiskielto (VL 3 luvun 2§). Alueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia rakennustoimenpiteitä tai toimintoja. Alueelle ei saa sijoittaa sellaista uutta teollisuutta tai muuta siihen verrattavaa toimintaa, joka valmistaa, varastoi tai käyttää toiminnassaan pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai muita aineita. Pohjaveden laatuun ja määrään vaikuttavista toimenpiteistä on tarvittaessa pyydettävä alueellisen ympäristöviranomaisen lausunto. Öljy- tai polttoainesäiliöt, sekä muiden pohjaveden puhtautta vaarantavien aineiden säiliöt ja varastot tulee varustaa riittävän tilavilla suoja-altailla ja sijoittaa maan päälle rakennusten sisätiloihin tai katoksen alle. Jätevesien imeyttäminen tai muu päästäminen maaperään on kielletty.

OHJEELLINEN 110 kV VOIMALINJAN SUOJAVYÖHYKE.

Alueelle ei suositella sijoitettavaksi uusia asuinrakennuksia.

LÄHIVIRKISTYKSEEN ALUE.

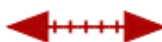
Alue varataan yleiseen virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Alueen tarkemmassa suunnittelussa tulee arvioida alueen virkistyskäyttömahdollisuudet ja turvata viheryhteyksien ja eri liikuntamuotoja palvelevien reittien jatkuvuus.

ENERGIAHUOLLON ALUE.**MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.**

Alue varataan pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Muuta kuin maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista koskee voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukainen suunnittelutarveharkinta.

TIELIIKENTEN YHTEYSTARVE.**UUSI KAKSOISRAIDE.**

Raiteen suunnittelun yhteydessä tulee selvittää mahdollisuudet tärinä- ja meluhaittojen lieventämiseksi.

RAIDELIIKENTEN YHTEYSTARVE.

Merkintä kuvaa ratayhteystarvet pääradan, Kempeleen keskustan, Oulun lentoaseman ja Kempeleen eteläosan logistiikka-alueen välillä. Yhteys sijoittuu pääosin suunnittelualueen ulkopuolelle. Yhteyden sijainti määritellään tarkemmin jatkosuunnittelussa.

12.4.2023

ULKOILUREITIN TAI MUUN VIRKISTYSREITIN YHTEYSTARVE.

Merkinnällä osoitetaan paikallista ja ylikunnallista viherverkostoa täydentävät yhteydet, jotka palvelevat monipuolisesti eri liikuntamuotoja ja -palveluita.

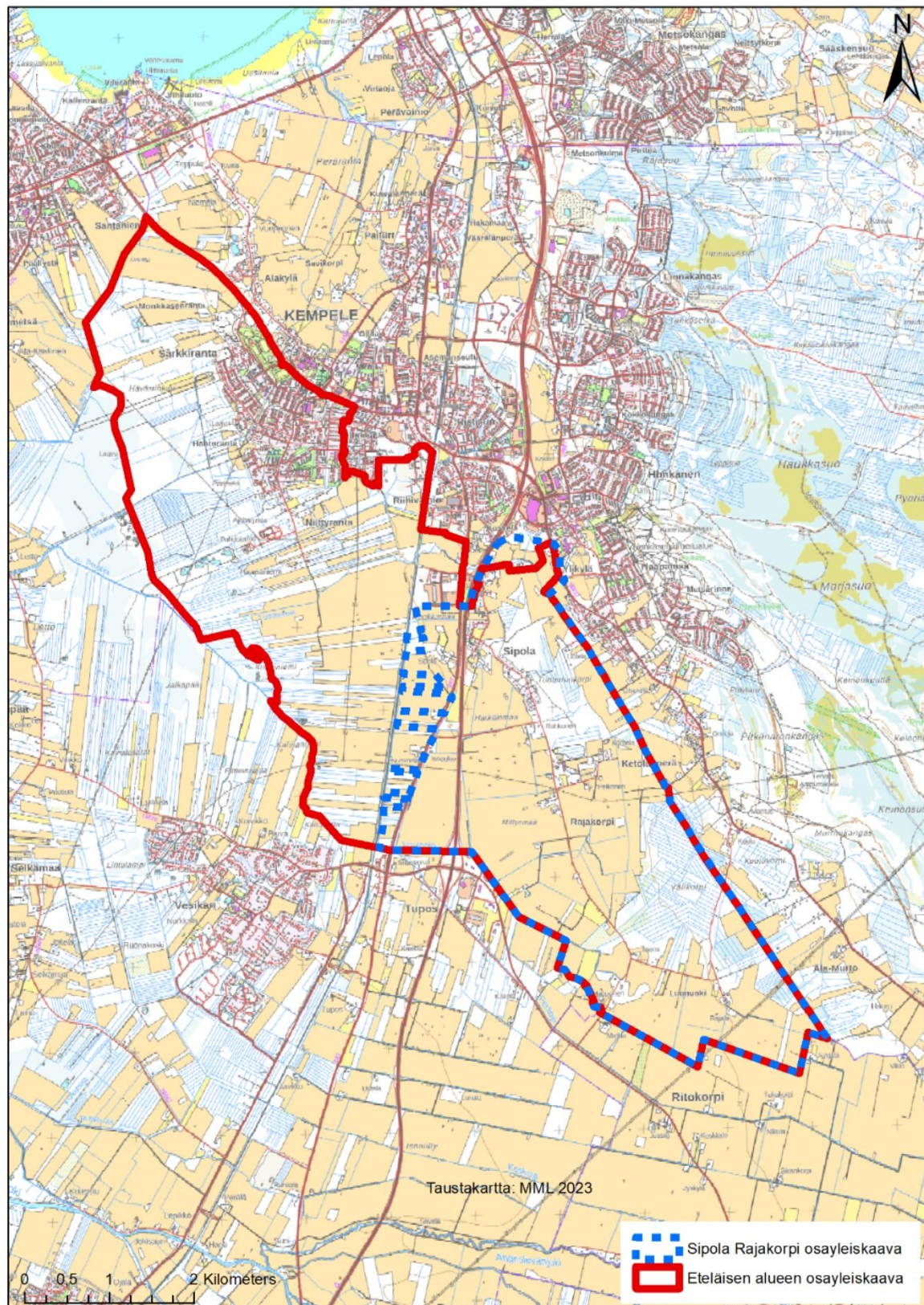
ULKOILUREITTI.**VIHERYHTEYSTARVE.**

Viheryhteys toimii virkistysyhteytenä ja ekologisena käytävänä. Merkinnällä osoitetun viheryhteyden tarkempi sijainti ratkaistaan asemakaavalla.

Sipola-Rajakorpi osayleiskaava

Sipola-Rajakorven alueen osayleiskaava on saanut lainvoiman 15.1.2003. Valtatie 4 ja sen alittava Iso-aukiontie on osoitettu uusina teinä. Kaava-alueen pohjoisosassa on osoitettu Tuohinon vedenottamo ET-merkinnällä ja siihen liittyvä suojavyöhyke merkinnällä sv-1 sekä Tuohinonjojan suojavyöhyke merkinnällä sv-2. Osayleiskaavassa on osoitettu asemakaavoitettavia alueita Sipolantien varteen (A-5) sekä Rajakorventien pohjoisosan molemmin puolin (A-6), joilla kuitenkin rakentamispaine on nykyisellään vähäinen. Muilta osin kaavassa osoitetut kyläalueet ovat suunnittelutarvealuetta, joilla AP-alueilla rakennuspaikan tulee olla kooltaan vähintään 3000 m² ja AT-alueilla vähintään 5000 m². Kaava-alueen eteläosiin on osoitettu laaja maisemallisesti arvokas alue, jota on kaavamääräyksen mukaan hoidettava siten, että avara maisematila säilyy. Laadittavan osayleiskaavan suunnittelualueen rajausta sijoittuu Sipola-Rajakorven osayleiskaavan itäosaan. Nyt laadittava osayleiskaava korvaa Sipola-Rajakorpi osayleiskaavan päällekkäisen aluerajauksen osalta.

12.4.2023

Kuva 7. Osayleiskaavan suhde ja alueen rajaus suhteessa Sipola - Rajakorpi osayleiskaavaan.

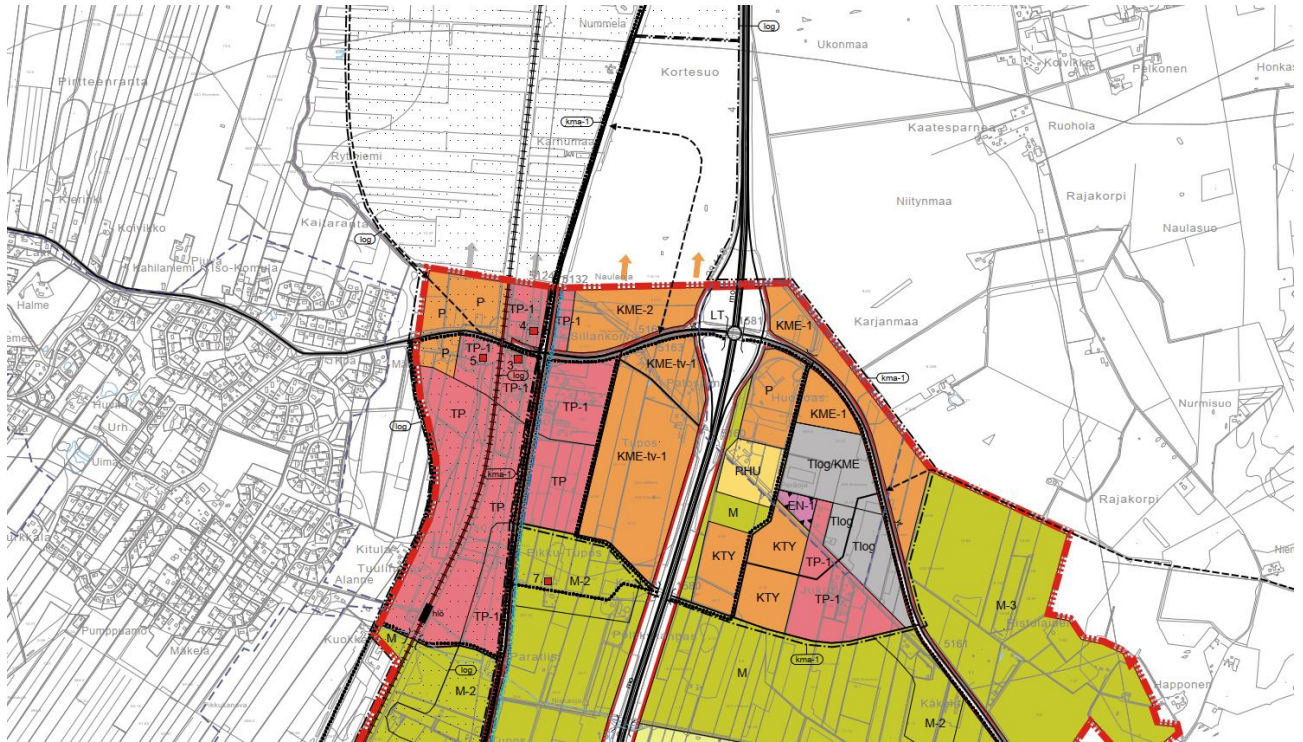
FCG Finnish Consulting Group Oy
Osmontie 34, PL 950, 00601 Helsinki
p. 010 4090, www.fcg.fi

Kaava-alue rajautuu etelässä Limingan puolella voimassa olevaan Ankkurilahden - Haaransillan - osayleiskaavaan 2040, jossa kuntarajan tuntumaan on osoitettu palvelujen ja hallinnon aluetta, kaupallisten palveluiden alueita ja työpaikka alueita. Valtatien itäpuolelle on myös osoitettu kaupallisten palvelujen ja teollisuuden alueita, joilla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia sekä logistiikkavyöhykepalvelujen ja vyöhykkeen toimintaa tukevan tilaa vaativan erikoiskaupan suuryksiköiden aluetta (Tlog/KME) sekä teollisuus-, varasto- ja logistiikkapalvelujen aluetta (Tlog). Valtatien länsipuolelle on osoitettu palveluiden ja hallinnon aluetta (P), työpaikka-alueita (TP) sekä vähittäiskaupan suuryksiköiden alueita (KME). Lisäksi länsipuolella on osoitettu yritysalueiden jatkuminen Kempeleen puolelle yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa osoittavilla nuoliilla ja myös kuntarajat ylittävä katuyhteyden tarve. Limingan osayleiskaavassa on osoitettu Tupoksen henkilöliikenteen

12.4.2023

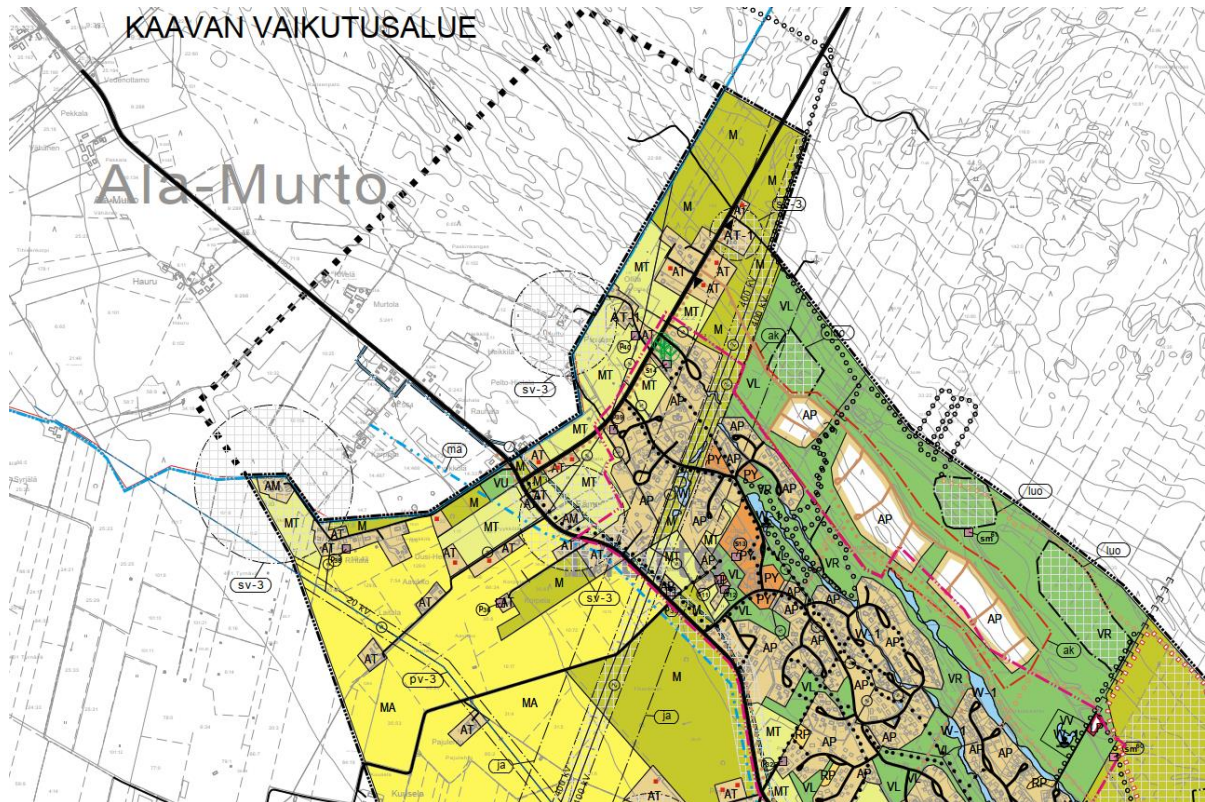
aseman paikka Oikotien kohdalle, noin 1,5 km etäisyydelle kuntarajasta. Kyseisellä paikalla on ole-massa oleva, mutta nykyään käytöstä poistunut seisake.

Kuva 9. Ote Ankkurilahden - Haarasilan osayleiskaavasta 2040.

Vajaan kilometrin päähän suunnittelualueen kaakkoisreunasta sijoittuu Tyrnävän puolella voimassa olevaan Murto-Ojakylän osayleiskaava, jossa kuntarajan tuntumaan on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisia, kyläalueita ja pientalovaltaisia alueita, jotka jatkavat Kempeleen eteläisten alueiden osayleiskaava-alueen rajauksen ulkopuolelle sijoittuvaa Ketolanperäntien kyläasutusta.

12.4.2023

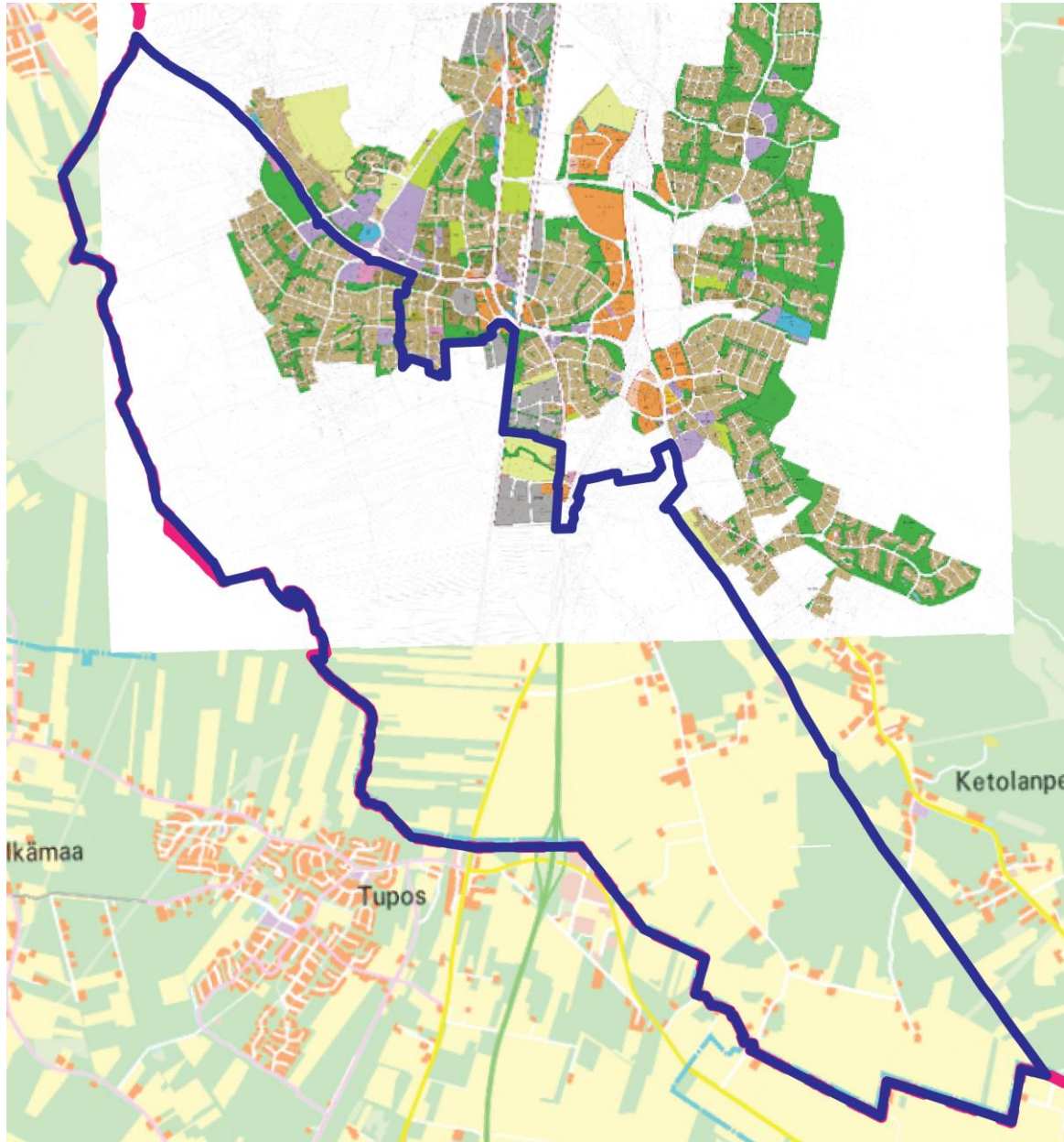

Kuva 10. Ote suunnittelualueen lähelle sijoittuvasta Tyrnävän Murto-Ojakylän osayleiskaavasta.

4.1.4 Asemakaavat

Kempeleen puolella Sarkkirannan ja Santamäen alueet on asemakaavoitettu asumiselle ja Kempeleen keskustan eteläpuolelle sijoittuvalle Ollakan alueelle on asemakaavassa osoitettu sekä asuin- että työpaikka-alueita. Ollakassa Kempeleentien eteläpuolella on asemakaavan muutos vireillä, jossa tutkitaan teollisuus- ja toimitilarakentamisen muuttamista asumiselle. Junaradan ja moottoritien väliselle Riihivainion alueelle on osoitettu asemakaavassa työpaikka-aluetta.

12.4.2023

Kuva 11. Kempeleen ajantasa-asemakaava. Kuvassa on esitetty suunnittelualueen rajausta sinisellä.

Limingan puolella on moottoritien itäpuolella voimassa Ankkurilahden asemakaava (29.7.2009) ja Ankkurilahden asemakaavan muutos ja laajennus (lv. 29.4.2011). Voimassa olevassa kaavassa alueelle on osoitettu liike- ja toimistorakennusten korttelialueita (K, KL), toimitilarakennusten korttelialueita (KTY-1), liike- ja toimistorakennusten sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KLT) sekä liikerakennusten ja huoltoaseman korttelialuetta (KLH-1), lisäksi Jukurintien varteen on osoitettu teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY), matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta (RM-1) ja energiahuollon aluetta (EN/TY-1).

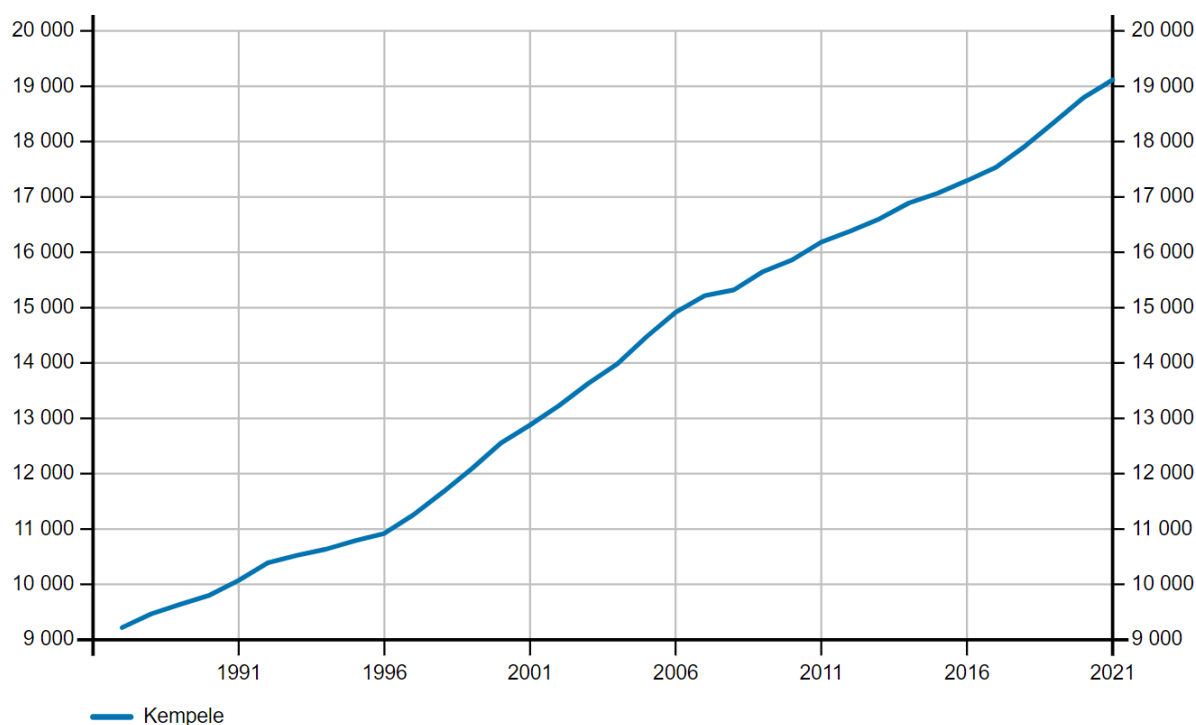
12.4.2023

Ankkurilahden alueelle on tehty asemakaavan muutos/laajennus II, jonka Limingan kunnanvaltuusto on hyväksynyt kahdessa osassa. Moottoritien länsipuolelle sijoittuvan alueen A valtuusto on hyväksynyt 15.6.2020 ja itäpuolelle, voimassa olevan Ankkurilahden asemakaavan eteläpuolelle sijoittuva alue B on hyväksytty 27.4.2020 ja on saanut lainvoiman 20.4.2022. Asemakaavasta on valitettu, joten se ei ole vielä saanut lainvoimaa. Alueelle B on osoitettu liike- ja toimistorakennusten sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KLT), hevosurheilua palvelevien rakennusten korttelialue (RHU) sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialuetta (TY). Moottoritien länsipuolelle alueelle B on osoitettu KLT ja TY -korttelialueiden lisäksi myös liikerakennusten korttelialueita, joille saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

4.2 Väestö ja työpaikat

Kempeleen väkiluku oli joulukuussa 2022 tilastokeskuksen väestön ennakkotiedon mukaan 19 279. Vuoden 2021 lopussa kunnassa oli 19116 asukasta. Kunnan väestönkasvu on ollut voimakasta. Kempeleen kuntastrategian eli Kempele-sopimuksen tavoitteena on kestävä kasvu. Kunnan strategisten tavoitteiden mukaan kasvu pyritään ensisijaisesti ohjaamaan hallitusti joukkoliikennevyöhykkeelle kolmen koulupiirin alueille.

Väkiluku 1987-2021

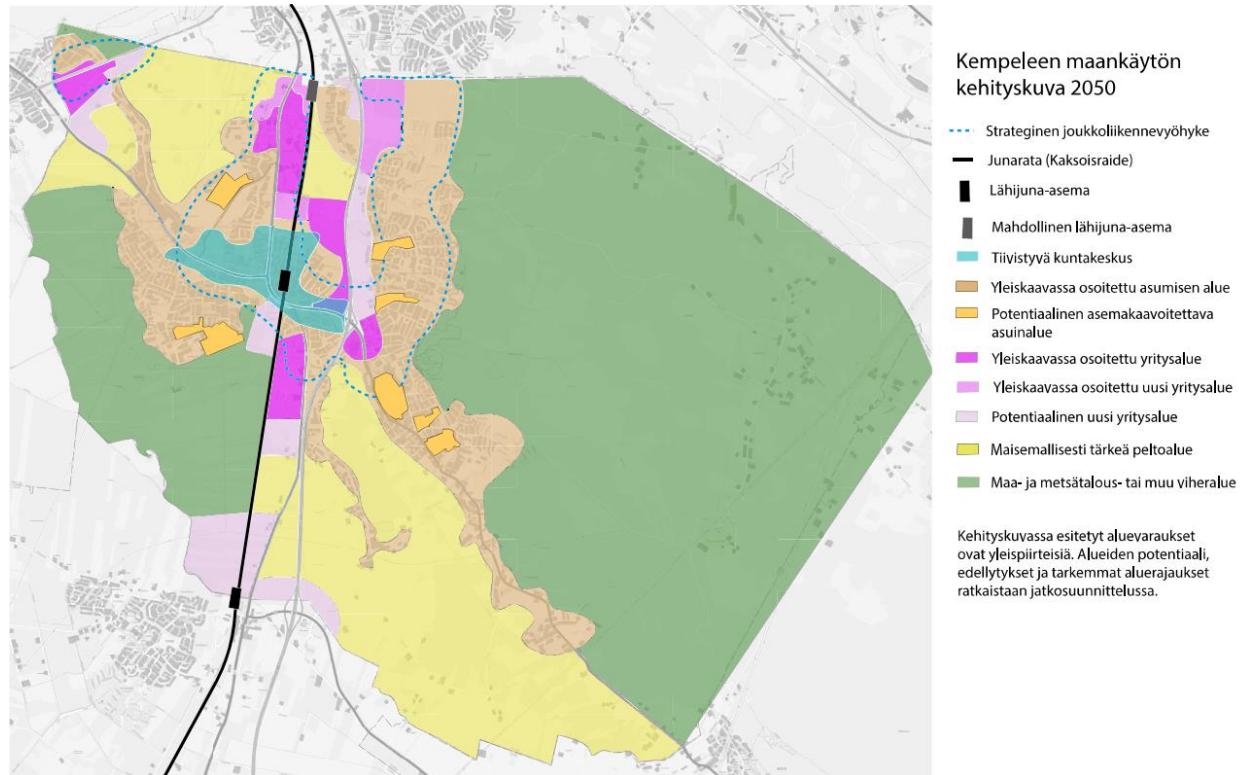

Kuva 11. Kempeleen kunnan väestön kehitys. (Tilastokeskus, 2021).

Kunnan asuntopoliittisen ohjelman mukaan haja-asutusalueiden kehittämiseksi laaditaan kyläalueiden kehittämisen visio. Kylä-alueiden kehittämisen visiolla taataan hallittu kasvu ja varmistetaan, että rakennuspaikkoja on tarjolla myös väljiltä maaseutumaisilta alueilta. Kylävision laadinta on ajoitettu kunnan maankäytön ohjelmatyössä laadittavaksi vuodelle 2024.

12.4.2023

Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavan asemakaavoittamattomalla alueella asui vuonna 2021 yhteensä 507 asukasta ja alueella on 219 asuinrakennusta, joista 43 on rakennettu vuoden 2003 jälkeen. Suurin osa viime aikoina myönnettyistä haja-asutusalueiden rakennusluvista on sijoittunut Juurussuon ja Ketolanperän alueelle eikä Niittyrannan ja Sipola-Rajakorven asemakaavan ulkopuolisella alueella ole katsottu viime vuosina olleen merkittävää rakentamisen painetta.

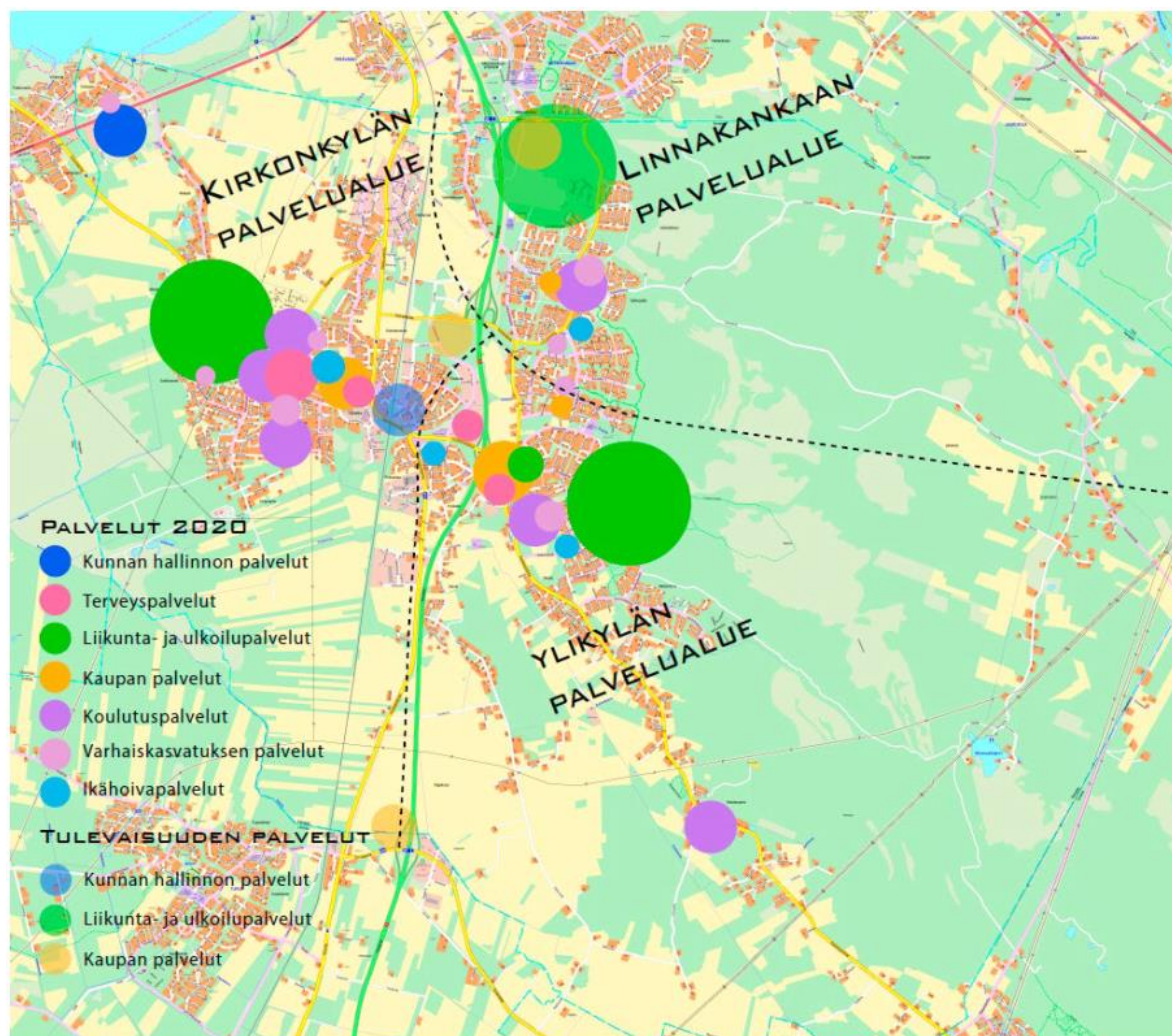
Kuva 12. Kempeleen maankäytön kehityskuvan yhteenvetokartta.

Vuonna 2020 Kempeleessä oli 6 566 työpaikkaa. Maankäytön kehityskuva mahdollistaa yrityskannan kasvun ja vuoteen 2050 mennessä tavoitteena onkin, että Kempeleessä olisi 10 700 työpaikkaa. Eteläinen logistiikka-alue on esitetty maankäytön kehityskuvassa seudullisesti merkittäväksi tulevaisuuden työpaikka-alueeksi.

4.3 Palvelut ja virkistys

Kempeleen kunnan yhtenäinen palveluverkko sijoittuu yhtenäiskoulujen muodostaman kolmion sisälle, joiden ympärille on muodostunut kolme palvelujen keskittymää: Kirkonkylän palvelualue, Ylikylän palvelualue ja Linnakankaan palvelualue. Kuntakeskuksessa sijaitsee pääosa kunnan tuottamista palveluista, Ylikylän alueelle on muodostunut vahva kaupallisten palvelujen keskittymä ja Linnakankaan voimakkaasti 2010-luvulla alkanut kehitys jatkuu tulevaisuudessa, kun alueelle rakentuu Zeniitin virkistys- ja matkailualue palveluineen. Sekä kunnan tuottamat palvelut että kaupalliset palvelut sijaitsevat lähellä asumista ja pääosin strategisella joukkoliikennevyöhykkeellä.

12.4.2023

Kuva 32. Kempeleen kunnan palveluverkko. Lähde: Kempeleen kunnan asunto-ohjelma 2020–2025.

Kuntarajan toisella puolella Limingassa sijaitsee Tupoksen taajama-alue, joka sijoittuu Ankkurilahden yritysalueen läheisyyteen. Suunnittelualueelle ei juurikaan sijoitu nykyisellään palveluita tai keskeisiä virkistyskäytössä olevia alueita. Kempeleen maankäytön kehityskuvan mukaan tulevaisuudessa Limingan puolella oleva Ankkurilahden yritysalue tulee laajenemaan Kempeleen kunnan puolelle ja alueelle voi sijoittua myös tilaa vaativia kaupan palveluita.

4.4 Liikenne

Liikennejärjestelmä ja liikennettä koskevat suunnitelmat

Oulun lentoasemalle on esitetty eri kaavoissa erilaisia liikenneyhteyksiä, joiden potentiaalia ja tarvetta on selvitetty Oulun lentoaseman liikenneyhteyksien esiselvityksessä (ELY, Oulun seudun kunnat, Pohjois-Pohjanmaan liitto 2.9.2020). Työssä etsittiin mahdollisimman monipuolisesti erilaisia liikenneyhteyksiä lentoasemalle Oulun keskustan ja Oritkarin sekä Kaakkurin, Kempeleen ja Tupoksen suunnista. Vaihtoehdot arvoitiin liikennejärjestelmätyön arviointikehikolla. Arvioinnin ensimmäisellä kierroksella oli mukana yhdeksän vaihtoehtoa. Vaihtoehtojen ensimmäisellä vertailukierroksen

12.4.2023

tuloksena oli ettei Kempeleen kolmioradalle ole riittävästi liikkujapotentiaalia. Toteutus vaatisi pitkän ajan ja hanke olisi hyvin kallis. Selvityksen tulosten perusteella kolmioradan tilatarpeesta voidaan luopua.

Kuva 13. Ote Oulun lentoaseman liikenneyhteyksien esiselvityksestä.

Alueen liikenneverkko on selvitetty raportissa Eteläisen alueen osayleiskaava, liikenteellisten vaikutusten arviointi ja liikenneverkon yleissuunnitelma. (WSP 4.5.2022), jota esitellään tässä luvussa.

Suunnittelualueen sijainti tulevan kaksoisraiteen ja Perämeren kaaren TEN-T ydinverkon kehittämiskäytävän varrella avaa mahdollisuuden hyödyntää aluetta rata- ja tieliikennekuljetuksia yhdistävänä logistiikka-alueena (ks. lisää Kempeleen eteläinen logistiikka-alue – Potentiaalinen kartoitus, 12/2019, WSP).

Nykyinen liikenneverkko

Kempeleen eteläiselle alueelle sijoittuu lähinnä pääväyliä, jonka lisäksi valtatie 4 halkaisee tarkastelualueen. Kempeleen alueelle valtatie 4 on kokonaisuudessaan moottoritietä, ja kuuluu Euroopan laajuiseen TEN-T-liikenneverkkoon. Valtatietä käytetään Oulun seudulla myös kunnan sisäisillä ja seutukuntien välisillä matkoille. Lisäksi useampi valtion väylä (seututiet ja yhdystiet) kulkevat Kempeleen alueella, joista 816 ja 847 palvelevat Kempeleen eteläistä aluetta.

Merkittävä määrä yhteyksiä kulkee suurempien kuntien välissä. Kempeleen osalta se tarkoittaa, että monet tiet orientoituvat pohjois-etelä suuntaan. Merkittävin poikittaissuunnan yhteys on Ketolanperäntie kuntakeskuksen ja Zeppelinin välillä. Eteläisellä alueella on mutkikkaampia yhteyksiä esim.

12.4.2023

Tuohinontien-Ylipääntie-Zeppelin ja Tuohinontie-Rajakorventie-Luonungintie-Ketolanperäntie, Isoaukontie-Rajakorventie-Luonungintie-Ketolanperäntie ja Tupoksesta Rajakorventie-Luonungintie-Ketolanperäntie. Yhteydet ovat vähäisessä käytössä, kuten todettu liikennemäärätarkastelussa, mutta saattavat nostaa läpiajoliikenteen vastaisia tunteita.

Liikenneturvallisuus

Vuosien 2021–2021 aikana suunnittelualueella on tapahtunut muutamia liikenneonnettomuuksia. Yksi niistä Kuokkamaantiellä on johtanut kuolemaan. Loukkaantumisiin johtaneita onnettomuuksia on tapahtunut joitakin, mutta pääasiassa onnettomuudet eivät ole johtaneet henkilövahinkoihin.

Merkittävä osa onnettomuuksista tapahtuu valtion teillä, mutta myös Zeppelinin kauppakeskuksen parkkialueet ja alueen vilkas liikennealue ovat tunnistettavissa. Lisäksi Niittyrannantiellä ja Ollakan tien päässä on sattunut onnettomuuksia. Merkittävässä osassa Kempeleentiellä tapahtuneiden onnettomuuksien osalta kuntakeskuksessa jalankulkija tai muu kevyen liikenteen käyttäjä on ollut onnettomuudessa osallisena.

Ketolanperäntien varrella ovat väljät asuinpaikat, joista liitytään useimmiten suoraan Ketolanperäntielle. Onnettomuuden riskiä ei erota erityisen vahvasti. Niittyrannan eteläpäässä sijaitsee kunnan vedenpuhdistamo ja OSAO:n raskaan liikenteen harjoittelurata. Molemmat toiminnot tuottavat jonkin verran raskaita liikennevirtoja Niittyrannantielle. Niittyrannantien liikenneturvallisuusselvityksen mukaan vuosina 2011–2016 on tapahtunut useita onnettomuuksia Niittyrannantiellä. Noin puolet ovat johtaneet loukkaantumiseen. Liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitettyjä näkemäraivauksia Niittyrannantien liittymää lukuun ottamatta ei mitään erityisesti liikenneturvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä ole esitetty tai toteutettu. Silti liikenneturvallisuus todetaan lisääntyneenä. Rajakorventiellä toteutetut liikennelaskennat osoittavat huomattavan määrän ylinopeuksia.

Tie- ja katuverkko

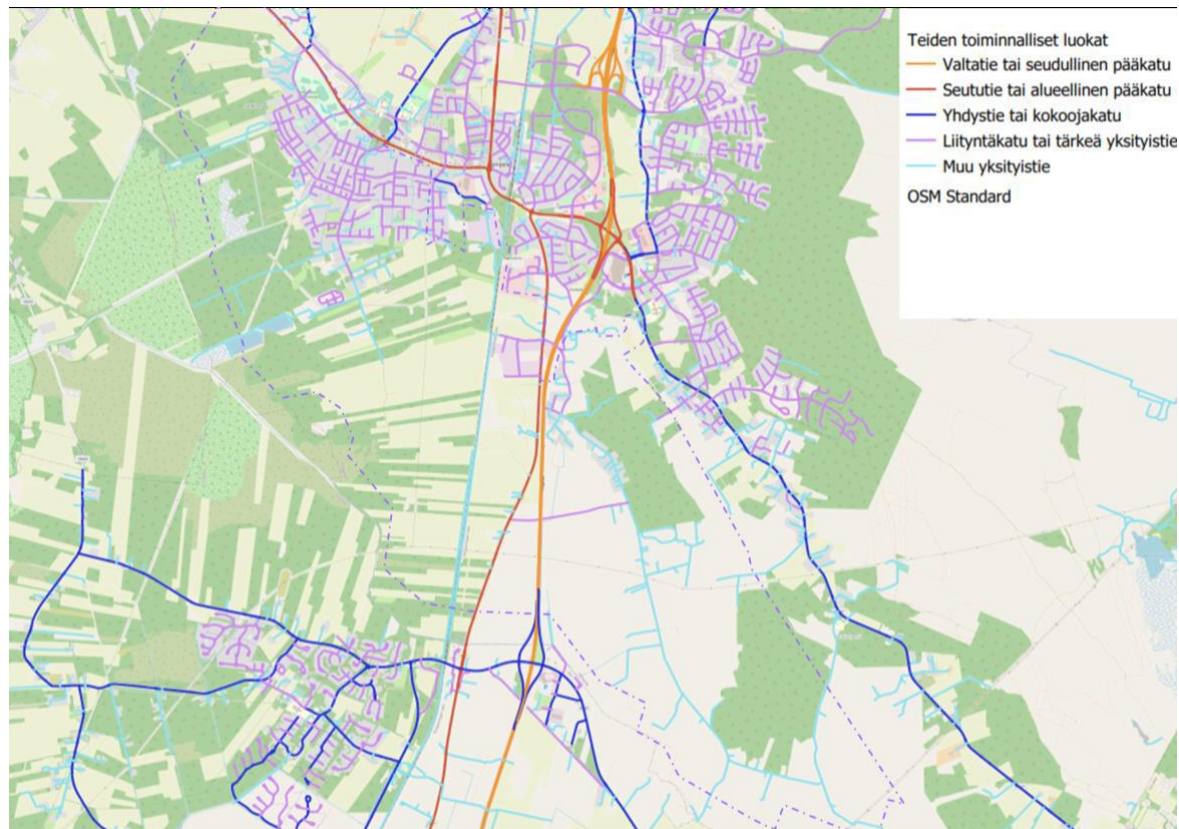
Suunnittelualueen liikenneverkko koostuu yleisistä teistä, kaduista ja yksityisteistä. Valtatie 4 halkaaisee tarkastelualueen. Kempeleen kunnan alueella vt4 on moottoritietä, ja se kuuluu Euroopan laajuisen TEN-T-liikenneverkkoon. Valtatietä käytetään Oulun seudulla myös kuntien sisäisillä ja välisillä matkoilla. Lisäksi maantiet 816 ja 847 palvelevat Kempeleen eteläistä aluetta.

Merkittävin poikittainen yhteys on Ketolanperäntien, kuntakeskuksen ja kauppakeskus Zeppelinin välillä. Eteläisellä alueella on lisäksi yksityisteiden muodostamia yhteyksiä esim. Tuohinontie-Ylipääntie-Zeppelin.

Asemakaavoitetuilla alueilla tiet ja kadut noudattavat toiminnallista luokittelua. Tuohinontiellä olevan moottoritien alikulun käyttö on talvisaikaan rajoitettu jään vuoksi. Tuolloin liikenteen on kierrettävä Isoaukontien tai Ketolanperäntien kautta.

Nykyiset liikennemäärät suunnittelualueella ovat varsin pienet. Suuremmat liikennemäärät (KAVL2) ovat Oulun seudun liikennemallin mukaan asemakaavoitetulla alueella kokoojakaduilla esim. Niittyrannantiellä ja Ollakantiellä. Molemmat toimivat tärkeinä liittymäteinä liikenneverkossa. Ylipääntielle ja Rajakorventielle on liikennemallia tarkempi tieto vuonna 2020 tehdystä liikennelaskennasta. Liikennelaskennat alittavat liikennemallin arviot merkittävästi: laskennoissa 36 ja 55 ajoneuvoa, kun taas Oulun seudun liikennemallissa 400 ajoneuvoa.

12.4.2023

Kuva 14. Teiden toiminnalliset luokat. Muokattu lähteestä: Väylävirasto, 2022, WSP Liikenteellisten vaikutusten arviointi ja liikenneverkon yleissuunnitelma.

Kävely- ja pyörätieverkosto

Kempeleen kunta toteuttaa Oulun seudun pyöräilyn pääreititsuunnitelmaa omalla alueella Kempeleellä on ollut jo kauan omia pyöräilyn edistämissuunnitelmia, josta tunnetumpi on seudun ensimmäinen pyöräilybaana kuntakeskuksen ja Ylikylän välillä. Kempeleen eteläisen alueen laidalla kulkee pyöräliikenteen pääreittejä sekä aluereittejä. Reitit ovat eroteltu moottoriliikenteestä aina Tupoksen ja Murtoon saakka. Oulun seudun pyöräilyn pääreiteistä Kempeleeseen johtavat pääreitit 9–11 sekä kehäreitti 25. Huomionarvoista Sarkkirannan ja Santamäen kävely- ja pyöräliikenneyhteyksistä on se, että niiden kautta pystyy oikaisemaan monet henkilöautoliikenteen mukaiset reitit. Lisäksi voi vältellä kävelyä tiellä, jossa ei ole erillistä kävely- tai pyöräliikennekaistaa (esim. Hahtorannantie ja Hiekka-kuopantie). Sipolassa toivotaan suurempaa kävely- ja pyöräliikenneyhteyttä Ylikylän koululle.

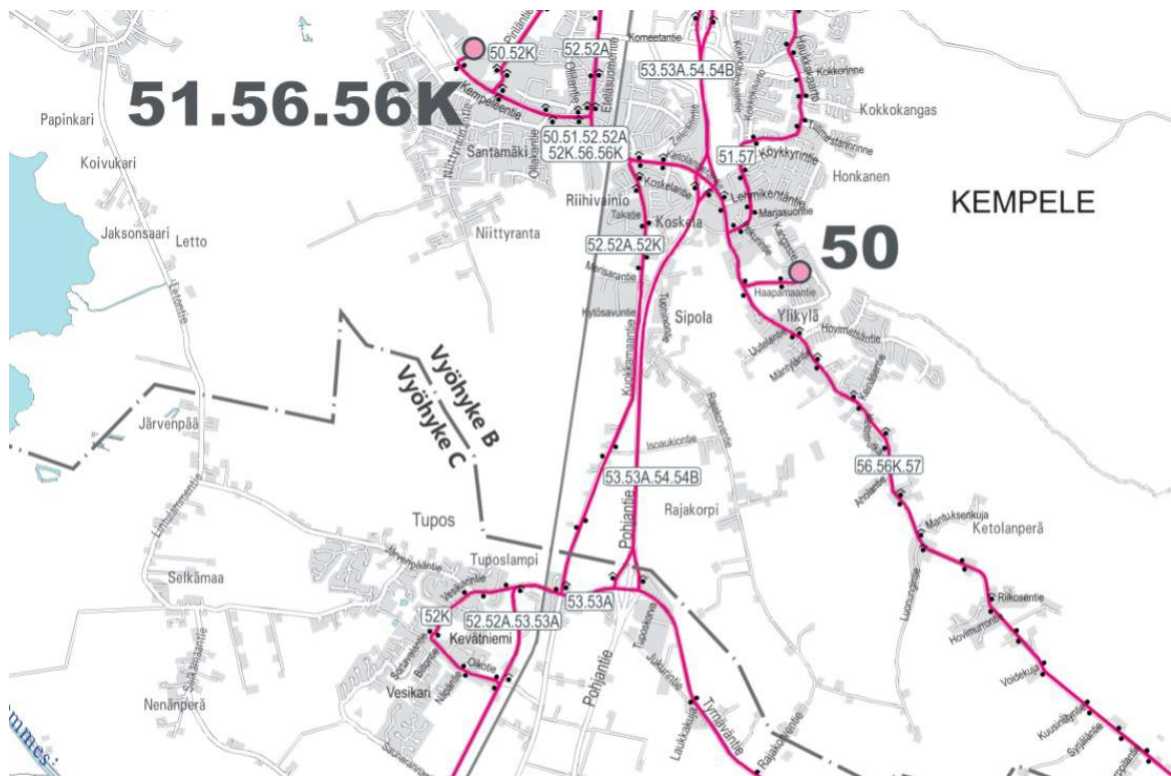
Joukkoliikenne

Kempeleen olemassa olevat työpaikka-alueet ovat monipuolisia ja suurin osa niistä sijoittuu pääasiassa suurempien teiden varsille, ja ne ovat kohtuullisesti myös joukkoliikenteen saavutettavissa. Tästä huolimatta SYKE:n Oulun seudulle tekemän YKR-demo tutkimushankkeen mukaan Kempeleessä kuntien välisestä pendelöinnistä suurin osa kuljetaan henkilöautolla, vaikka työpaikka-alueet sijaitsevatkin joukkoliikennevyöhykkeellä. Kuten Oulun seudun yleiskaavassa 2020, myös Kempeleen maankäytön kehityskuvassa on osoitettu Kempeleen ja Limingan rajalle juna-asema, jota ei ole toteutettu.

12.4.2023

Kempeleessä on hyvin kattava joukkoliikenneverkko, mutta joukkoliikennereitit kulkevat suurimman osan pääteillä. Eteläisen alueen osayleiskaavassa esitetyt uudet asuinalueet ja asuinpaikat eivät lisää joukkoliikennekäyttöä, koska uudet asukkaat eivät ole riittävän lähellä linja-autopysäkkiä. Joukkoliikennereittien ei ole tarkoituksenmukaista kourata ylimääräistä linja-autoreitin etenemistä hidastavan haitan vuoksi. Myös uusien alueiden potentiaali asukasmäärässä laskettuna on pieni. Kempeleen strategiassa esitetty tavoite sijoittaa 80 % uusista asukkaista joukkoliikennevyöhykkeelle ei toteudu eteläisen alueen osayleiskaavan kehityksellä. Todetaan kuitenkin myös, että osayleiskaavan alueella ei ole kyse isoista määristä uusia asukaita.

Kempeleen kunta myöntää koulukuljetuksia koululaisille, joiden koulumatka ylittää 5 kilometriä tai joiden koulumatka on erityksen vaarallinen (harkintavarainen peruste). Ei ole todennäköistä, että Rajakorventien ja Luonungintien lisäasutus vaikuttaisi koulukuljetuksen tarpeisiin. Ylikylän koulu ja Ketolanperän koulu sijaitsevat kumpikin alle 5 kilometriä Rajakorventien tulevista asutuspaikoista. Kunta voi edelleen myöntää koulukuljetusta esim. Rajakorventien ja Luonungintien liikenneturvallisuuden perusteella.

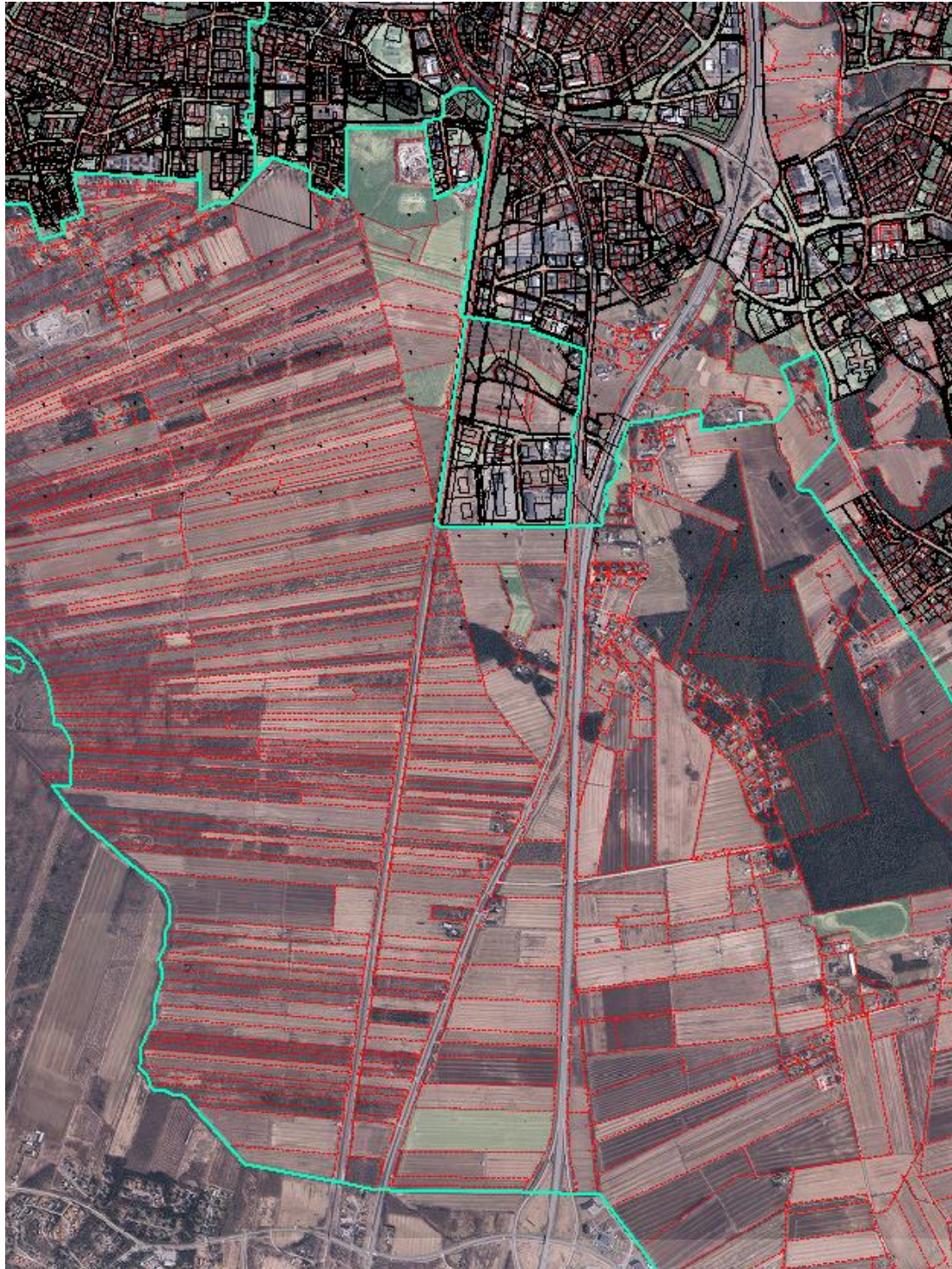
Kuva 15. Oulun joukkoliikenteen reitit talvikaudella 2021–2022. Lähde: Oulun kaupunki, 2021.

Kempeleen ja Oulun väliset ja Kempeleen kautta kulkevat linjat kilpailutetaan uudelleen vuonna 2022. Uuden hankinnan myötä tulee pieniä muutoksia joukkoliikenteen palvelutasoon. Yhteys Kempeleen ja Oulunsalon välillä palautuu olleessa lakkautettuna vuoden 2017 jälkeen. Uusi linja kulkisi reitillä Zeppelin-Kempeleen kuntakeskus-Sarkkiranta-Oulunsalon keskusta-Niemenranta. Uuden sopimuksen mukainen liikenne aloittaa kesällä 2023.

12.4.2023

4.5 Maanomistus

Suunnittelualue on pääasiassa yksityisessä omistuksessa. Kempeleen kunnan maaomaisuus suunnittelualueella on vähäinen. Ollakan eteläosassa on yksi laajempi kokonaisuus, noin 25 ha.

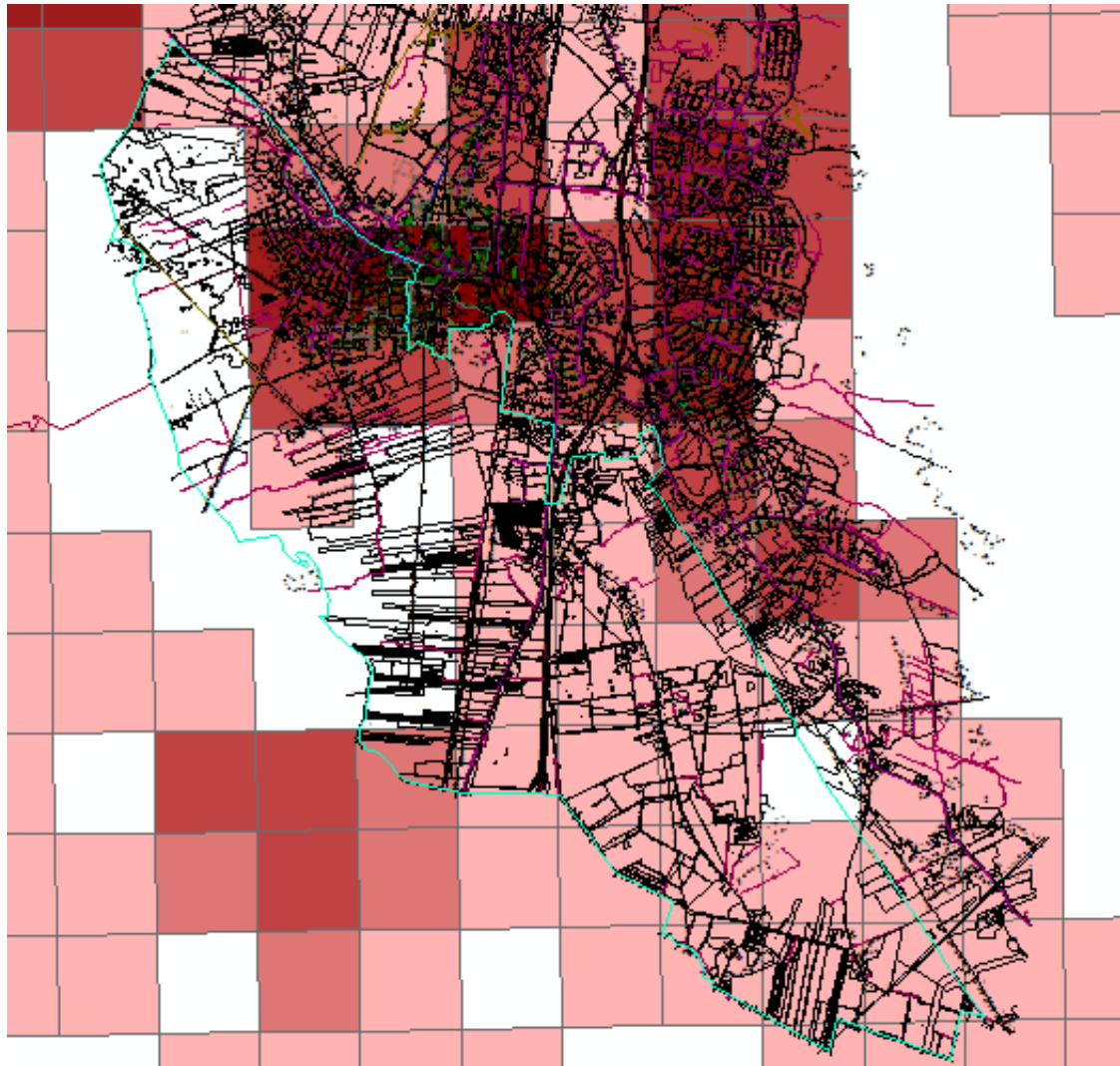
Kuva 15. Karttaote kunnan maaomaisuudesta. Suunnittelualueen rajausta turkoosilla, maaomaisuus vihreällä ja kiinteistöjaotus punaisella. Lähde: Faktamap 4.4.2023.

12.4.2023

4.6 Rakennettu ympäristö

Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaan alueella sijaitsee n. 2300 rakennusta tai rakennelmaa. Näistä luokittelemattomia rakennuksia on n. 1300. Luokittelemattomat rakennukset ovat usein pihapiiriin kuuluvia talousrakennuksia. Jäljelle jääneistä rakennuksista suurin osa on asuinrakennuksia (n. 950 kpl). Lomarakennuksia suunnittelualueella on 2 kpl ja teollisia rakennuksia on n.18 kpl.

Asutus keskittyy lännessä Sarkkirannan, Santamäen ja Ollakan alueille. Niittyraannassa asemakaava-alueen ulkopuoliselle alueelle on asuinrakentamisen painetta, jota on selvitetty mm. kaavan vireilletulon yhteydessä maanomistajakyselyllä. Niiden ulkopuolella asutus on seutumaista ja kylämäistä ja keskittyy yksityistieverkkoon.

Kuva 16. Väestön sijoittuminen Kempeleessä. Lähde: Tilastokeskus 2020, WSP Liikenteellisten vaikutusten arviointi ja liikenneverkon yleissuunnitelma.

12.4.2023

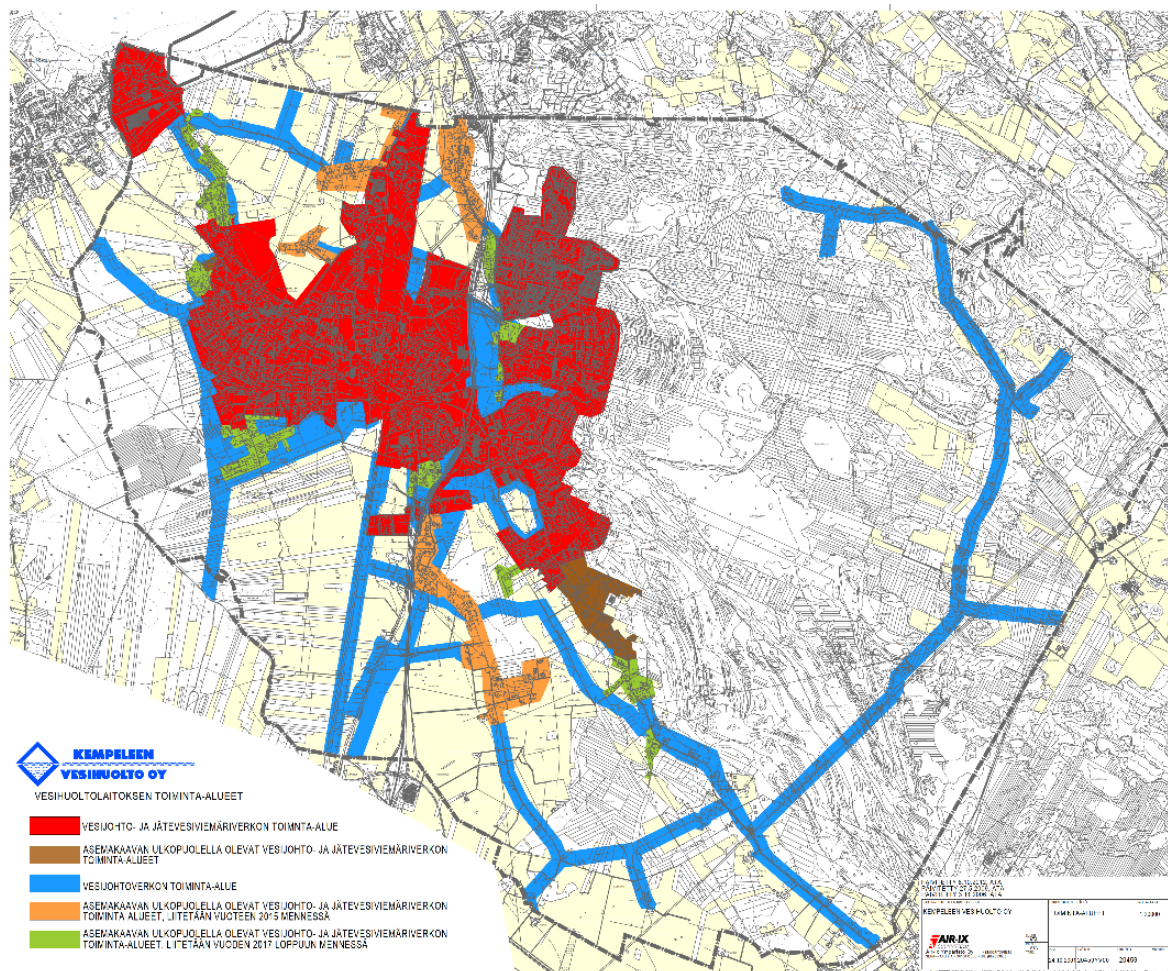
4.7 Yhdyskuntatekniikka

Vesi- ja energiapalveluverkosto

Vesi

Kempeleen Vesihuolto Oy on vesihuoltolain (9.2.2001/119) tarkoittama vesihuoltolaitos, joka huolehtii vesi- ja viemäripalvelut Kempeleen kunnan alueella. Hulevesiviemäroinnistä (sade- ja kuivatusvedet) Kempeleessä vastaa kunta.

Kempeleen kunta on hyväksynyt vesihuoltolain 8 §:n mukaisen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen (kvalt 12.11.2012). Toiminta-alue sisältää asemakaavoitetut alueet, jotka ovat vesihuolto- ja jätevesiviemäriverkon piirissä (punainen), asemakaavan ulkopuolella olevat vesi- ja viemäriverkon toiminta-alueet (ruskea)m vesihuoltoverkon toiminta-alueet (sininen), asemakaavan ulkopuolella olevat vesi-johto- ja viemäriverkon toiminta-alueet, jotka liitetään verkkoon vuoteen 2015 mennessä sekä alueet asemakaavan ulkopuolella, jotka liitetään vesi- ja viemäriverkkoon vuoden 2017 loppuun mennessä (vihreä).

Kuva 17. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueet. Lähde Kempeleen Vesihuolto Oy.

Toiminta-alueen ulkopuolelta voi liittyä vesi- ja viemäriverkostoon esim. rakentamalla itse jätevesipumppaamon linjoinen ja vesijohtolinjan. Kapasiteetti pitää katsoa tapauskohtaisesti.

12.4.2023

Kaukolämpö ja sähkö

Suunnittelualan asemakaavoitettu alue on pääosin kaukolämpöverkon piirissä Riihivainion teollisuusalueelle saakka. Sähköverkko kattaa koko suunnittelualan. Suunnittelualueella sijaitsevat Fingridin ja OSSV:n omistamia 110 kV voimajohtolinjoja.

4.8 Luonto

Kaava-alueelle laaditut selvitykset

Kaavoituksen aiemmissa vaiheissa ns. logistiikka-alueelle (nykyisen kaava-alueen eteläosa) on laadittu luonto- ja maisemaselvitys (Pöyry 2018) sekä pesimälinnusto- ja muuttolinnustaselvitys (Pöyry 2019). Näiden jälkeen kaava-alueen luontoselvityksiä täydennettiin laatimalla maankäytönmuutosalueille luontotyyppi-, kasvillisuus- ja pesimälinnustaselvitykset sekä koko kaava-alueelle viitasammakko- ja liito-oravainventoinnit (FCG 2022).

Luontoselvityksissä (v. 2022) inventoitiin maankäytönmuutosalueita Sipolassa, Luonungissa, Niittyrannassa sekä Monkkasenrannassa. Koko kaava-aluetta on kuitenkin tarkasteltu luontoarvojen mahdollisen sijoittumisen kannalta sekä vanhojen havaintotietojen pohjalta arvioiden elinympäristöjen ja kasvupaikkojen nykyisiä olosuhteita.

Luonto-olosuhteiden yleispiirteet

Kaavoitettava alue lukeutuu jatkumona Limingan lakeuden peltomaisemaan ja on alavaa, hiekkaista ja siltistä ns. muhosmuodostuman aluetta, jossa korkeuseroja ei juuri esiinny. Kaava-alueen etelä- ja länsiosissa on vahva maatalousvaikutus, alueen pohjois- ja koillisosat ovat sen sijaan asemakaavoitettuja taajama-alueita. Kaava-alueella varsinaiset kivennäismaan metsät ovat pinta-alaisesti vähäisempiä. Kasvillisuudessa on hyvin vahva viljelypainotus ja luonnonvaraisessa kasvillisuudessa pioneerilajiston osuus on suuri.

Kaava-alueella on kohtalaisen vähän metsäisiä ympäristöjä, sillä viljelysalueet kattavat kaava-alueen pinta-alasta reilusti yli puolet. Havupuuvaltaisia metsätaloustalouksissa olevia metsäalueita sijoittuu kaava-alueen itäosissa Tuohinonkorven alueelle sekä Välikorven alueelle Rajakorven ja Luonungin välisellä alueella. Kaava-alueen keski- ja eteläosat ovat suurelta osin viljelysmaata. Aluetta halkoo Rajakorven suurjännitevoimalinja. Rajakorven ja Tupoksen välisellä alueella sekä Niittyrannassa osa peltoista on nykyisin hyvin pensoittuneita, eikä niitä viljellä aktiivisesti. Nurmipelloja esiintyy kaava-alueella runsaasti. Kaava-alueelle ei sijoitu luonnontilaisia vesistöjä eikä vesilain 11 §:n määrittelemiä pienvesiä. Tarkastellulla alueella pelto-ojien ja kanavien verkosto on runsas. Samoin alueen länsiosissa kosteapohjaisten rantametsien ja pensaikkoluhtien ojaverkostoa on paljon.

Kaava-alueen itäosat rajautuvat Tuohinonojaan, joka virtaa kanavaksi kaivetussa uomassaan Sipolan alueen pohjoispuolelta vedenottamon kautta, laskien Niittyrannan peltoalueiden läpi Peräojaan ja edelleen Liminganlahteen. Nykytilassaan Tuohinonojan uomaa on pääosin oikaistu kanavaksi, mutta paikoin oja on alun perin luontaisesti uurtanut uomansa syvälle hiekkamaahan. Uoman varrella esiintyy vaihtelevan levyinen suojavyöhyke peltoalueilla. Metsäisillä seuduilla uoman varrella ei esiinny luonnontilaista puronvarsimetsää, vaan ojan varsi on normaalia talousmetsäkäytössä olevaa aluetta.

Arvokkaat luontokohteet ja kasvillisuus

Luontoselvitykset on kohdennettu maankäytön muutosalueille. Lisäksi on tarkasteltu ilmakuvan ja kaava-alueen maastoselvitysten osalta muita mahdollisia luontoarvoiltaan potentiaalisia luontotyypejä tai lajiston elinympäristöjä. Kaava-alueelle ei sijoitu luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia

12.4.2023

arvokkaita luontotyyppejä tai vesilain 2 luvun 11 §:n määritelmän mukaisia pienvesiä. Kaava-alueelta ei tunnistettu sellaista maankäytön suunnittelussa huomioitavaa luontokohdetta, jonka luontotyyppi olisi edustava, luonnontilaisen kaltainen ja valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalainen.

Tuohinonajan lähialue suositellaan säästökohteena, jolloin se muodostaa ekologisen vyöhykkeen, joka myös turvaa paikallisesti kaava-alueen luonnon monimuotoisuutta, lajiston elinympäristöjä ja kasvupaikkoja sekä myös virkistyskäyttöarvoa lähiluontokohteena alueen asukkaille.

Kaava-alueen inventoinneissa maankäytön muutosalueita ei paikannettu uhanaltaista, luontodirektiivin liitteen IV b mukaista tai alueellisesti uhanalaista putkilokasvi- tai sammallajistoa. Muutoin kaava-alueen kasvillisuus on tyypillistä kulttuurivaikutteisen ympäristön, talousmetsien sekä muokatun rantametsän lajistoa, eikä kasvupaikoissa ole sellaisia piirteitä, että potentiaalia vaateliaamman kasvillisuudenesiintymiselle olisi.

Pesimä- ja muuttolinnusto

Kaava-alueen elinympäristöistä ja ihmisvaikutteisuudesta johtuen alueen linnusto koostuu pääasiassa alueellisesti yleisistä viljelysalueiden, talousmetsien sekä kulttuurivaikutteisten alueiden lintulajeista. Lisäksi tarkastelualueelle sijoittuu pelloilla pesivän kahlaajalajiston esiintymisen painopistealueita, mikä on merkittävää Liminganlahden lähiseudun uhanalaisten ranta- ja peltokahlaajien esiintymisen kannalta. Maankäytön muutosalueille toteutetuissa pesimälinnuston inventoinneissa (FCG 2022) havaituista varmasti tai todennäköisesti pesivistä 38 lajista 9 lajia on suojellisesti huomionarvoisia. Useat näistä ovat alueellisesti ja seudullisesti melko yleisiä ja tavanomaisia pesimälajeja, vaikka niiden kannankehitys valtakunnallisesti ja kansainvälisesti onkin ollut taantuva.

Kaava-alueen eteläosiin on laadittu vuonna 2019 pesimälinnustaselvitys (Pöyry 2019), jonka tuloksena kotalaisen pienellä alueella havaittiin 37 lajia, ja joista 34 arvioitiin pesivän selvitysalueella. Vuoden 2019 selvitysten (Pöyry 2019) perusteella on todettu tärkeitä kahlaajien pesimäpeltoja, aluilla missä on uhanalaisten kahlaajien pesimäympäristönä merkittäviä viljelemättömiä, mutta niitettyjä peltoalueita. Näille tietyille peltolohkoille on kehittynyt luonnontilaisen niityn kaltainen biotooppi, joka on mm. mustapyrstökuirin ja suokukon pesimäbiotoopiksi sopivaa.

Vuoden 2019 ja 2022 inventointien sekä Ely-keskukselta saadun uhanalaisten kahlaajien pesäpaikkatiedon (vuodet 2014–2021) perusteella kaava-alueelta rajattiin uhanalaisille kahlaajille (mustapyrstökuiri, suokukko, punajalkaviklo) merkittävät niittymäiset peltoalueet. Lisäksi alueelta vuoden 2022 sekä lajitietokeskuksen havaintodatan perusteella paikannettiin alueita, jolla esiintyy uhanalaisuusluokituksessa äärimmäisen uhanalaisen peltosirkun pesintään tulkittavaa biotooppia. Lajistotietoa sekä tärkeät pesimäalueen rajaukset on esitetty tarkemmin luontoselvitysraportissa. (FCG 2022)

Kaava-alueen eteläosiin on laadittu (Pöyry 2019) kevät- ja syysmuutonseurantaa. Muuttoaikana kaava-alueella pysähtyy ja sen kautta muuttaa runsaasti hanhia, joutsenia ja kurkia sekä kahlaajia ja petolintuja. Kahlaajien ja petolintujen kannalta tärkeimmät muutonaikaiset alueet ovat Kahilanniemien ja Nummellan pelloilla. Kuokkamaan länsipuolella on tärkeitä levähdysalueita kaikille muutolla levähtäville lajiryhmille. Muuttolinnustolle tärkeimmiksi alueiksi selvityksessä todetaan Kuokkamaan länsipuolinen alue sekä Rajakorven länsipuolinen Niitynmaan–Karjanmaan alue. Kaava-alueesta suurin osa eli keskiosan laajemmat peltoalueet sekä luoteisosan peltoalueet sijoittuvat kansainvälisesti tärkeälle (IBA) lintualueelle; *Oulun seudun kerääntymisalue*. Kyseinen IBA-alue on laaja ja sisältää lähes 82 km² alueen. Tyrnävän-Kempeleen-Limingan yhtenäiset peltoalueet kaava-alueen eteläosissa ja sen eteläpuolella lukeutuvat myös *Limingan lakeuden kulttuurimaisema-alueeseen*, jolla on suuri merkitys muutonaikaisena kerääntymisalueena.

12.4.2023

Eläimistö ja direktiivilajisto

Kaava-alueen yleinen eläinlajisto on tyypillistä peltoalueiden lajistoa, joka viihtyy myös taajamien lähialueella. Alueella esiintyy hirvieläimistöä hirveä ja metsäkaurista. Rusakon todettiin olevan melko runsas.

EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) luetellaan yhteisön tärkeänä pitämiä, ns. tiukan suojelujärjestelmän lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen on Suomen luonnonsuojelulain perusteella kiellettyä (Lsl 49§ ja 42 §). *Saukon* osalta kaava-alueen virtavedet ovat liian pieniä ja häiriövaikutteisia sekä jäätyvät heikon virtaaman vuoksi talviaikana. *Viitasammakkoa* havaittiin selvitysten perusteella kaava-alueen länsiosista. Liminganlahteen laskevien Peräojan ja Salmiojan lähivaluma-alueen ojikoissa, luhtaisissa rantametsissä ja tulvivilla pensaikkoluhdilla esiintyy inventoinnin perusteella viitasammakkoa kohtalaisen tiheästi. Inventoinneissa paikannettiin lajin soivina äänneleviä yksilöitä useista kohdista Hahtorannan ja Leton väliseltä alueelta, kaavarajan molemmin puolin. Kaava-alueen itäosiin sijoittuu periaatteessa potentiaalista *liito-oravan* elinympäristöä, mutta havaintoja lajista ei tehty inventoinnin perusteella.

4.9 Pinta- ja pohjavedet

Suunnittelualue sijaitsee osin pohjavesialueella. Suunnittelualueen pohjois- ja kaakkoisosassa sisältyvät vedenhankinnalle tärkeään Kempeleenharjun 1. luokan pohjavesialueeseen. Kunnan päävedenottamo Tuohino sijaitsee suunnittelualueen pohjoisosassa. Kempeleenharjun pohjavesialueen rajat on tarkistettu v. 2017 ja esitetty tämän mukaisina kaavakartalla. Pohjavesialueen rajaukseen on tulossa muutoksia suunnittelualueen kaakkoisosassa Luonungin alueella suunnitteilla olevan pohjavedenottamon seurauksesta.

Pohjavesialueilla tapahtuvaa rakentamista ja muita toimintoja rajoittavat pohjaveden pilaamiskielto (YSL 8 §) ja pohjaveden muuttamiskielto (VL 3 luvun 2 §). Alueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia rakennustoimenpiteitä tai toimintoja. Yleiskaavamerkinnässä tarkennetaan, miten pohjavesialueella tulee toimia.

Suunnittelualueella sijaitsee kaksi pohjavedenottamoa. Tuohinon vedenottamolle on Pohjois-Suomen vesioikeuden 22.11.1971 päätöksellä myönnetty lupa pohjaveden ottoon ja siinä on myös määriteltä vedenottamolle suoja-alue. 14.5.1998 Pohjois-Suomen vesioikeus on antanut päätöksensä kyseisen vedenottamon suoja-alueen laajentamisesta. Kaavakartalla esitetty lähisuoja-alueen raja on 14.5.1998 annetun päätöksen mukainen. Suoja-alueella on kiellettyä ilman vesioikeuden lupaa mm.:

- teiden ja pysäköintialueiden rakentaminen,
- jätevesien maahan imeyttäminen ja uusien asuin- tai vastaavien rakennusten rakentaminen, ellei
- niistä tulevia jätevesiä johdeta tiiviissä viemärissä tai kuljeteta umpisäiliössä suoja-alueen ulkopuolelle,
- jätteiden ja romujen varastointi
- muu edellä mainitsematon toiminta, josta voi aiheutua pohjaveden laadun huononeminen.

Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Monkkasen vedenottamo. Pohjaveden päävirtaussuunta on kohti Monkkasen vedenottamoa. Vedenottamon lähisuoja-alueen raja on kaavakartalla Pohjois-

12.4.2023

Suomen vesioikeuden antaman päätöksen 29.11.1985 mukainen. Suoja-alueella on kiellettyä ilman vesioikeuden lupaa mm.:

- soran, hiekan tai muun maa-aineksen ottaminen
- ojien tai maan kaivaminen
- teollisuuslaitosten rakentaminen
- teiden ja pysäköintipaikkojen rakentaminen
- myrkkujen, tiesuolajien tai muiden pohjavedelle haitallisten aineiden varastoiminen tai käsittelylaitosten rakentaminen
- öljy- tai polttoainesäiliöiden sijoittaminen
- sikalojen tai eläinsuojien rakentaminen
- polttoaineiden jakelupaikkojen ja -varastojen rakentaminen
- jätevesillä kastelu sekä lietelannan ja puhdistamo – ynnä muun lietteen käyttö
- öljysora, asfaltti- ja murskausasemien rakentaminen
- Jäteveden puhdistamon rakentaminen, kaatopaikan ja hautausmaan perustaminen sekä viemäröimättömän
- asutuksen rakentaminen.

4.10 Hulevedet ja tulva-alueet

Kunnan hulevesiverkko käsittää asemakaavoitetut alueet. Kempeleen hulevesien hallintasuunnitelmassa on osoitettu hulevesien viivytystarpeita ja ojaverkoston parantamistoimenpiteitä Ollakan eteläpuolelle. Suunnitelman mukaiset viivytystarpeet on huomioitu kaavakartalla.

Suunnittelualueen länsiosaa, Peräojan ja Salmiojan varrella meritulvariski on arvioitu tapahtuvan 1/100 a. Meritulva-alue käsittää peltoja ja metsittyneitä peltoalueita. Meritulva-alueelle ei olla osoittamassa uutta maankäyttöä.

4.11 Maisema- ja kulttuuriympäristö

Suunnittelualueesta valtaosa sijoittuu enintään 7,5 metrin korkeudelle merenpinnasta, 10 metrin korkeudella tai sitä korkeammalla liikutaan vain aivan alueen kaakkoiskärjessä sekä pohjoisosassa kirkon etelä- ja länsipuolella. Valtaosa alueesta on merestä vapautunutta suhteellisen nuorta ja tasaista vesijättöä, joka on ollut niitty- ja viljelyskäytössä.

Limingan lakeuden alueella rakennetulle kulttuuriympäristölle kokonaisuutena on ominaista kerroksellisuus. Maatalousmaisemaan kuuluvat vanhojen, talonpoikaista rakentamisen perinnettä edustavien rakennusten ohella myös nykymaataloudelle tyypilliset kookkaat ja korkeat tuotantorakennukset. Limingan lakeuden avoimessa ja alavassa maisematilassa kauas näkyvinä maamerkkirakennuksina erottuvat perinteisten maamerkkirakennusten, kuten kirkkojen ja tuulimyllyjen, ohella maatilojen konehallitkarjasuojat, viljankuivaamot ja rehusiilot.

Maisema-alueen halki kulkee vilkasliikenteinen valtakunnallinen päätie, valtatie 4. Valtatieltä avautuu komeita, laajoja näkymiä ympäröiville viljelysalueille. Valtatien varrella Tupoksella on liikerakentamista, ja sen määrä on tulevaisuudessa edelleen lisääntymässä. Avoimen viljelysalueen ympäröivät liikerakennukset ja varsinkin niiden korkeat mainostornit näkyvät avoimessa ja tasaaisessa

12.4.2023

maisemassa maamerkkeinä laajalle ja kauas. Samaan tapaan Limingassa uusien liikerakennusten rakentaminen näkyvällä ja liikenteellisesti keskeisellä paikalla sijaitsevalla Liminganportin alueella valtatie 8 varrella vaikuttaa maiseman ominaispiirteisiin. Toisaalta liikerakentaminen kertoo osaltaan alueen elinvoimaisuudesta, ja liikerakennukset ovat olennainen osa muuttuvaa kulttuurimaisemaa.

Kempeleen eteläisen logistiikka-alueen maisemakuvassa ovat merkittävässä osassa viljelysalueet. Alue on vanhaa merenpohjaa, eikä alueella ole havaittavissa selkeitä maastonmuotojen muodostamia laakso- ja selännealueiden vaihteluita. Alueelle ei sijoitu järviä, jokia tai lampia. Maasto on tasaista ja pääosin avointa. Näkymiä katkaisevat metsäkaistaleet sekä logistiikkakeskuksen rakennukset. Laajimmat näkymät avautuvat valtatieltä 4 Tupoksen liittymän ja Kempeleen taajaman välillä. Tälle viljelysalueelle avautuu pitkiä länsi-itäsuuntaisia näkymiä. Kuokkamaantietä ja rautatieltä näkymät ovat vain osin avoimia, metsäkaistaleet sekä rakennukset katkaisevat laajemmat näkymät.

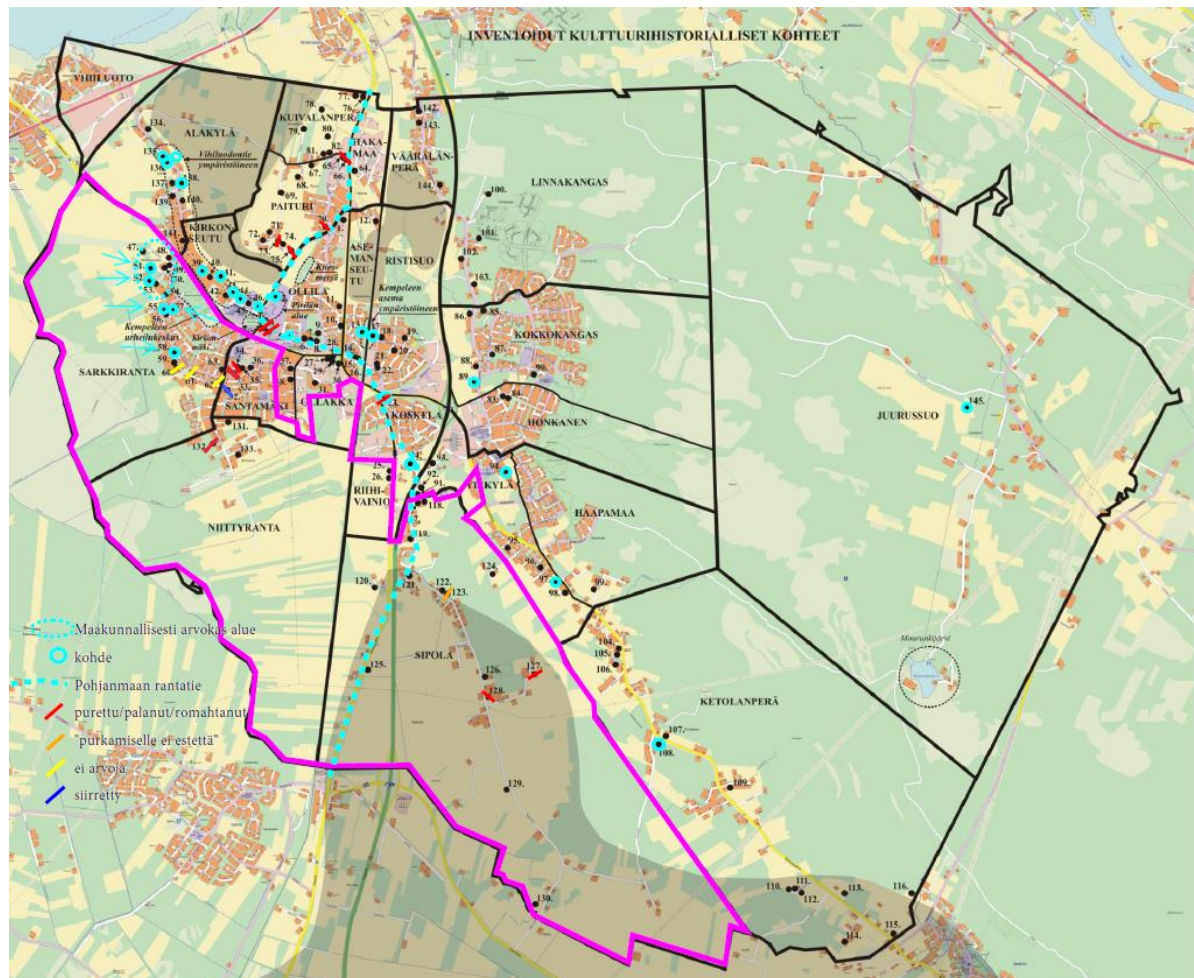
Aluetta on halkonut 1600-luvulta alkaen Pohjanmaan rantatie, joka on yksi Suomen tärkeistä historiallisista tielinjoista. Tielinjaus on osoitettu Pohjois-Pohjanmaan 2.vaihemaakuntakaavassa (lv 1.2.2016) maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön merkinnällä. Tie on myötäillyt kaava-alueella nykyisten Kuokkamaantien, Sipolantien, Tuohinontien ja Ylipääntien linjauksia. Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Tielaitoksen Oulun tiepiirin laatiman selvityksen (Pohjanmaan rantatie Pohjois-Pohjanmaalla, Inventointi / Aimo Kehusmaa, Oulu 2000) mukaan tielinjauksen säilyneisyysaste vaihtelee II (vanhan tien piirteitä jossain määrin säilynyt) ja III (valtatie 4 alle jäänyt) välillä.

Osayleiskaava-alue sisältää paikallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, joista on laadittu rakennusinventoinnit Kempeleen kulttuuriympäristöohjelman laadinnan yhteydessä 2005 ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavatyössä 2015. Kulttuurintutkijain osuuskunta Aura on suorittanut Kempeleen kulttuuriympäristöohjelmaan vuonna 2005 totaali-inventoinnin, johon sisältyy kaikki inventointihetkellä Kempeleen kunnan alueella olleet ennen vuotta 1960 rakennetut, kulttuurihistoriallisen arvonsa säilyttäneet kohteet. Kohteiden lopullinen arvottaminen on jätetty myöhempään vaiheeseen.

Kaavatyön yhteydessä tarkistetaan suunnittelualueen rakennetun kulttuuriympäristön tilanne ja päivitetään vuonna 2006 laadittu inventointitieto. Aiemmin laadittujen inventointien mukaan suunnittelualueella on 5 maakunnallisesti arvokasta rakennetun kulttuuriympäristön kohdetta ja 36 inventointikohdetta, joista 26:a sekä 1 uutta esitetään päivitysinventoinnissa paikallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristön kohteeksi.

Kulttuuritutkijain osuuskunta Auran suunnittelualueutta koskevan päivitysinventoinnin mukaan paikallisesti arvokkaiden kohteiden joukosta poistuu tai on purettu yhteensä 10 kohdetta, joista 5 on purettu ennen päivitysinventointia ja kohteiden arvottamista. Kohdeluettelo on nostettu 1 uusi paikallisesti merkittävä kohde (kohde nro 147 Kiusala) sekä yksi uusi paikallisesti merkittävä aluekohde Monkkasenranta. Ks. lisää kohta 7.11

12.4.2023

Kuva 13. Inventoidut kulttuurihistorialliset kohteet.

4.12 Arkeologia

Suunnittelualueelta ei tunneta Muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kempeleen kunnan arkeologinen perusinventointi on tehty vuonna 2006. Tuon jälkeen on tehty muutamia yksittäisten kohteiden tarkastuksia. Kiinteät muinaisjäännökset (15 kpl.) keskittyvät kunnan pohjois- ja itäosiin, jotka maastollisesti ovat länsi- ja eteläosia korkeampia. Vuoden 2006 inventoinnissa ei kuitenkaan selvitetty historiallisen ajan asutusta.

Esihistoriallisella ajalla Limingan lakeuden alue oli vielä veden alla, joten siellä on hyvin vähän arkeologista kulttuuriperintöä edustavia kohteita. Esihistorialliselta ajalta peräisin olevat asuinpaikat sijaitsevat huomattavasti kauempana sisämaassa selännealueiden reunoilla, selvästi Limingan lakeuden maisema-alueen rajojen ulkopuolella. Maisema-alueen reunalla Lumijoella on pyyntikuoppia ja Greusin vesimylly historialliselta ajalta, Limingassa Aappolan ja Heiskarin kyläpaikat historialliselta ajalta.

Historiallisen ajan asutus selvitetään vanhojen karttojen perusteella. **Täydentyy**

Kuva 14. kuvaus (lähde)

12.4.2023

4.13 Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Tuohinonojan ympärillä on osoitettu 300 m levyinen suojavyöhyke, jonka tarkoituksena on varmistaa pintaveden hygieenisen laadun säilyminen ympäristön maankäytön, erityisesti pohjavedenottamon, edellyttämällä tasolla. Suojavyöhykkeelle ei ole suositeltavaa lisätä uutta rakentamista Tuohinon pohjavedenottamon itäpuolisille alueille, mistä suunnasta ojan vesi virtaa ottamoa kohti.

Suunnittelualuetta halkovat niin valtatiet kuin rautatiet. Kempeleen taajaman osayleiskaavatyöhön liittyen on laadittu raideliikennettä koskeva tärinäselvitys (A-insinöörit 2017). B-luokan ylärajan (n. 360-390 m) ulkopuolelle voidaan toteuttaa asumista tärinän rajoittamatta. Rakentamisen olosuhteet tulee asemakaavoituksessa tutkia, ja selvittää tärinä ja mitoitus rakennuspaikkakohtaisesti. Rakennusten perustamistapa ja jäykistäminen tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että tärinä ei haittaa suunniteltua käyttöä, eikä vahingoita rakennusosia. Rakennusten jäykistämiseen vaakasunnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tarkemman suunnittelun tulee perustua tärinämittauksiin.

Valtatien 4 liikenne-ennusteen 2030 päivämelualue 55 dB(A) nykyisillä melusteilla on esitetty kaavakartalla.

Taajaman osayleiskaavan laatimisen yhteydessä on tutkittu raideliikenteen aiheuttamaa melua (Promethor 2017). Peltotalueilla eteläisen osayleiskaavan alueella raidemelun ennustetaan leviävän samansuuntaisesti kuin taajaman osayleiskaavan alueella. Rakennuksilla ja maastonmuodoilla on vaikutusta melun leviämiseen. Kaava-alueelle radan varteen ei ole suunnitteilla melulle herkkiä toimintoja (asuminen, virkistysalueet, koulut, hoitolaitokset yms.).

Suunnittelualueen länsi-lounaispuoli, Niittyrannan eteläosa on lentoliikenteen aiheuttamalla melualueella. Lentoliikenteen melualueet sekä laskeutumisvyöhyke ovat esitetty kaavakartalla. Kaavamääräyksissä on ohjattu tarkemmin melun huomioon ottamisesta rakentamisessa.

Oulun lentoaseman lentoliikenteen estevapaa vyöhyke ulottuu suunnittelualueen pohjoisosiin. Vyöhykkeellä rakennusten ja rakennelmien suurin sallittu korkeus vaihtelee rakennuksen sijaintipaikan mukaan. Vyöhykkeen ulkorajalla maksimikorkeus on ollut 159 m merenpinnasta (N60). Tarkempi tieto esteiden korkeudesta tulee tarkistaa rakennushankkeiden vireilletulon ja lupaprosessien yhteydessä, jolloin tiedot ovat ajantasaiset. Lisäksi Ilmailulain (864/2014) 158§:n mukaan tarvitaan lentoestelupa, jos rakennus, rakennelma, tvst. ulottuu yli 30 metrin korkeuteen maan- tai vedenpinnasta alle 45 km etäisyydellä lentoaseman mittapisteestä. Tämä koskee käytännössä koko Kempeleen taajamaa. Lentoliikenteen estevapaalle vyöhykkeelle tulevista tavanomaista korkeammista rakennelmista ja rakennushankkeista tulee pyytää lausunto Traficom:ilta (Liikenne- ja viestintävirasto).

Suunnittelualueella sijaitsee Fingridin ja OSSV:n 110 kV:n voimajohtoja. Fingrid on laatinut ohjeen voimajohtojen huomioon ottamisesta yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maankäytön suunnittelussa. Fingridin omistaman kantaverkon voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain 22 § tarkoittamia voimajohtoja, jotka ovat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan merkittäviä valtakunnallisen energiahuollon kannalta. Näin ollen viranomaisten on varmistettava, että voimajohtojen toteuttamismahdollisuudet säilyvät. Voimajohdot on otettava huomioon maankäytön suunnittelussa myös arvioitaessa maankäyttö- ja rakennuslain 39 § ja 54 § mukaisia terveellisen ja turvallisen ympäristön edellytyksiä. Ohjeistuksen mukaan 110 kV:n voimajohdolle on osoitettava 46 m johtoa varten varattu alueen osa. Johtoalue muodostuu 26 metriä leveästä johtoauekasta ja johtoauekan molemmin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä, joissa puuston kasvua on rajoitettu. Rakennusrajoitusta merkitsevä lunastuksen mukainen rakennusraja ulottuu molemmin puolin 23 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta.

12.4.2023

5 KAAVAPROSESSI JA SUUNNITTELUN ETENEMINEN

5.1 Aikataulu

5.2 Vireillepano ja kaavatyön aloitus

Kunnan päätettyä kaavatyön käynnistämisestä 12.8.2019 laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka oli nähtävillä 28.8.-27.9.2019. Nähtäville asettamisesta tiedotettiin julkisesti Rantalakeudessa, kunnan verkkosivuilla ja kunnan sähköisellä ilmoitustaululla.

5.3 Kaavarunkovaihtoehdot

Lähtöaineistojen, laadittujen selvitysten ja suunnittelutavoitteiden sekä maanomistajakyselyn tulosten pohjalta on laadittu kaksi kaavarunkovaihtoehtoa, joissa on osoitettu suuntaviivoja logistiikkatoimintojen sijoittamiselle, uudisrakentamisen laajuudelle ja sijoittelulle sekä haja-asutuksen ohjaukselle. Vaihtoehdot ovat olleet nähtävillä 30.6.-27.8.2021 ja niistä on kerätty palautteet osallisilta ja viranomaisilta. Kaavarungoista kerättiin palautetta myös www-pohjaisella asukaskyselyllä. Saapuneiden palautteiden ja lausunnot on käsitelty ja otettu huomioon kaavan valmistelussa. Kaavarungot on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.2.

5.4 Kaavaluonnos

Vaihtoehtotarkastelun pohjalta laaditaan kaavaluonnos, joka asetetaan nähtäville mielipiteiden esittämistä varten 30 päivän ajaksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30. §:n nojalla. Nähtäville asettamisesta tiedotetaan julkisesti Rantalakeudessa, kunnan verkkosivuilla ja kunnan sähköisellä ilmoitustaululla.

Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavaluonnoksesta nähtävillä oloaikana. Mielipide voidaan antaa kirjallisesti tai suullisesti. Kirjallinen mielipide tulee lähettää Kempeleen kunnalle kirjallisena ennen nähtävillä olon päättymistä kirjeenä tai sähköpostilla. Luonnoksesta pyydetään myös alustavat lausunnot asianosaisilta viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään ja siihen laaditaan kaavalaatijan vastineet, jotka kunnan hallitus hyväksyy kaavaehdotuksen käsittelyn yhteydessä.

Kaavaluonnoksen nähtävillä oloaikana järjestetään yksi asukastilaisuus ja kaksi kaavaklinikkapäivää. Kaavaklinikoiden tarkoituksena on keskustella suunnittelualueen maanomistajien kanssa laaditusta asumisen mitoituksista ja sen tuloksista.

5.5 Kaavaehdotus

Kaavaehdotus laaditaan luonnoksesta saadun palautteen ja tarkentuneiden tietojen perusteella. Osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville. Nähtäville asettamisesta tiedotetaan julkisesti Rantalakeudessa, kunnan verkkosivuilla ja kunnan sähköisellä ilmoitustaululla.

12.4.2023

Osallisilla on oikeus tehdä kirjallinen muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kirjallisena Kempeleen kunnalle ennen nähtävillöön päättymistä. Osayleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään ja siihen laaditaan kaavanlaatijan vastineet.

5.6 Kaavan hyväksyminen

Kempeleen kunnanvaltuusto hyväksyy osayleiskaavan. Kaavan hyväksymispäätöstä koskeva pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä. Nähtäville asettamisesta alkaa 30 päivän valitusaika, jolloin kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden ratkaisusta on mahdollisuus pyytää valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muutoin kaava saa lainvoiman valitusajan jälkeen, sinä päivänä, kun sen hyväksymisestä on virallisesti kuulutettu.

12.4.2023

6 VUOROVAIKUTUS KAAVAA LAADITTAESSA

6.1 Osalliset ja osallistuminen

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Kempeleen eteläisen alueen yleiskaavan osallisia ovat:

- Alueen ja lähiympäristön maanomistajat, asukkaat, yritykset ja yhdistykset
- Kempeleen kunnan valiokunnat
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Oulun seudun ympäristötoimi
- Naapurikunnat (Oulu kaupunki, Ii, Liminka, Tyrnävä, Muhos, Lumijoki)
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Kempeleen Vesihuolto Oy
- Limingan Vesihuolto
- Kempeleen - Oulunsalon luonnonsuojeluyhdistys ry
- Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys
- Oulun Seudun Sähkö Verkkopalvelut
- Keskusosuuskunta Oulun Seudun Sähkö
- Puhelin- ja teleyhtiöt / Dna Palvelut Oy ja TeliaSonera Finland Oyj, Elisa, Digita Oy
- Liikennöitsijät (Oulun seudun joukkoliikenne, Koiviston Auto-yhtymä, Kylmäsen Liikenne)
- Väylävirasto
- VR-Yhtymä Oy
- Fingrid Oyj
- Finavia

6.2 Osallisten osallistumismahdollisuudet prosessin aikana

Suunnittelun aikana järjestetään eri viranomaisten kanssa viranomaisneuvotteluita.

Osalliset voivat kaavan nähtävilläoloaikojen määraaikana esittää kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä kaavaluonnoksesta. Mielipiteisiin laaditaan vastineet.

6.2.1 Viranomaisyhteistyö

Suunnittelutyön aikana pidetään yhteensä kaksi maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua virallista viranomaisneuvottelua: kaavatyön aloitusvaiheessa ja kaavan ehdotusvaiheessa. Lisäksi järjestetään tarpeen mukaan epävirallisia viranomaisyhteyshetkiä. Viranomaiset ottavat lausunnoissaan kantaa viranomaisneuvotteluiden tarpeeseen.

12.4.2023

Ennen kaavaluonnoksen nähtäville asettamista kunta ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ovat pitäneet kaksi työneuvottelua talvella 2021. Työneuvottelut koskivat OAS-vaiheessa saapunutta palautetta, asumisen mitoitus, luonto- ja linnustoselvitysten riittävyyttä sekä pohjavesiin liittyviä asioita.

Ensimmäinen maankäyttö- ja rakennuslain (66 §) tarkoittama viranomaisneuvottelu pidettiin 30.9.2022. Paikalla olivat:

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Oulun kaupunki
- Limingan kunta
- Kempeleen kunta
- FCG kaavakonsultti

Viranomaisneuvottelun jälkeen on pidetty kaksi työneuvottelua syystalvella 2022 ELY-keskuksen kanssa. Työneuvottelut koskivat laadittua liikenneselvitystä sekä pohjavesiasioita.

6.2.2 Yhteistyö muiden osallisten kanssa

Kaavan valmisteluvaiheessa on pidetty palavereita Kempeleen Vesihuollon kanssa sekä Oulun seudun sähkön kanssa.

Kempeleen Vesihuollon kanssa on käsitelty haja-asutusaluetta koskevaa asumisen mitoitus ja vesi- ja viemäriverkon riittävyyttä sekä laajenemismahdollisuuksia. Oulun seudun sähkön kanssa on käsitelty energiahuoltoon varattavista alueista sekä aurinkovoiman sijoittamismahdollisuuksista suunnittelualueella.

Lisäksi kunta on pitänyt sisäisiä palavereita koskien elinvoiman edellytyksiä, viher- ja virkistystarpeita sekä asumista.

7 TAVOITTEET OSAYLEISKAAVAN LAADINNALLE

7.1 Kempeleen kunnan tavoitteet

Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavan tavoitteena on ohjata tulevaa asemakaavoitusta ja osoittaa aluevaraukset maakuntakaavassa esitetyille eri liikennemuotoja yhdistävälle maakunnallisesti merkittävälle tavaraliikenteen terminaalialueelle Kempeleen ja Limingan kuntarajantuntumassa. Lisäksi tavoitteena on logistiikkatoimintojen ja alueeseen liittyvien maisema- ja luontoarvojen yhteensovittaminen kestävä kehityksen mukaisesti.

Yleiskaavan toisena tavoitteena on tutkia Rajakorpi-Sipolan alueella sekä Niittyrannan alueella voimassa olevien yleiskaavojen ajantasaisuus. Rajakorpi-Sipolan osayleiskaavan alueella sekä Oulun seudun yleiskaavan 2020 alueella Niittyrannassa tutkitaan erityisesti mahdollisuuksia osoittaa rakennuspaikat, joilla rakennuslupa voitaisiin myöntää suoraan yleiskaavan perusteella (MRL 44 §).

Kaavan valmisteluvaiheessa on pidetty valtuustoseminaari 15.4.2021, jossa on keskusteltu kaavan tavoitteista, esitelty alustavia kaavarunkovaihtoehtoja sekä pyydetty valtuuston näkemystä asumisen

12.4.2023

mitoitusta koskevan vyöhykeanalyysin teemojen painotuksiin sekä esitelty yleisesti asumisen mitoituspäätöksiä. Kaavan valmistelua ovat ohjanneet Kempeleen kunnan valiokunnat.

Kaavoituksen käynnistäminen ja oas*Elinvoimavaliokunta (7.5.2019):*

Elinvoimavaliokunta ohjasi, että kaava-alue rajattaisiin kaavoituksen esityksen mukaisesti, ja kaavan tarkoituksena ja tavoitteena on logistiikka-alueen kaavoitus ja Sipola-Rajakorven yleiskaavan alueen ja Niittyrannan alueen tarkastelu ja yleiskaavoittaminen. Maanhankinnassa tulee elinvoimavaliokunnan mukaan edetä niin, että maanhankinta aloitetaan moottoritien ja ramppien läheisyydestä.

Resurssivaliokunta (21.5.2019):

Resurssivaliokunta pitää aluetta logistisesti erinomaisena. Resurssivaliokunta ohjaa ottamaan kaava-alueeseen mukaan koko esitetyn alueen. Kaava-alueesta tulee tehdä perusteelliset ja riittävät selvitykset, joiden jälkeen tarkistetaan mahdollista kaava-alueen rajausta maanhankkimista varten. Maanhankinnan periaatteissa jatketaan samoilla periaatteilla kuin ennenkin.

Kaavan valmistelu, kaavarungot:*Elinvoimavaliokunta (18.5.2021):*

Merkitään esittely tiedoksi. Tulossa on Webropol-kysely, jossa pyydetään arvioita kaavarunkovaihtoehtojen asumisen ja yrittämisen alueista, liikenteestä sekä viheralueiden sijainneista.

Resurssivaliokunta (18.5.2021):

Resurssivaliokunta merkitsee saamansa esittelyn Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavasta tiedoksi. Valiokunnan jäsenet vastaavat jokainen osaltaan asiaan liittyvään webropol-kyselyyn. Resurssivaliokunta pitää tärkeänä, että nuorisovaltuusto osallistuu kaavan valmisteluun.

Yhteisöllisyysvaliokunta (18.5.2021):

Valiokunta merkitsee saamansa esittelyn tiedoksi ja keskusteli molemmista vaihtoehtoista asuinalueiden, työpaikka-alueiden, luonto- ja virkistysalueiden sekä liikennetarkistusten näkökulmasta. Keskustelussa nousi esille seuraavat asiat; tarpeelliseksi nähtiin kevyenliikenteen yhteys Rajakorventieltä Uutelantielle, Sarkkirannan alueelle nähtiin parempana vaihtoehtona tiiviimpi asuinalue, Ketolanperälle ja Sipolan alueelle kyläalue. Vaihtoehtoon kaksi teollisuus- ja työpaikka-alue koettiin hyvänä, samoin luontorajausalue Ollakan alueella. Vaihtoehtoon yksi tieyhteyttä välillä Niittyranta-Tupos ei koettu hyvänä ratkaisuna. Valiokunnan jäsenet vastaavat lisäksi tulevaan Webropol-kyselyyn.

Palveluvaliokunta (18.5.2021):

Merkittiin tiedoksi.

Kaavan valmistelu, asumisen mitoitus:*Elinvoimavaliokunta (30.11.2021):*

Elinvoimavaliokunta ohjasi, että osayleiskaavan valmistelua voidaan jatkaa esitetyn mukaisesti.

Resurssivaliokunta (14.12.2021):

Resurssivaliokunta merkitsee saamansa esittelyn Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavasta tiedoksi. Resurssivaliokunta ohjaa, että poikkileikkausajankohta on 1.1.2000. Resurssivaliokunta hyväksyy mitoituspäätökset esitetyn mukaisesti. Mitoituspäätökset ovat oikeasuuntaiset, mutta resurssivaliokunta esittää tavoitteellisempaa rakentamista (3 rakennusta per vuosi). Edullisuusvyöhykkeiden teemat resurssivaliokunta hyväksyy sellaisenaan kuin ne esitettiin.

12.4.2023

Yhteisöllisyysvaliokunta (14.12.2021):

Mitoitettavien alueiden jaotteluun valiokunta ehdotti, että harkittaisiin asemakaavoitettavan asuminen alueen (Sipola) laajentamista länteen, jotta jo rakennettu asuinalue saataisiin asemakaava-alueeksi moottoritiehen saakka.

Koska rakentamista ohjataan alueella teiden varsille, tulee valiokunnan näkemyksen mukaan ottaa huomioon siitä yksityisteiden ylläpidolle aiheutuva lisärasite.

Turvallisen liikkumisen takaamiseksi valiokunnan mielestä tulee huolehtia poikittaisyhteys Ketolanperäntielle.

Ehdotettu poikkileikkausajankohta sopii valiokunnalle. Valiokunta pitää tavoitteellista rakentamisen määrää realistisena.

Palveluvaliokunta (30.11.2021):

Palveluvaliokunta sai tietoa Kempeleen eteläisen osayleiskaavan laatimisen vaiheista. Palveluvaliokunta haluaa kiinnittää huomiota valmistuvan haja-asutusalueen kaavoituksessa erityisesti viiteen seikkaan:

- suunniteltu rakentamisen tavoite vuoteen 2040 on palveluvaliokunnan mielestä sopiva
- palveluvaliokunta toivoo, että maisemallinen painotus säilyy kohtuullisena suhteessa rakentamiseen
- rakentuvalla alueella toivotaan otettavan huomioon luonnon monimuotoisuus
- palveluvaliokunta näkee tärkeänä, että alueelle sijoittuu lähikauppa
- palveluvaliokunta edellyttää erityistä huolellisuutta päiväkotij- ja koulutarkastelussa, esimerkiksi Ketolanperän koulun laajennustarpeet

Kaavan valmistelu, alustava kaavaluonnos:*Elinvoimavaliokunta (8.11.2022):*

Elinvoimavaliokunta ohjasi, että Luonungissa tiukennettaisiin mitoitus 0,3 ha -> 1 ha. Lisäksi selvitetään, voiko Luonungin rakentamiselle asettaa vuosiluvun vesi- ja viemäriverkoston rakentamisen aikataulun mukaisesti.

Osayleiskaavaluonnoksen alustavan suunnitelman mukaisesti voitaisiin edetä.

Resurssivaliokunta (17.10.2022):

Resurssivaliokunnan selkeä enemmistö ohjaa, että kaavaluonnoksessa esitetyt asumisen mitoitusperusteet hyväksytään. Resurssivaliokunta pitää esitettyjä kaavaratkaisuja hyvinä.

Yhteisöllisyysvaliokunta (2.11.2022):

Valiokunta ohjaa etenemään esitetyn mukaisesti.

Palveluvaliokunta (18.10.2022):

Palveluvaliokunta katsoo, että muutettu kaavaesitys haja-asutusalueiden rakentumisesta on hyvä. On tarpeellista nostaa esille uusia rakentamisen alueita pidemmällä aikajänteellä haja-asutusalueilla.

Palveluiden ennakkoinnin näkökulmasta on tärkeä saada tietoa riittävän ajoissa. Palveluvaliokunta katsoo, että kolme kyläaluetta on kunnan rakentamisen kannalta hyvä vaihtoehto. Ohjauksessa

12.4.2023

halutaan myös nostaa esille tiedottamisen tärkeys rakennettaessa haja-asutusalueille esim. palveluiden ja luonnon erityispiirteiden suhteen. Palveluvaliokunta näkee, että mitoitusluvun tiukennus Luonungissa on hyvä kyseisellä alueella.

Palveluvaliokunta katsoo, että alustavassa osayleiskaavassa Niittyrannan alueella esitetyt alueva-
raukset ovat oikean suuntaiset.

Kaavan valmistelu, kaavaluonnos:**täydentyä****Ehdotusvaihe:****täydentyä****7.2 Viranomaisten tavoitteet**

Viranomaisten tavoitteita kerätään MRL:n mukaisissa viranomaisneuvotteluissa sekä kunnan ja viranomaisten välisissä työneuvotteluissa.

Viranomaisneuvottelussa (30.9.2022) keskusteluun nousivat muun muassa valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen vaikutus mitoitettaviin kyläalueisiin, pohjavesiä ja vedenottoja koskevat kaavamerkinnot- ja määräykset, kulttuuriympäristöä koskevien selvitysten päivitystarve, FINIBA-alueen huomioiminen kaavassa, luonto- ja linnustoselvitysten riittävyys, viitasammakoiden osoittaminen kaavassa, Limingan Tupoksen asuinalueiden laajentumisalueiden huomioiminen sekä valitun poikkileikkajankohdan laajemmat perustelut. Kaavaprosessin etenemiselle nähtiin hyvät perusteet.

7.3 Osallisten tavoitteet

Osallisten tavoitteita kerätään kaavan kuulemisvaiheissa osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana.

7.4 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen perusteella saatiin seuraavat kannanotot viranomaisten tavoitteista:

- Museo ei pidä tarpeellisena erillistä arkeologista maastokäyntiä, mutta historiallinen asutus tulisi selvittää vanhojen karttojen perusteella.
- Tyrnävän kunta pyytää huomioimaan, että suunnittelualueen eteläisin osa rajautuu osin kuntarajaan.
- Väyläviraston mukaan suunnittelualueella tulee varautua lisäraiteeseen eli niin sanottuun kaksoisraiteeseen ja sen toteuttamisedellytykset tulee turvata. Logistiikka-alueen suunnittelussa tulee selvittää uusien raideyhteyksien ratateknisiä toteuttamismahdollisuuksia ja liittymistä kaksoisrataan. Melun- tärinätorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisusta päätettäessä sekä laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä.
- Oulun seudun ympäristötoimen mukaan kaavan luonto- ja maisemaselvitystä tulisi laajentaa koskemaan koko kaava-alueen rajausta ja raide- ja maantiemelun osalta tulisi selvittää niiden meluvaikutukset.

12.4.2023

- Finavia katsoo, että kaavaan tulisi merkitä uusin lentokonemelun ennustetilannetta kuvaava alue ja lentomelu tulee huomioida uusien asuinrakennusten suunnittelussa. Lisäksi lentoaseman esterajoitusalueet tulisi selkeyden vuoksi esittää kaavakartalla.
- Fingrid Oyj ja Oulun seudun sähkö (OSS) pyytävät huomioimaan suunnittelualueelle sijoittuvat voimajohdot ja niihin liittyvät johtoalueet kaavoituksessa.
- Kempeleen Vesihuolto Oy toteaa, että kaavoituksessa on syytä huomioida olemassa olevan vesi- ja jätevesiviemäriverkoston sijainti, kapasiteetti ja optimaalinen hyödyntäminen.
- Oulun seudun koulutuskuntayhtymän (OSEKK) toteaa, että nykyinen Oulun seudun ammat-
tiopiston tontti Niittyrannassa on käynyt ahtaaksi ja kaavassa olisi hyvä huomioida sen laa-
jentamismahdollisuudet.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen perusteella saatiin seuraavat kannanotot osallisten tavoitteista:

- Niittyrantaan toivottiin asemakaavan laatimista ja kunnan panostuksia alueen kunnossa-
pitoon sekä osassa palautteista suoraan rakentamisluvat mahdollistavia ratkaisuja.
- Rajakorpi-Sipolan alueelle esitettiin yksittäisiä rakennuspaikkatoiveita.
- Toivottiin, että kaava-alueella tutkittaisiin mahdollisuuksia osoittaa hevosurheilu- tai he-
vostalouden toiminta-alueita.

7.5 Kaavarungoista saatu palaute

Kaavarunkovaiheesta saadun palautteen perusteella saatiin seuraavat kannanotot viranomaisten ta-
voitteista:

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonto- ja alueidenkäyttö -yksikön alueidenkäyttöryhmä toteaa, että kaavarunkovaihtoehdot levittävätkin Kempeleen yhdyskuntarakennetta kohti Li-
mingan rajaa. Vaikutusten arviointi tulee laajentaa koskemaan Limingan Tuposta. ELY-keskus
muistuttaa kaavaratkaisujen maisemavaikutuksista. Junaradan tärinä ja melu tulee huomi-
oida suunnittelussa. Pääsääntöisesti uudet ympäristöhäiriötä aiheuttamattomat teollisuus-
alueet (TY) on sijoitettu pohjavesialueen ulkopuolelle. ELY-keskus huomauttaa, että sekä poh-
javesialueen että maaston tasaisuuden vuoksi muutosalueilla olisi hyvä tehdä jonkin tasoinen
hulevesien hallintasuunnitelma. Kaavaratkaisun valinnassa ja vaikutusten arvioinnissa tulee
huomioida myös ilmasto.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluryhmä toteaa, että tulee varmistaa, että
koko kaava-alueelta on riittävät ja ajantasaiset tiedot luontoarvoista. ELY-keskus toteaa, että
ve1 ottaa paremmin huomioon linnustoselvityksessä arvokkaaksi kahlaajien pesimäalueet ja
muuttolintujen levähdysalueet.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö toteaa, että vaihtoehtoisista
kaavarungoista ovat jääneet kokonaan pois nykyiset vedenottamot (Tuohino, Monkkänen ja
Honkasalmi) sekä Luonunkiin suunniteltu uusi vedenottamo.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesistöyksikkö toteaa, ettei tulvariskien osalta kummas-
sakaan kaavarunkovaihtoehdossa ei ole huomioitavaa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esittää, että ennen kaavaluonnoksen nähtäville menoa
hankkeessa järjestetään viranomaisneuvottelu.

12.4.2023

- Finavia toistaa lausumansa kaavarungon lausuntovaiheessa ja katsoo, että kaavakartalla tulee esittää Oulun lentoaseman uusin lentokonemelualue-ennuste ja esterajoituspinnot sekä kaavamääräyksillä huomioida mahdollisille asuinalueille riittävät ääneneristysvaatimukset. Lisäksi määräyksissä tulee huomioida, että teollisuuden, työpaikkojen tai logistiikan käyttöön osoitetuilla alueilla ei ole sallittua harjoittaa lentoliikenteelle vaaraa aiheuttavaa toimintaa.
- VR-Yhtymä Oy (VR) toteaa, että asemanseudun tavoitettavuusparannus tulee olla suunnitelmataavoite tulevassa kaavoituksessa. Ketoperätien ylikulkusilta on nykyisin merkittävä junaliikenteeseen kohdistuva ilkeä tapaikka, joten suunnitelmaan kuuluva uusi alikulkusilta on tässäkin suhteessa todella hyvä parannus. Päärata on tulevaisuudessa merkittävästi parannettava rata, joten sen suhteen on edelleen huomioitava mahdollinen tuleva nopeudennosto 250 km/h nopeuteen, pääradan kaksoisraide sekä ratarakenteen ja raiteiston tarvittavat tulevat parantamistoimet. Vaihtoehdossa 1 logistiikka-alueelle varattu alue on liian lyhyt, jotta sille voidaan suunnitella riittävän mittaisia raiteita huomioiden tarvittavat vaihdealueet ja päärata turhaan halkaisee työpaikka/logistiikka-alueen. VR suosittelee osayleiskaavaluonnoksen valmistelua jatkettavan vaihtoehdon 2 pohjalta edellä luetellut havainnot ja ohjeistukset suunnittelussa huomioiden.
- Limingan kunta lausuu, että radan länsipuolelle suunniteltu teollisuusalue ei saa aiheuttaa häiriötä Tupoksen asuinalueelle. Kunta katsoo, että VE2 olisi alueen jatkokehittämisen, asutuksen sekä maankäytön kannalta parempi vaihtoehto. Kunta huomauttaa, että VE2 osoitettu TP-alue sijoittuu vama-alueelle sekä IBA-alueelle, jossa toiminta voisi vaarantaa koko Liminganlahden Natura-alueen tasapainon.
- Oulun Seudun Sähkö toteaa, että uusien kaavahankkeiden valmisteluun on tarpeellista sisällyttää painotuksia myös alueellisten uusiutuvien energiamuotojen tuotantoedellytysten turvaamisesta. OSS omistaa tontin Riihivainion alueella, joka olisi hyvä olla kaukolämmön tuotantolaitoksen rakentamisen mahdollistavat kaavamerkinnot. OSS huomauttaa, että energiantuotannon mittakaavassa aurinkosähkön tuotantoon olisi syytä varata useita yhtenäisiä vähintään viiden hehtaarin aukeita alueita, ja yrittää yhteensovittaa tämän suuruisia alueita kaavatyön jatkovalmisteluissa. Olisi myös tärkeää, että laajemminkin MA ja MY merkityillä kaava-alueilla ei poissuljeta aurinkosähkön tuotantopuistojen rakentamista alueilla.
- Kempeleen Vesihuolto Oy lausuu, että vesihuoltoa on helpointa toteuttaa alueille, mitkä sijaitsevat nykyisen asemaakovitetun alueen välittömässä läheisyydessä. Vedenhankinta (pohjavesialueet ja vedenottamot), veden johtaminen asiakkaille kuin poisjohtaminen käsittelyineen pitää huomioida kaavamerkintöjä laadittaessa. Alueille mihin vesijohto- ja/tai jätevesiverkkoa tarvitaan, tulee olla järjestettävissä johtojen rakentamisreitit.
- Oulu-Koillismaan pelastuslaitos toteaa, että Ollakan työpaikka- ja teollisuusalueelle sijoittuneiden kiertotalousalan toimijoiden toiminnassa on huomioitava mm. ympäristöluvan asettamat rajoitteet. Pelastuslaitos kehottaa arvioimaan kaavavalmistelussa, onko Ollakan alue tarkoituksenmukainen alue kiertotaloustoiminnoille. Alue on pohjaveden muodostumisalue ja hyvin lähellä asutusta. Sammutusveden saatavuus alueella on huono ja Ekohaka on saavutettavissa vain yhdestä suunnasta. Kaavarungossa 2 on huomioitu ajoyhteystarve itään radan ali.
- Oulun seudun ympäristötoimi lausuu, että ympäristötoimen mielestä luonto- ja maisemaselvitys tulisi laatia kattavasti koko alueelta. Jo tehdyn selvityksen pohjalta todetaan, että Limingan lakeuksien maisema-arvot on syytä huomioida suunnittelussa. Linnustoseelvitys on

12.4.2023

laadittu vuonna 2019 ja selvityksen rajausta poikkeaa edellä mainituin tavoin kaavarunkovaihtoehtojen rajauksesta. Mikäli linnustollisesti arvokkaille alueille suunnitellaan toimintoja, ympäristötoimi pitää tärkeänä, että alueen pesimälinnusto ja muuttolinnusto selvitetään maastot selvityksin. Oulun seudun ympäristötoimi toistaa myös edellisessä lausunnossaan esille tuodun seikan raide- ja maantieliikenteen vaikutuksista ympäristölle. Sekä melun että rautatietärinän selvittäminen on tarpeen jatkosuunnittelussa.

- Pohjois-Pohjanmaan museo ei lausu Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavan kaavarunkovaiheesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta, vaan se tulee arvioitavaksi tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Pohjois-Pohjanmaan museo lausuu rakennetun kulttuuriympäristön osalta, että kaavaa varten tulee tarkistaa rakennetun kulttuuriympäristön tilanne, päivittää v. 2006 laadittu inventointitieto ajan tasalle. Jatkotyöskentelyssä kaavarunkoon on hyvä merkitä päivityksen ajantasainen tieto kaavakartalle sekä -selostukseen, jotta siihen pohjautuvassa tarkemmassa kaavatyössä arvokohteet tulevat riittävällä tarkkuudella huomioiduksi.

Kaavarungoista saadun palautteen perusteella saatiin seuraavat kannanotot osallisten tavoitteista:

- Esitettiin, että Oulunsalontien varren peltojen tulisi säilyä peltoalueena, koska ne ovat erinomaista maata viljelyyn ja lisäksi maisemallisesti keskeisellä paikalla. Monkkasenrannan kehittämistä asumiselle ei nähty hyvänä.
- Tieyhteystarpeelle Niittyranasta Tupokseen ei nähty tarpeellisuutta. Lisää liikennettä Niittyranantiellä ja heikentää siten tien liikenneturvallisuutta. Esitettiin maaperätutkimusten laatimista Kullionojan varrelle maaperän heikon rakennettavuuden vuoksi.
-

7.6 Kaavaluonnoksen nähtävillä olon yhteydessä saatu palaute

Täydennetään kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen.

7.7 Kaavaehdotuksen nähtävillä olon yhteydessä saatu palaute

Täydennetään kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen.

7.8 Maisemaselvityksen suositukset

Pöyryn 2019 laatiman selvityksen mukaan maiseman osalta on huomioitava valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle sisältyvät alueet. Mikäli näille alueille sijoitetaan uusia toimintoja, tulee suunnittelussa huomioida maisemalle tyypilliset pitkät ja laajat näkymät. Selvityksessä esitettiin suositukset kolmelle osa-alueelle.

Osa-alue A (ks. kuva 15)

Limingan lakeuden kulttuurimaisemalle ominaiset avoimet maisematilat ja pitkät näkymät on huomioitava muuttuvan maankäytön suunnittelussa. Suunnittelualueella erityisesti valtatie 4 itäpuolelle Rajakorven suuntaan ja tieltä 847 valtatie 4 suuntaan ulottuvan alueen maisemassa nämä ominaispiirteet korostuvat.

12.4.2023

Mikäli tälle alueelle sijoitetaan uusia toimintoja, tulee suunnittelussa huomioida maisemalle tyypilliset pitkät ja laajat näkymät. Tämä edellyttää, että maankäytöllä ei suljeta näkymiä ainakaan kokonaan, eikä avointa maisemaa katkaista pengerryksillä, mikäli mahdollista.

Myös puuston tai muun näkymiä peittävän kasvillisuuden istuttamista tulee välttää siten, että näkymät umpeutuvat. Maiseman ominaispiirteitä voidaan myös positiivisesti korostaa poistamalla teiden varsille syntynyttä "pusikkoa" ja rajaamalla näkymiä esimerkiksi rakennuksilla.

Osa-alue B (ks. kuva 15)

Myös suunnittelualueen pohjoisosa kuuluu Limingan lakeuden valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan. Maankäytön suunnittelussa tulee huomioida sama mitä osa-alueen A osalta silloin, kun näkymät ovat pitkiä ja laajoja. Näitä on erityisesti junaradalta sekä länteen, että itään.

Alue on kuitenkin osa-aluetta A maisemallisesti suotuisampi muutoksille, koska maisematiloja rajavat osin metsitetyt peltosarat, junaradan penger ja alueella on jo nyt teollisuus- ja varastorakentamista. Mikäli maankäyttö edellyttää risteämistä junaradan kanssa on suositeltavaa, että rata alitetaan, tai mikäli se ei ole mahdollista, ylitys sijoitetaan alueen pohjoispäähän tai metsäisille osuuksille.

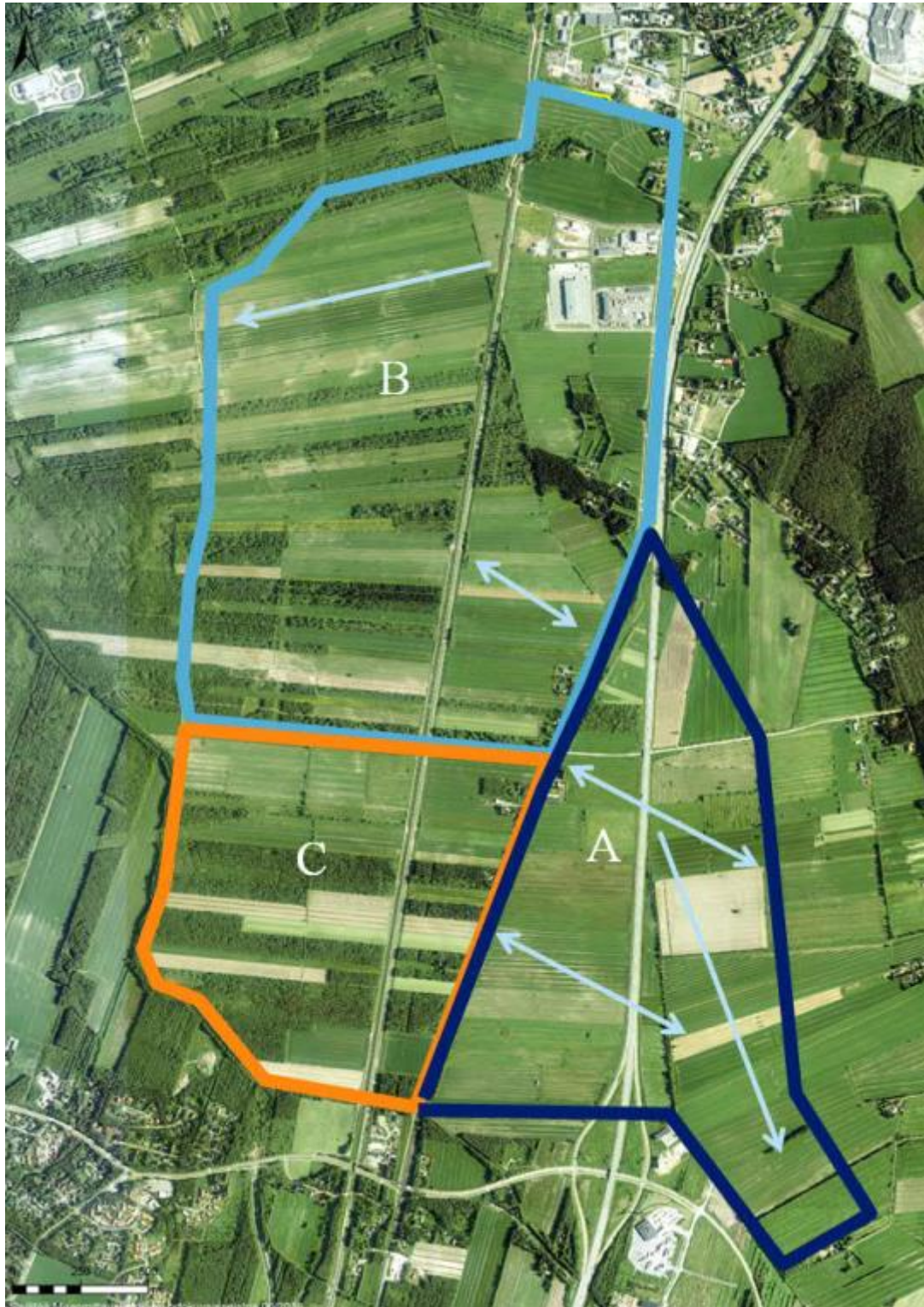
Tien 847 ja junaradan väliin jäävän alue kestää muutosta maisemassa kohtuullisen hyvin. Alueen pohjoisosa onkin jo asemakaavoitettu.

Osa-alue C (ks. kuva 15)

Suunnittelualueen eteläpää (osa-alue C) kestää maisemallisesti muuttuvaa maankäyttöä vastaavalla tavalla kuin osa-alue B. Alue ei kuitenkaan kuulu valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajaukseen.

Valtioneuvosto on tehnyt päätöksen valtakunnallisia maisema-alueita koskevan 5.1.1995 inventoinnin korvaamisesta uudella 2021 inventoinnilla. Päätös on tullut voimaan 1.3.2022.

12.4.2023

Kuva 15. Kuvaan on merkitty kolme maiseman muutoksen sietokyvyltä erilaista aluetta (A, B ja C), joiden osalta on annettu suunnitteluositukset. Lisäksi kuvassa näkyy nuolilla muutamia avoimia näkymäsuuntia. Taustakarttana ilmakuva (Maanmittauslaitoksen ortokuva-aineisto 06/2018). Kuva: Pöyry 2019.

12.4.2023

7.9 Luontoselvityksen suositukset

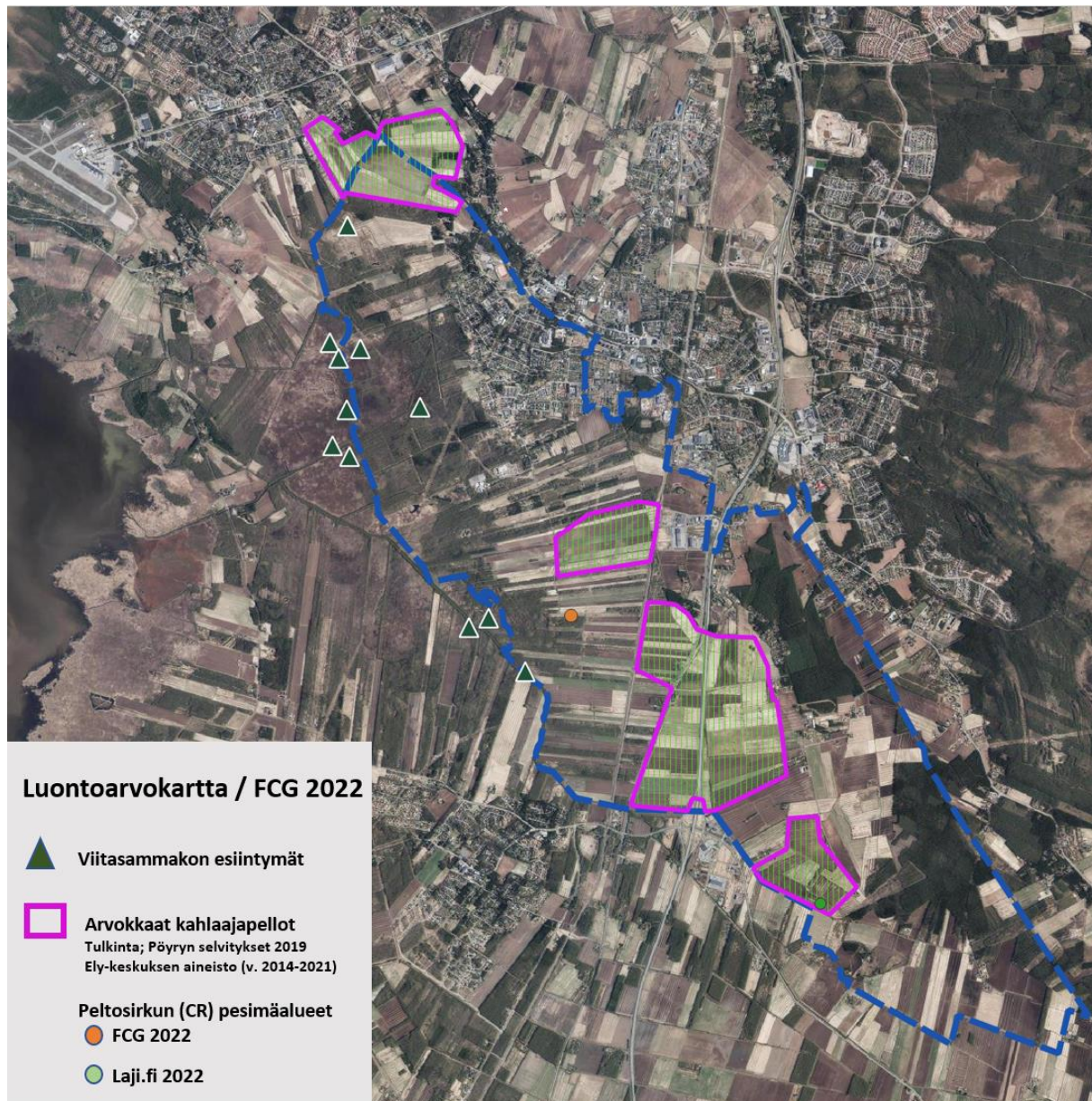
Kaava-alueelta ei inventoinneissa rajattu erityistä luontokohdetta, joka olisi lakisääteisesti turvattava tai luontotyyppinä uhanalainen. Kaava-alueelta ei myöskään paikannettu uhanalaisen tai muutoin huomionarvoisen kasvillisuuden esiintymiä.

Linnuston osalta Pöyryn 2019 laatimassa selvityksessä on todettu kaava-alueen eteläosaan sijoittuvan pesimälinnuston kannalta merkittäviä alueita. Tämän lisäksi uhanalaisten kahlaajien rengastus- ja pesäpaikkatiedon perusteella voidaan rajata kahlaajien pesimäalueena merkittäviä peltoalueita, jotka ovat niittymäisenä hoidettuja tai sellaisen maatalouskäytön alueita, että kahlaajien pesinnät niillä ovat keskittyneet ja pääosin onnistuneet. Kaava-alueella pesii mm. uhanalaisen mustapyrstökuirin Suomen kannasta lähes 10 % (Pöyry 2019). Tärkeitä peltopesintöjen alueita sijoittuu kaava-alueen keskiosiin ja pohjoisosaan.

Muuttolinnuston kohtalaisia kerääntymiä sijoittuu Rajakorven ja Tupoksen väliselle alueelle. Vuosittain havaittavat suurimmat kerääntymät ovat muutaman sadan hanhen ja joutsenen kevätaikaisia kerääntymiä, etenkin Rajakorven suunnalla. Syysaikainen kerääntyminen on vähäisempää. Kaava-alueen osa, joka sijoittuu valtakunnallisesti tärkeälle maisema-alueelle, on myös kerääntymisalueena sopivin avointen peltolakeuksien vuoksi. Kaava-aluetta suurempia ja merkittävämpiä muuttolinnuston kerääntymiä sijoittuu alueen eteläpuoliselle Limingan lakeuden peltoalueelle.

Laajat avoimet peltoalueet suositellaan rajattavaksi rakentamisalueiden ulkopuolelle sekä maisemallisista että linnustollisista syistä. Muuttolinnuston kerääntymisalueita tärkeämpiä ovat kahlaajien peltopesintöjen alueet. Viitasammakon kohtalaisen runsaat esiintymät sijoittuvat Liminganlahteen laskevien ojien ja tulvivien pensaikkoluhtien alueelle, mihin kaavassa ei osoiteta rakentamistoimia. Kaavassa osoitettujen toimien ei arvioida lainkaan heikentävän viitasammakoiden elinympäristöjä.

12.4.2023

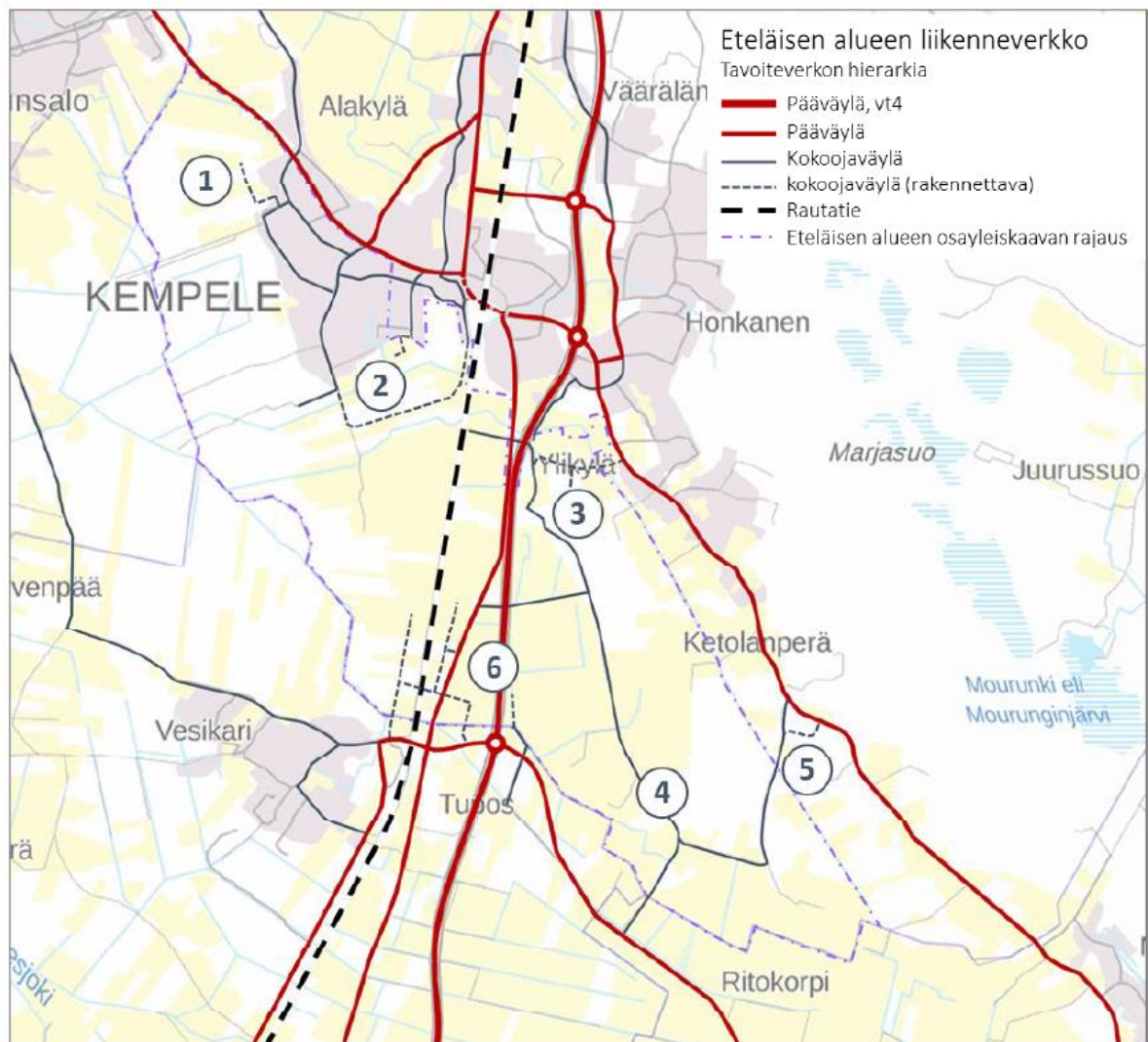
Kuva 16. Kaava-alueelta rajatut ja paikannetut huomionarvoiset kohteet.

7.10 Liikenneselvityksen suositukset

Liikenteellisten vaikutusten arviointi ja liikenneverkon yleissuunnitelma

Laaditun selvityksen perusteella suunnittelualueelle esitetään seuraavaa liikenneverkon yleissuunnitelmaa ja muutoksia liikenneverkkoon.

12.4.2023

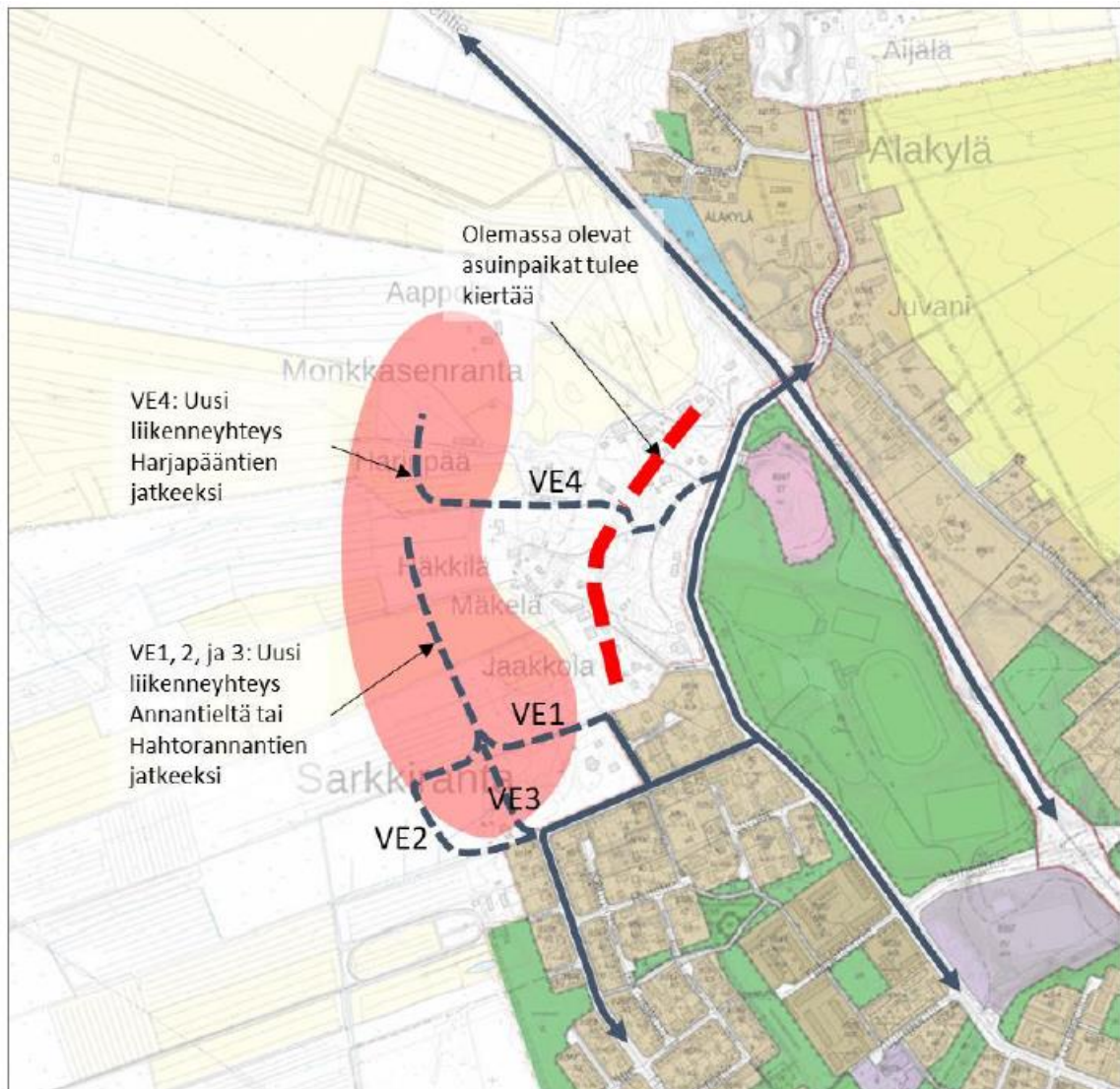
Kuva 17. Kempeleen eteläisen oyk-alueen liikenteen tavoiteverkko. Numerot viittaavat tarkastuksessa mukana oleviin kokonaisuuksiin. (Lähde: WSP)

Seuraavissa kappaleissa esitetään eteläisen alueen osayleiskaavasta sekä muista Kempeleen kunnan kehityksestä johtuvista kehitystarpeista liikenneverkkoon. Kuvauksissa ja analyyseissa käytetään osayleiskaavaa laajempaa aluerajausta ja näkökulmaa, koska liikenneverkko yhdistyy laajempaan kokonaisuuteen. Esitetyt muutosvaihtoehdot ovat skemaattisia eikä väylien sijainti ole sitova. Jatkoselvityksillä tarkennetaan suunnitelmat ja arvioidaan yksityiskohtien toteutuskelpoisuutta.

Monkkasenranta

Ratkaisuvaihtoehtona esitetään VE1, koska se yhdistää uuden alueen pitkälti nykyliikenneverkkoa hyödyntämällä ja se muodostaa selkeän jatkeen Annantieltä. VE4 tulee harkita, sitten kun uusien asuinpaikkojen sijoittaminen painottuu merkittävästi Monkkasenrannan pohjoispäähän.

12.4.2023

Kuva 18. Monkkasenrannan liikenneverkko vaihtoehdot (Lähde WSP)

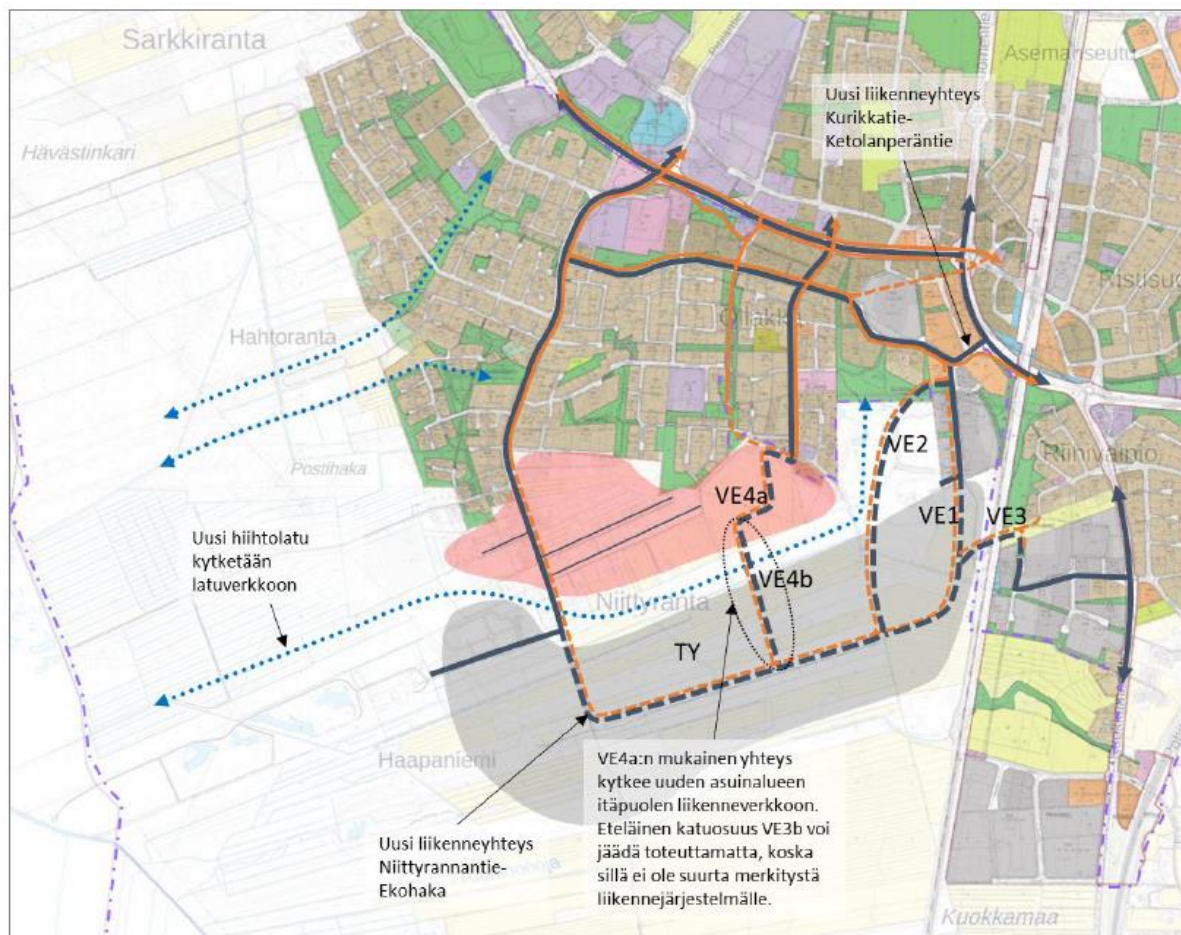
Ollakan teollisuusalueen ja Niittyranan asuinalueen laajennukset

Ratkaisuvaihtoehdoksi esitetään VE1, jossa uusi liikenneyhteys rakennetaan Niityrannantien ja Ekohaahan välille. Uusi katu toimii pääväylänä Ollakan teollisuusalueen laajennusosalle ja toimii kokoojkatuna Niityrannan asuinalueen laajennukselle. Raskasliikenne ohjataan liikennemerkkein uuden yhteyden kautta Ketolanperäntielle. Ekohaan uusi rooli voi parantaa liikenneyhteyden jäsentämättömyyttä ja liikenneturvallisuutta. Ratkaisu edellyttää kuitenkin Ekohaan katutilan jäsentelyn vahvistamista alueen toimi-joiden kanssa. Ekohaan jatkaminen on yksinkertainen ja selkeä liikenteen käyttäjille. Vaihtoehdon VE4b mukainen yhteys jätetään toistaiseksi toteuttamatta.

Vaihtoehdona Ketolanperäntielle liittymiseen on esitetty yhteys VE3. Yhteys alittaa päärautatie Riihivainion kohdalla ja yhdistää Ollakan laajennetun teollisuusalueen ja Riihivainioon. Vaihtoehdossa VE3 raskas liikenne kiertäisi Kuokkamaantietä pohjoiseen ja vt4:n eritasoliittymään. Koskelan asuinalueen kohdalla raskas liikenne tulisi lisääntymään. Lisäksi rautatien alikulku on arvokas investointi. Karkea kustannusarvio on miljoona euroa (1+1-kaistainen ajoväylä ja kevyen liikenteen väylä).

12.4.2023

Erilaiset ominaisuudet ja haasteet (esim. heikosti kantavan maan paalutus) voivat nostaa kustannuksia. Alikulkua käyttäisi teollisuusalueen (raskas)liikenne. Niittyrannan alueen asukkaille yhteys olisi nopeampi vain etelään mentäessä. Ketolanperäntien uusi rautatien alikulku lähestyy suunnitteluvaihetta. Toinen rautatien alitus ei olisi perusteltu kustannuksien ja sivuvaikutuksien kannalta.

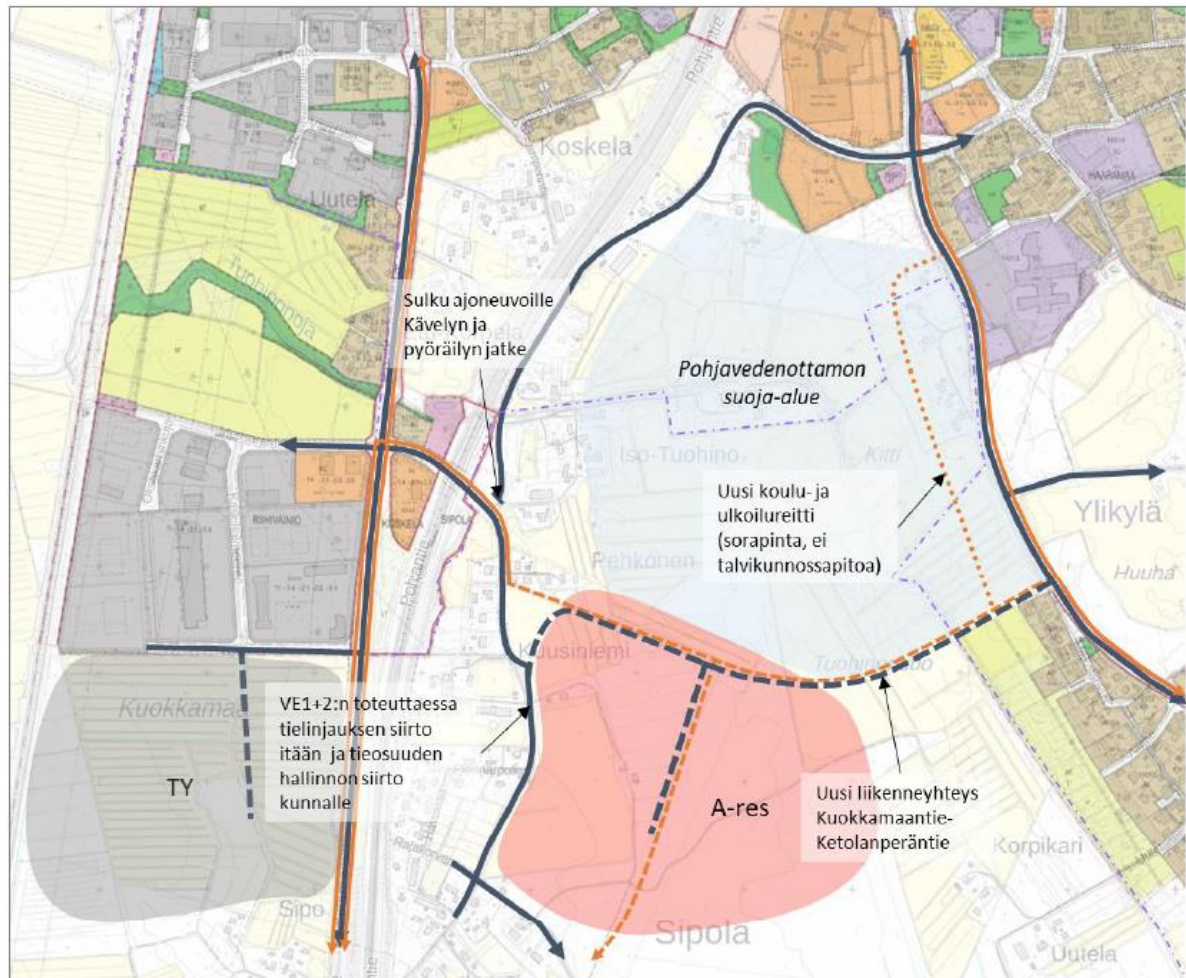

Kuva 19. Niittyrannan ja Ollakan teollisuusalueen liikenneverkkovaihtoehdot. (Lähde: WSP)

Sipolan ja asumisen reservialueen liikennejärjestelyt

Ratkaisuksi esitetään, että uusi liikenneyhteys rakennetaan Kuokkamaantien ja Ketolanperäntien välillä (VE1+VE2). Lisäksi ohjataan Tuohinontien linjaus itään. Kävely- ja pyöräyhteydet täydennetään ja liitetään ympäröivään verkkoon.

12.4.2023

Kuva 20. Sipolan liikenneverkkoaihtoehdot.

Rajakorventien ja Luonungintien varren uudet asuinpaikat

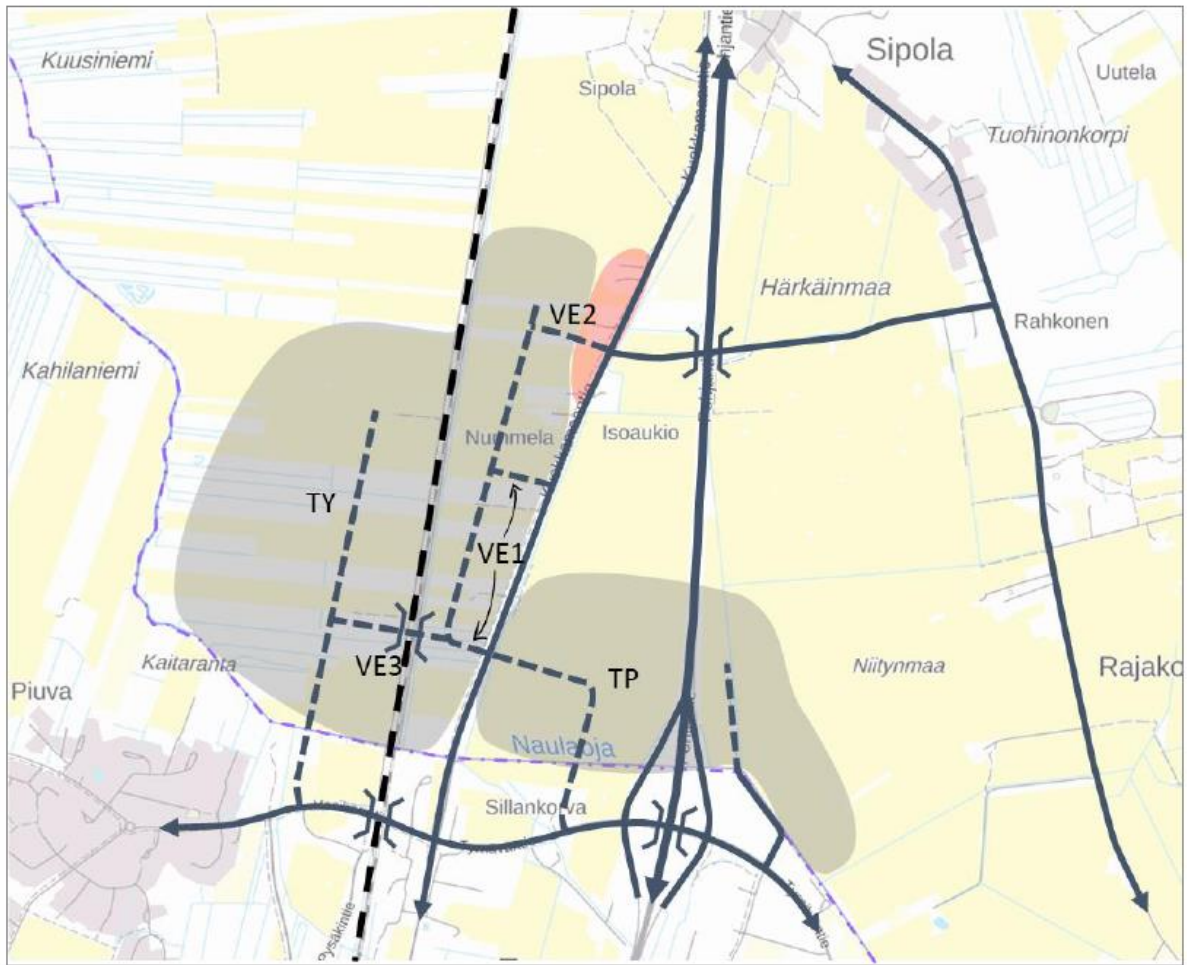
Esitettyjen yhteyksien vähäisen hyödyn nykyinen yhteys välillä Tyrnäväntie-Välikorventie-Ketolanperäntie riittää.

Logistiikka-alueen liikennejärjestelyt

Ehdotetaan jatkamaan suunnittelua ja varautumaan investoinneilla kaikilla esitetyillä väylillä pois lukien VE2. Isoaukiontien jatkeena esitetty yhteys ei tue kunnan tavoitteita hillitä Kuokkamaantien pohjoispään liikennettä. Lisäksi yhteys on haastavammin kytkettävä Isoaukiontien päässä oleviin asuin- ympäristöihin.

Varaudutaan VE3:n toteutumiselle tulevaisuudessa.

12.4.2023

Kuva 21. Logistiikka-alueen liikennevaihtoehdot.

Eteläisten työpaikka-alueiden liikennetuotokset

Liikennetuotoksen laskelmat perustuvat vuoden 2022 Kempeleen eteläisen alueen alustavan osayleiskaavaluonnoksen yhteydessä laadittuun liikenneverkon yleissuunnitelmaan. Työ tarkoittaa edellisen suunnitelman tuloksia liikennetuotoslaskelmilla. Työssä on selvitetty, kuinka paljon liikennettä kunnan eteläisten alueiden työpaikka-alueet tuottavat, millaiset kulkumuotojakaumat ovat ja miten liikennevirrat suuntautuvat liikenneverkolla. (Eteläisten työpaikka-alueiden liikennetuotokset, WSP 2023).

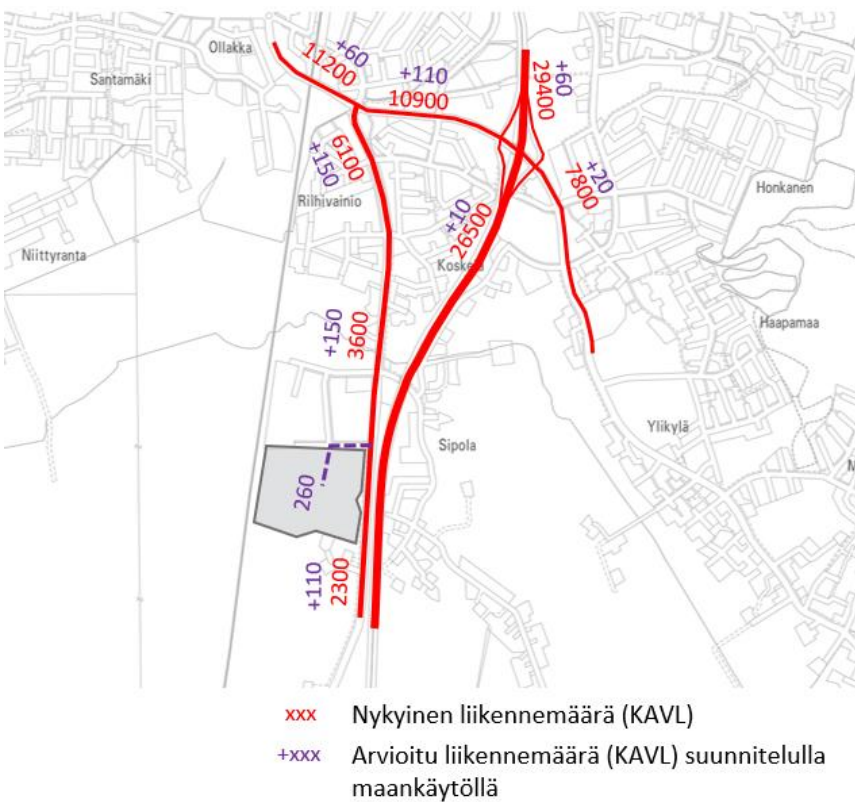
Liikennetuotoksen laskettiin Ollakan ja Ollakan eteläosan laajennuksesta, Merisaran laajennuksesta ja eteläiseltä logistiikka-alueelta (Eteläisten työpaikka-alueiden liikennetuotokset, WSP 2023). Liikennetuotoksen laskelmat perustuvat vuoden 2022 Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavaluonnoksen yhteydessä laadittuun liikenneverkon yleissuunnitelmaan, jota liikennetuotos selvitys täydentää.

Selvityksessä esille tuotujen huomioiden ja suositusten mukaan liikenneväylät riittävät hyvin nykyisille ja uusista työpaikoista johtuville liikennemäärille olemassa olevat ja liikenteen yleissuunnitelmassa esitetyt liikennemäärät huomioiden.

12.4.2023

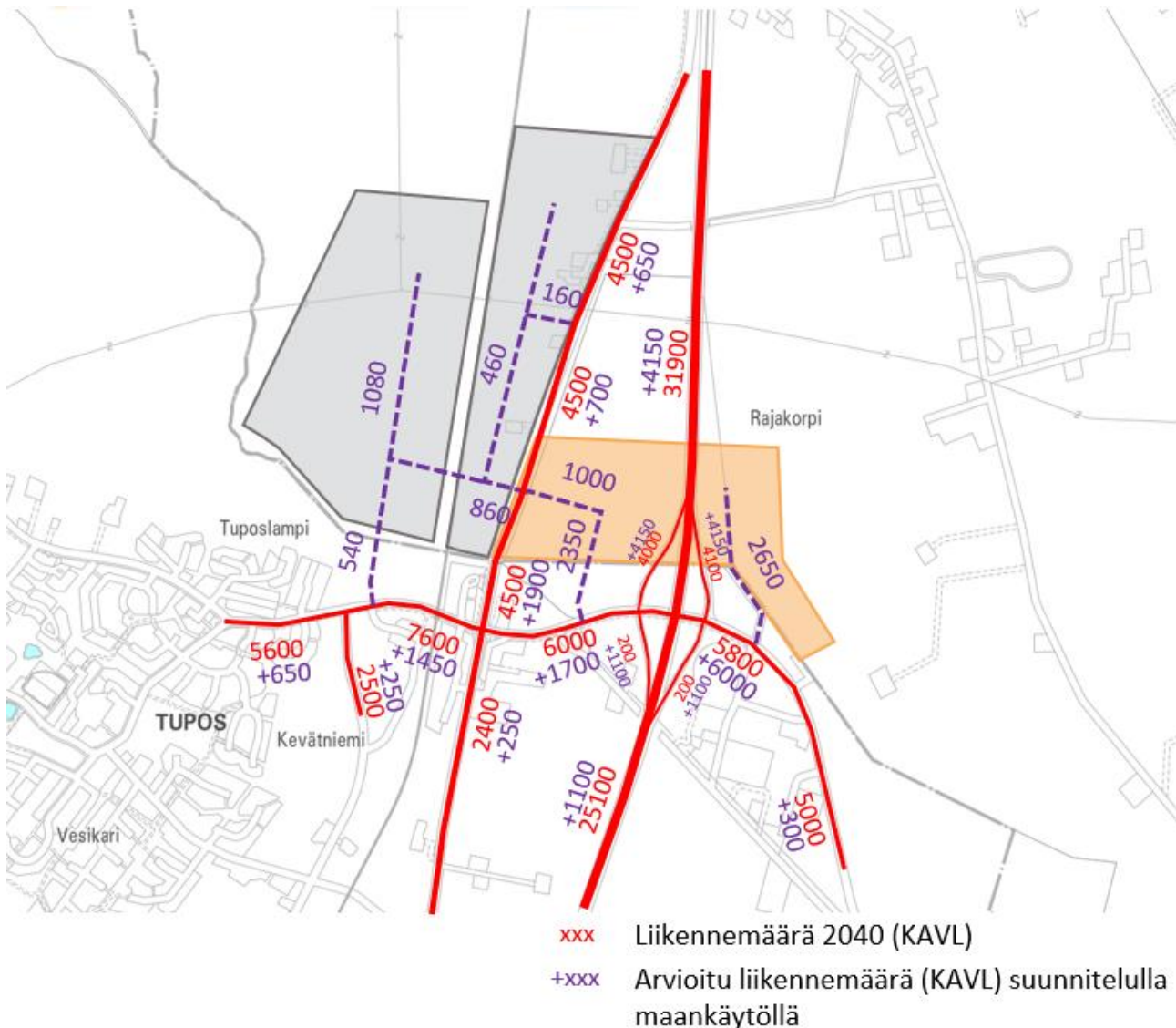

Kuva 22. Ollakan ja Ollakan eteläosan laajennuksen liikennetuotos. Lähde: WSP 2023.

Kuva 23. Merisärän laajennuksen liikennetuotos. Lähde: WSP 2023.

12.4.2023

Kuva 24. Eteläisen logistiikka-alueen liikennetuotos VE3:n mukaan. Lähde: WSP 2023.

7.11 Rakennettu kulttuuriympäristö -selvityksen suositukset

Osayleiskaava-aluetta koskevia rakennetun kulttuuriympäristön inventointeja ovat Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1993, edellisen päivitys Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 sekä Kempeleen kulttuuriympäristöohjelmaan 2005 laadittu rakennuskantainventointi, jossa kohteita ei arvioitu. Kaavatyön yhteydessä tarkistetaan suunnittelualueen rakennetun kulttuuriympäristön tilanne, päivitetään vuonna 2005 laadittu inventointitieto ja arvioidaan mahdolliset paikallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset kohteet. Aiemmin laadittujen maakuntakaavainventointien mukaan suunnittelualueella on 5 maakunnallisesti arvokasta rakennetun kulttuuriympäristön kohdetta. Päivitysinventoinnissa esitetään 27 paikallisesti merkittävää kulttuurihistoriallista kohdetta. (ks. lisää 4.11).

Kulttuuritutkijain Osuuskunta Aura on laatinut suunnittelualueen rakennettua kulttuuriympäristöä koskevan päivitysinventoinnin. Listaus liitteenä.

12.4.2023

Inventoinnin tuloksena mahdollisesti paikallisesti merkittävistä kulttuurihistoriallisista kohteista poistuvat seuraavat kohteet:

Puretut, tuhoutuneet tai arvoiltaan heikentyneet kohteet:

- 32. Ritvala (Sarkkisen aitta), Toivontie 5, aitta siirretty
- 33. Kolmio, Lääninperäntie 28, purettu
- 34. Lähteenkivi, Hiekkakuopantie 5, purettu
- 61. Loppu, Vanhatie 22-24, romahtanut
- 62. Naapuri, Niittyrannantie 76, arvo muuttunut
- 121. Lassin-Mikko, Sipolantie 11, säilymisen edellytykset heikentyneet
- 123. Leivola, Rajakorventie 77, museoviranomaisen lausunnossa purkamiselle ei estettä
- 127. Ojala, Linjatie 76, purettu
- 128. Koivuniemi, Rajakorventie 209, purettu
- 132. Väisälä, Niittyrannantie 152 B, purettu

Inventoinnin tuloksena paikallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin kohteisiin lisätään:

- 147. Kiusala, Korvenlahdentie 11

Paikallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen alue, jossa mahdollisen täydennysrakentamisen tulee tukea maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymistä:

- Monkkasenranta

Kahden kohteen katsottiin omaavan sellaisia arvoja, että niiden osalta suositellaan asemakaavataisoista kohdesuojelumerkintää /s. Kohteet ovat:

- 58. Hahtonen, Hahtorannantie 37 (mk), pihapiiri säilynyt
- 60. Vanhakontio, Kasvihuoneentie 8, vanha pihapiiri

Historiallinen talon paikka. (Täydentyä)

8 KAAVAN KUVAUS

8.1 Mitoitus

8.1.1 Työpaikkatavoitteet ja yritysalueiden mitoitus

Työpaikka-alueiden osoittamisella on pyritty turvaamaan monipuolisten työpaikka alueiden tarve lähellä hyviä liikenneyhteyksiä yhdyskuntarakenteen läheisyydessä. Tavoitteena on huomioida maa-kuntakaavan logistiikka-alue etelässä Limingan kunnan rajalla sekä laajentaa jo ennestään olevaa Kuokkamaan aluetta.

12.4.2023

8.1.2 Asumisen alueiden mitoitus

8.1.2.1 Väestötavoite ja asunto-ohjelman linjaukset

Kempele-sopimuksen tavoitteena on kestävä kasvu. Tavoitteena on, että asuntotyyppijakauma on monipuolinen ja se suuntautuu kolmen koulupiirin alueella. Asuntojen uustuotannosta vähintään 80 % tulisi sijoittua joukkoliikennevyöhykkeelle palveluiden läheisyyteen.

Kunnan asutopolitiittisten linjausten mukaan haja-asutusalueilla tavoitteena on hallittu kasvu ja sen varmistaminen, että kunnassa on tarjolla monipuolisesti erilaisia rakennuspaikkoja. Tämä tarkoittaa, että uusia rakennuspaikkoja osoitetaan myös väljille maaseutumaisille alueille. Suurin osa viime aikoina myönnettyistä haja-asutusalueiden rakennusluvista on sijoittunut Juurussuon ja Ketolanperän alueelle eikä Niittyranan ja Sipola-Rajakorven asemakaavan ulkopuolisella alueella ole katsottu viime vuosina olleen merkittävää rakentamisen painetta.

Kempeleen eteläisen alueen osayleiskaavan asemakaavoittamattomille alueille on vuosina 2003–2021 valmistunut 43 asuinrakennusta, joka tarkoittaa noin 2,4 uutta asuinrakennusta vuodessa. Sipola-Rajakorpi osayleiskaava on tullut voimaan vuonna 2003. Yhdessä asunnossa asuu keskimäärin noin 2,5 asukasta. Vuoden 2021 lopussa Kempeleen eteläisen osayleiskaavan alueella asui noin 3500 asukasta, josta noin 510 asukasta asui asemakaava-alueen ulkopuolella. Osayleiskaava-alueella asuvan väestön osuus koko kunnan väestöstä on noin 18,2 %, josta 2,6 % asuu asemakaava-alueen ulkopuolella.

Sipola-Rajakorpi osayleiskaavassa asetetut tavoitteet ovat toteutuneet eikä kaava mahdollista lisää kasvua ilman tarkempaa suunnittelua. Oulun seudun yleiskaava ei myöskään mahdollista asemakaavan ulkopuolisten alueiden rakentamista ilman tarkempaa suunnitelmaa. Mikäli osayleiskaavassa halutaan mahdollistaa haja-asutusalueen kestävä kasvu kunnan tavoitteet huomioiden myös tulevaisuudessa, kaavassa voitaisiin osoittaa noin 60 uutta rakennuspaikkaa asemakaavan ulkopuolelle, joka tarkoittaa noin 150 uutta asukasta. Lisäksi kaavassa osoitetaan asemakaavoitettavat alueet Niittyranan eteläpuolelle sekä Sipolaan. Osayleiskaavan tavoitevuosi on 2040. Kunnan kasvu suunnataan pääosin jo asemakaavoitetuille alueille Kempele-sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

8.1.2.2 Rakentamispaineen määrittely

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen (230/2017) myötä yleiskaavaa on mahdollista käyttää aiempaa laajemmin rakennusluvan perusteena (MRL 44 §). Yleiskaavan käytön laajentamista rakennusluvan suoraan oikeuttavana kaavana voidaan pitää perusteltuna sellaisilla alueille, joilla rakentaminen edellyttää suunnittelua, mutta alueiden käyttö ei ole niin tehokasta, että asemakaavan laatiminen olisi tarpeellista. Tiivis ja tehokas rakentaminen ja asemakaava-alueiden laajentaminen edellyttävät kuitenkin edelleen asemakaavojen laatimista tai rakentamisen sopivuuden arvioimista yksittäisessä suunnittelutarveratkaisussa.

Rakennusluvan erityisenä edellytyksenä suunnittelutarvealueella on, ettei rakentaminen suunnittelutarvealueella aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Haitallisuutta arvioitaessa kiinnitetään huomiota rakentamisen sopivuutta yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta.

12.4.2023

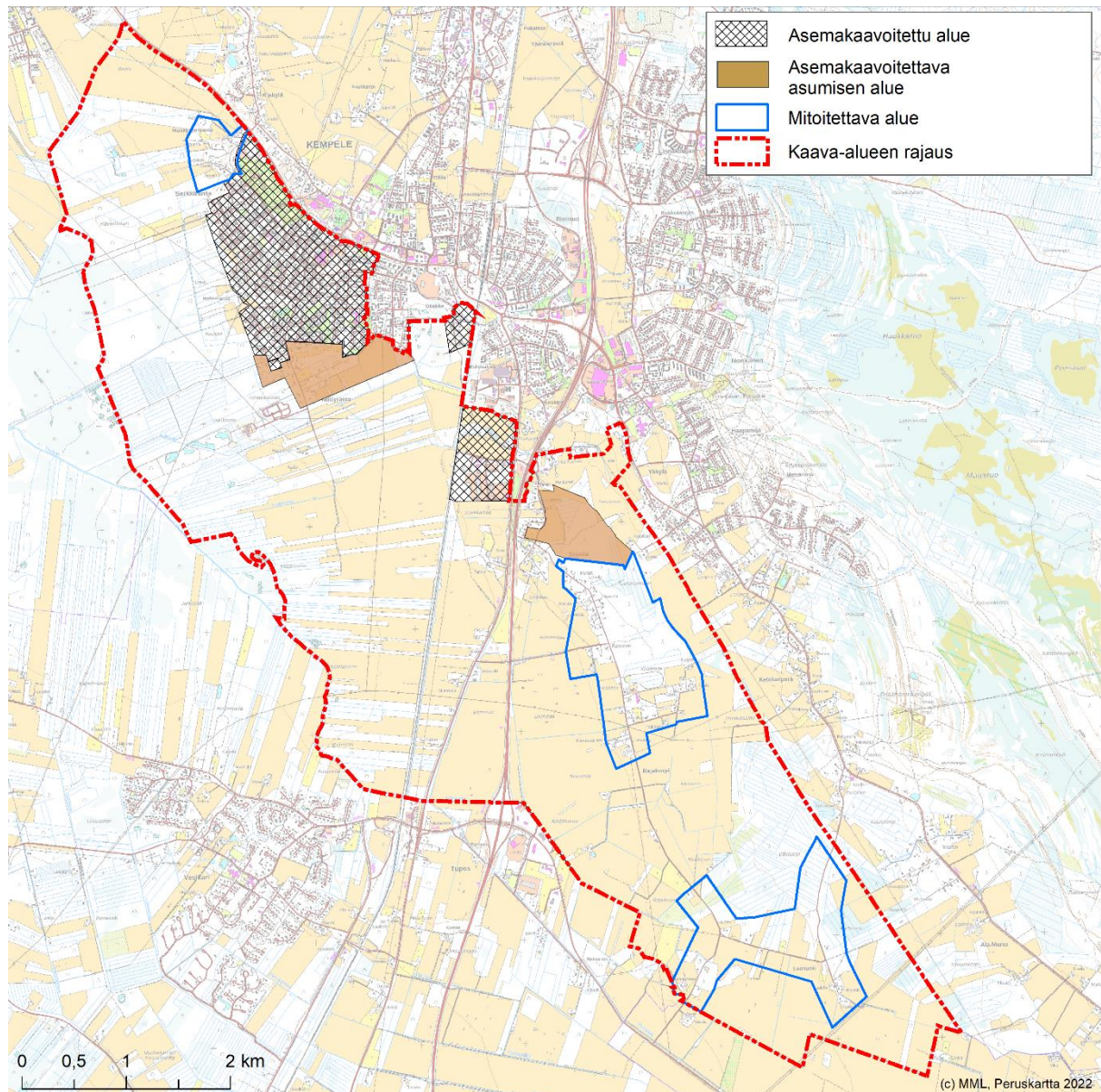
8.1.3 Mitoitettavat alueet ja vyöhykeanalyysi

Yleiskaavan keskeisenä tavoitteena on maanomistajien mahdollisimman tasapuolinen kohtelu rakennusoikeuksia määritettäessä. Tasapuolinen kohtelu on toteutettu käyttämällä yhdenmukaisia mitoitusmenetelmiä. Maanomistajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi tilojen rakennusoikeus määritetään noudattaen emätilaperiaatetta. Osayleiskaavassa emätila on ajankohdan 1.1.2000 mukainen tila. Poikkileikkausajankohdaksi on valittu MRL:n voimaantulovuosi.

Kunnassa on voimassa yksi asumista mitoittava osayleiskaava (Ketolanperän oyk), jossa emätilan poikkileikkausajankohtana on vuosi 1996. Vuosien 1996 ja 2000 välillä uusia rakennuspaikkoja ei ole syntynyt merkittävästi lisää Ketolanperän osayleiskaava-alueelle. Ketolanperän oyk on saanut lainvoiman 12.8.2009. Kuntaliiton laatiman selvityksen mukaan tuoreempi poikkileikkausajankohta yhdessä edullisuusvyöhyketarkastelun kanssa ottaa huomioon jo toteutunutta rakentamista ja toteuttaa tasapuolisen kohtelun vaatimusta sekä tuo poikkileikkausajankohdan lähemmäksi nykyhetkeä ja näin ollen koettu tasapuolisuuden kokemus paranee (Maaseutualueiden yleiskaavoitus ja lupahallinto – emätilaperiaate, Pihala A. & A. Junttila, Kuntaliitto 2019). Tässä kaavatyössä laaditaan myös vyöhykeanalyysi.

Kantatilaselvitykseen perustuvalla mitoituksella on ratkaistu MRL 44 §:ssä säädetty suunnittelutarve erikseen määritetyltä alueelta, jolla on katsottu, ettei maankäytön ohjaustarve edellytä asemakaavan laatimista, mutta toisaalta rakentamisen ohjaaminen kaavalla on tarpeen. Loput alueet ovat joko jo asemakaavoitettuja tai ne tullaan asemakaavoittamaan tai alueet ovat haja-asutusalueita, joilla rakentamisen ohjaaminen toteutetaan Kempeleen kunnan rakennusjärjestyksen mukaisesti. Alla olevassa kuvassa on esitetty mitoittettava alue sekä asemakaavoitettu alue.

12.4.2023

Kuva 25. Mitoitettavat alueet (Pohjoisin alue Monkkasenranta, keskimmäinen alue Eteläisen Sipolan alue sekä eteläisin alue Luonungin alue) sekä jo asemakaavoitettu alue ja asemakaavoitettaviksi alueiksi osoitetut alueet.

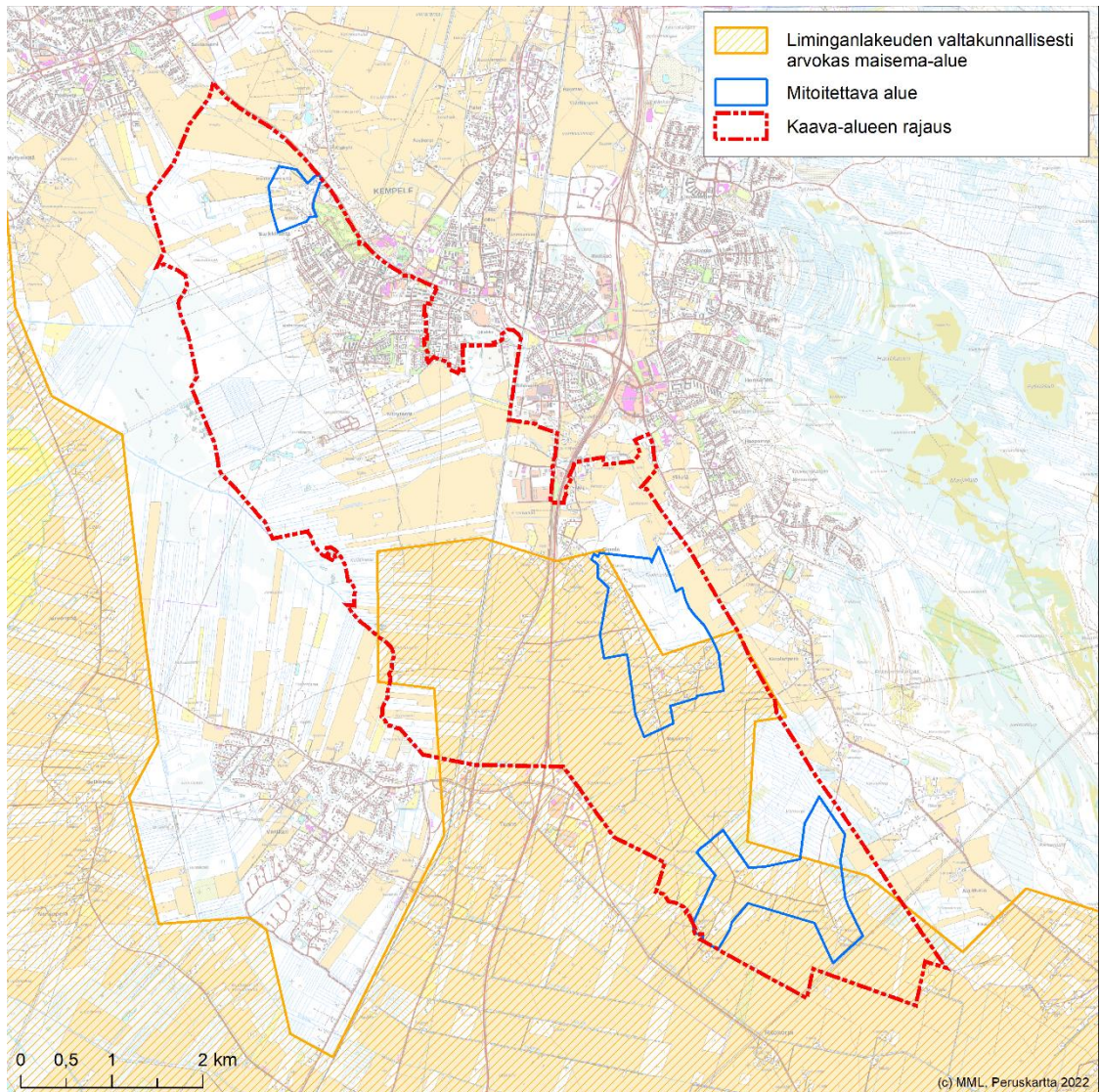
Mitoitettava alue koostuu kolmesta kyläalueena kehitettävästä alueesta, jotka ovat Monkkasenranta, eteläinen Sipola ja Luonunki. Kaavatyön aikana laadittiin suunnittelualueelta paikkatietopohjainen vyöhykeanalyysi, jonka avulla määritettiin mitoitettavat alueet. Vyöhykeanalyysin tavoitteena on löytää alueet, joille asuinrakentaminen on suositeltavaa ja toisaalta alueet, jotka eivät pääsääntöisesti sovellu asuinrakentamiselle. Vyöhykeanalyysissä huomioitiin seuraavat tekijät:

Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet

Yhtenä kaavan tavoitteena on maiseman ja kyläkuvan arvojen vaaliminen. Tämän tavoitteen takia maisemallisesti arvokkaat peltoalueet nostettiin yhdeksi mitoitettavia alueita määrittäväksi tekijäksi. Maisemallisesti arvokkaiden peltoalueiden rajauksessa on huomioitu Limingan

12.4.2023

lakeuden valtakunnallisesti arvokas maisema-alue sekä laaditun maisemaselvityksen suositukset. Avoimet rakentamattomat peltoalueet jätettiin mitoitettavien alueiden ulkopuolelle.

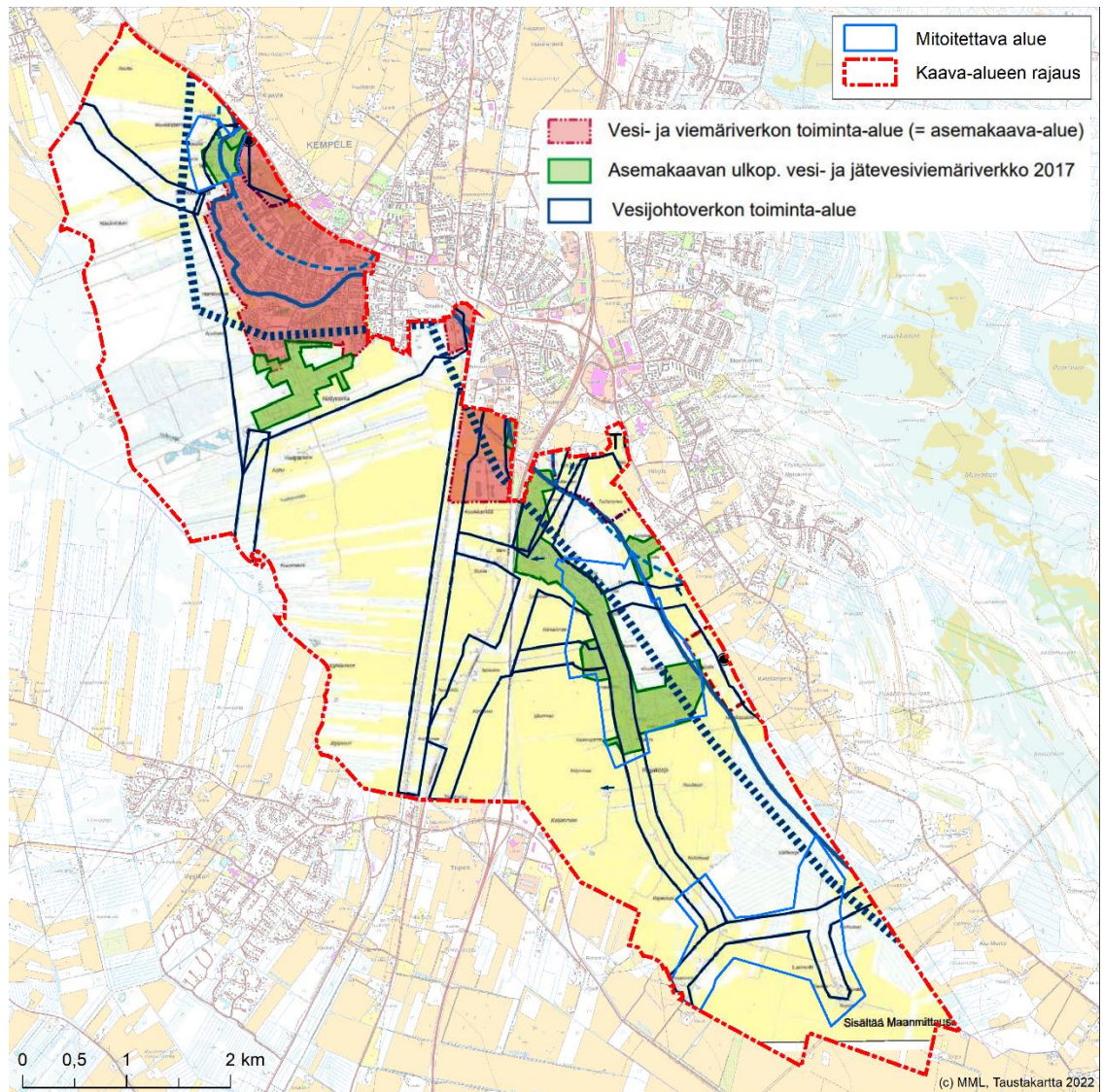

Kuva 26: Mitoitettavien alueiden rajauksissa on huomioitu Limingänlakeuden valtakunnallisesti arvokas maisema-alue sekä muutoin laajat ja avoimet peltoalueet. Pelloalueet on pohjakartalla osoitettu keltaisella värillä.

Vesihuoltoverkosto

Vesihuoltoverkosto on valittu yhdeksi mitoitettavia alueita määrittäväksi tekijäksi, jotta rakennusoikeus sijoittuisi yhdyskuntataloudellisesti järkevällä tavalla. Mitoitettavien alueiden tarkemmassa rajauksessa on huomioitu vesi- ja viemäriverkosto siten, että vähintäänkin vesi-johtoverkoston on mahdollista liittyä kohtuullisin kustannuksin (etäisyys maksimissaan 200 m verkostosta).

12.4.2023

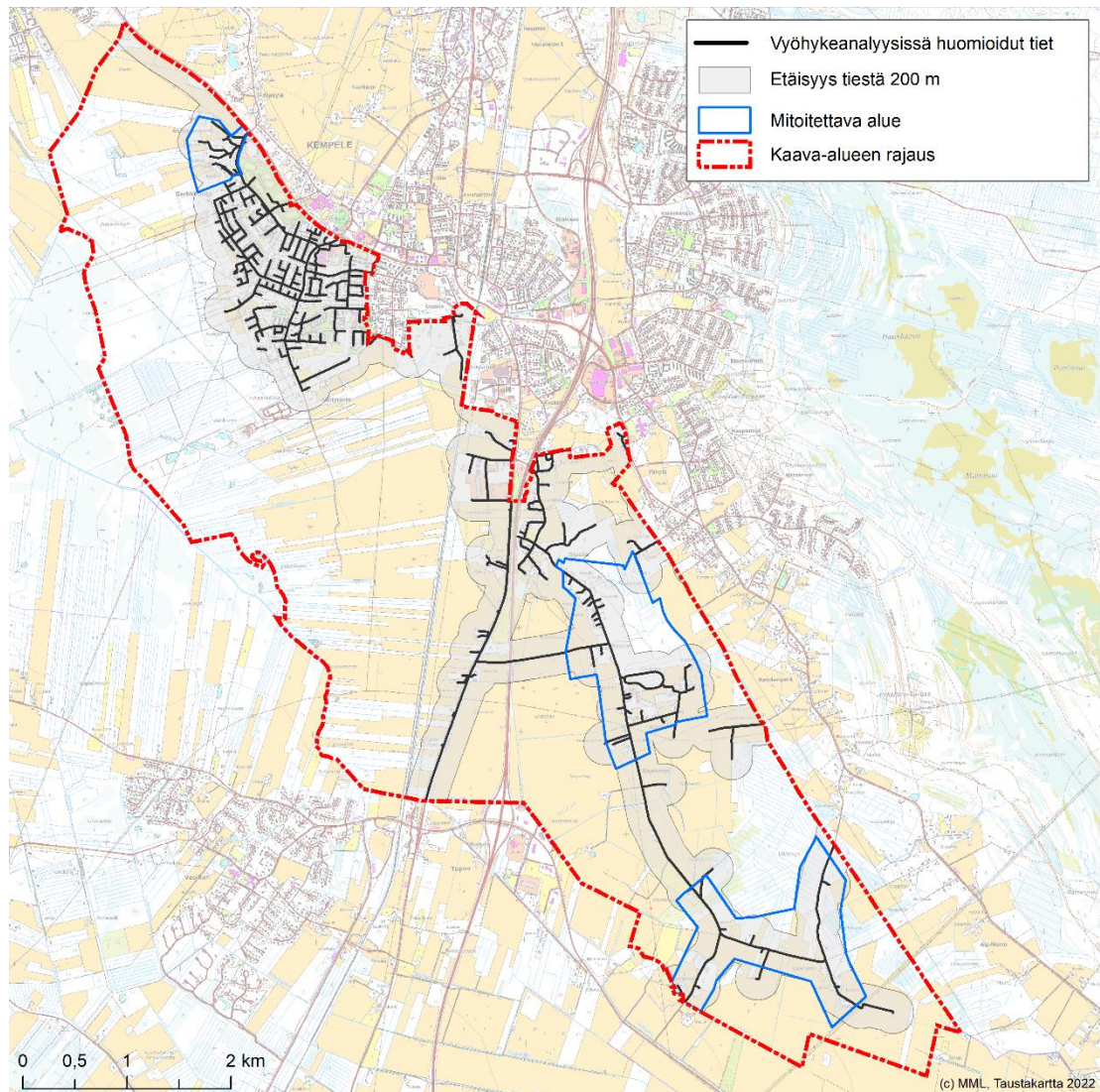

Kuva 27: Vesihuoltoverkoston toiminta-alueet suunnittelualueella.

Olemassa oleva ja suunniteltu uusi tieverkosto

Olemassa oleva tieverkosto ja uudet tielinjaukset on huomioitu osana vyöhykeanalyysiä mitoittavia alueita määrittävinä tekijöinä, jotta rakennusoikeus sijoittuisi yhdyskuntataloudellisesti järkevällä tavalla. Analyysissä on huomioitu sellaiset olemassa olevat suuremman kokoluokan tiet ja kadut, joiden varten asutusta on mielekästä suunnitella. Sen sijaan moottoritiet ja pienet metsäauto- /peltotiet sekä yksittäisille asuinpaikoille johtavat tiet, on jätetty huomioimatta. Tiet on huomioitu noin 200 m etäisyydellä.

12.4.2023

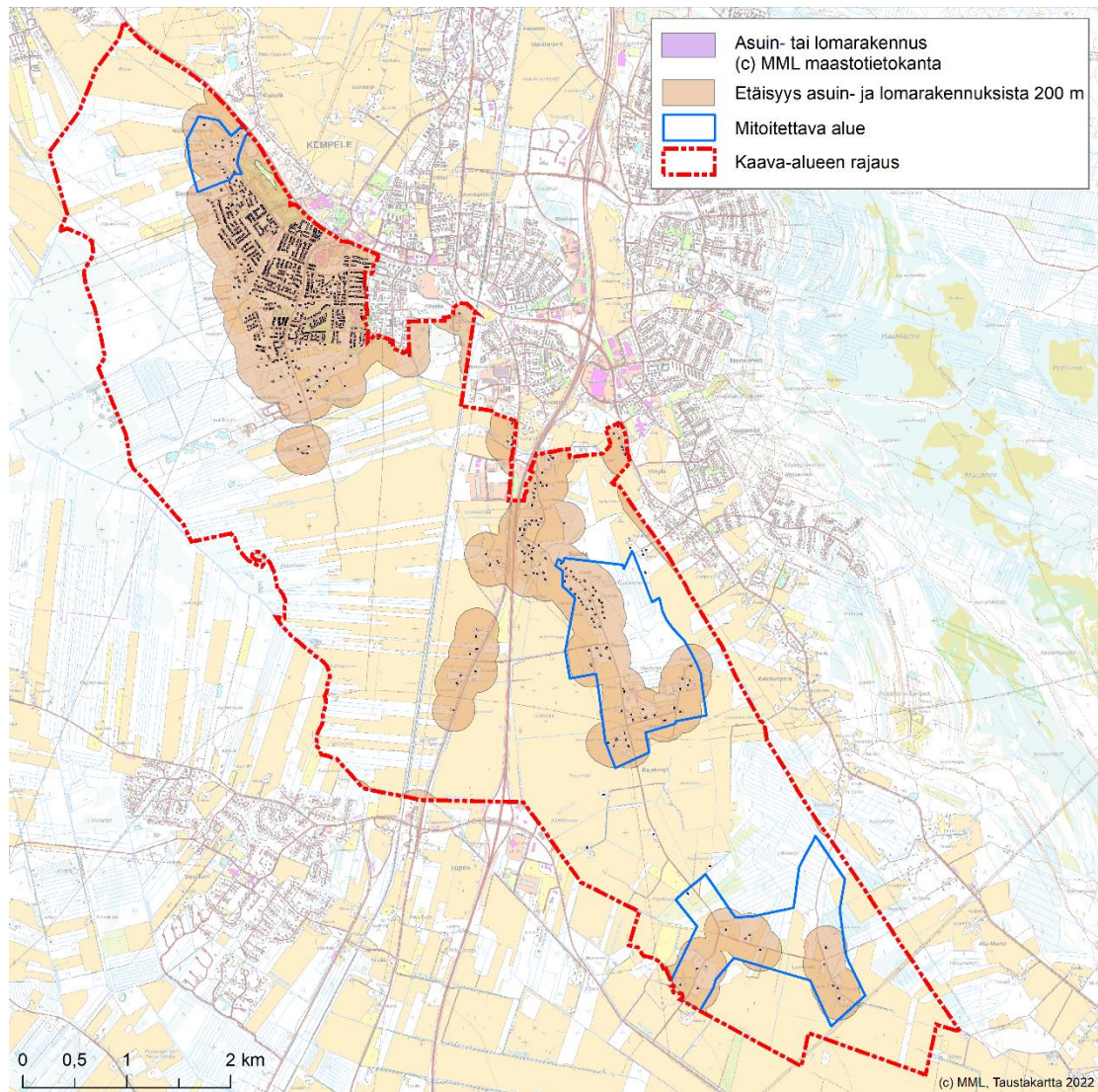
Kuva 28: Vyöhykeanalyysissä huomioitut tiet ja kadut sekä 200 m etäisyys niistä.

Olemassa oleva asutus / täydennysrakentaminen

Kaava-alueella on sekä asemakaavoitettua aluetta, että muutamia hieman tiheimmin rakennettuja kylämäisiä pientaloalueita. Vyöhykeanalyysin yhteydessä on määritetty kaavassa asemakaavoitettavat alueet, joita ovat nykyisen asemakaavoitetun alueen eteläpuolinen alue Niittyraunassa sekä Sipolan pohjoinen osa-alue. Näillä alueilla rakentaminen tulee olemaan niin tiivistä, että maankäytön ohjaaminen edellyttää asemakaavan laatimista.

Mitoitettavien alueiden tarkemmassa rajauksessa on huomioitu alueet, joilla sijaitsee selkeästi useampi asuin- tai loma-asuinrakennus. Yksittäisiä rakennuspaikkoja ei ole huomioitu analyysissä. Näiden jo rakennettujen alueiden osalta on mielekästä ohjata täydennysrakentamista olemassa olevan rakenteen yhteyteen.

12.4.2023

Kuva 29: Vyöhykeanalyysissä on huomioitu maastotietokannan mukaiset asuin- ja loma-asuinrakennukset yksittäisiä rakennuspaikkoja lukuun ottamatta.

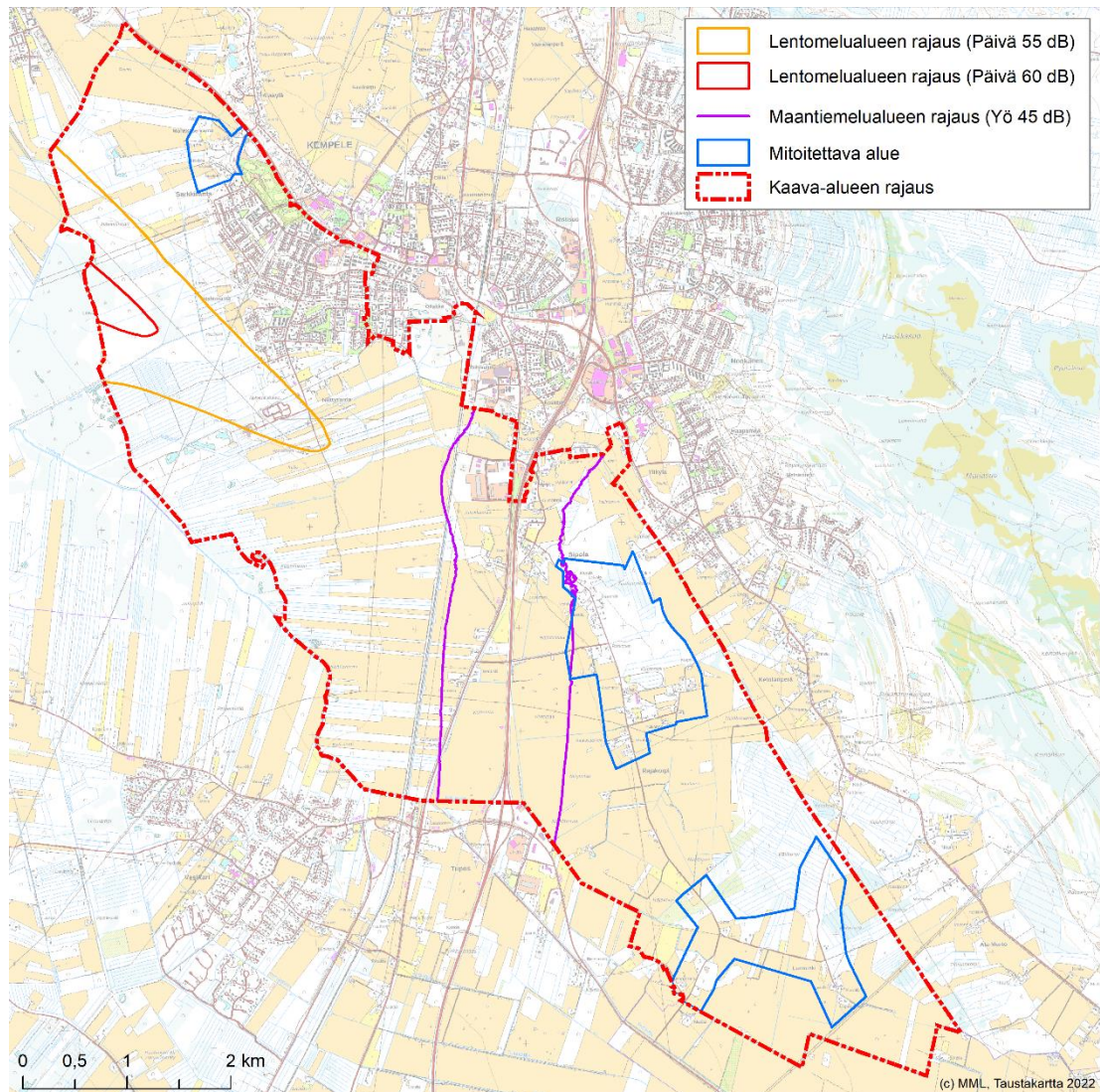
Linnuston ja muiden luontoarvojen kannalta tärkeät alueet

Osayleiskaavan tavoitteena on luontoarvojen yhteensovittaminen kestävän kehityksen mukaisesti, mistä johtuen vyöhykeanalyysissä huomioidaan myös linnustollisesti tärkeät alueet luontoselvityksessä esitettyjen suositusten mukaisesti. Laajat arvokkaat luontoalueet on rajattu mitoitettavien alueiden ulkopuolelle.

Melualueet

Suunnittelualueella on myös laajoja asuinrakentamiseen soveltumattomia alueita, kuten moottoritien ja rautatien, sekä Oulun lentoaseman melu- ja värinäalueet. Nämä on myös rajattu mitoitettavien alueiden ulkopuolelle.

12.4.2023

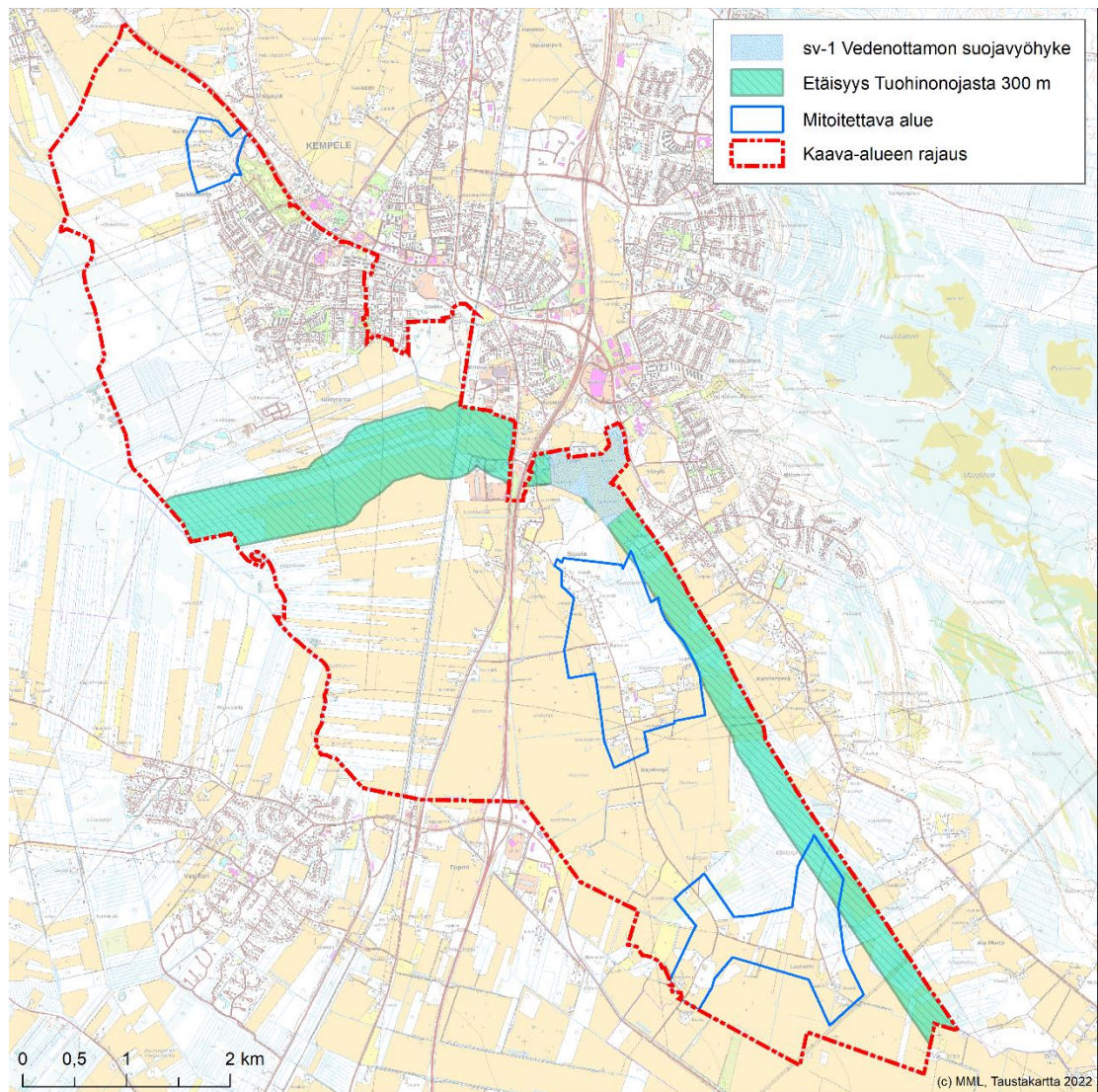

Kuva 30: Mitoitettavien alueiden rajauksissa on huomioitu tiemelualueet (violetilla) sekä lentomelualueet (punaisella ja oranssilla). Myös rautatie aiheuttaa melua sekä tärinää, joka on huomioitu aluerajauksissa, vaikka siitä ei ole saatavilla melualueiden rajauksia.

Tuohinonojan ja vedenottamon suojavyöhyke

Pohjois-Suomen vesioikeuden 14.5.1998 päätöksellä määräämä Tuohinon pohjavedenotannon lähisuoja-alue ja Tuohinonojasta 300 metrin etäisyydelle ulottuva suojavyöhyke on myös huomioitu rakentamiseen soveltuvien alueiden arvioinnissa. Suojavyöhykkeet on rajattu mitoittettavien alueiden ulkopuolelle.

12.4.2023

Kuva 31: Mitoitusalueita rajattaessa on huomioitu myös Tuohinon vedenottamon suojavyöhyke sekä Tuohinonoja noin 300 m etäisyydeltä.

Näiden edellä mainittujen tekijöiden perusteella on määritetty asuinrakentamisen mitoitettavat alueet, kuitenkin huomioiden myös alueen luonnolliset rajat, kuten esimerkiksi kiinteistöjaotus ja maastonmuodot sekä tiestö ja voimalinjat.

8.1.4 Emätilaperiaate

Maanomistajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi tilojen rakennusoikeus määritetään noudattaen emätilaperiaatetta. Osayleiskaavassa emätila on ajankohdan 1.1.2000 mukainen tila. Emätila voi olla lohkomaton tai muodostua useista nykyisin voimassa olevista emätilasta erotetuista kiinteistöistä. Jos tila sijoittuu useamman leikkausajankohdan 1.1.2000 mukaiselle emätilalle, huomioidaan mitoituksessa ns. merkitsevin emätila. Olemassa olevat loma-asunnot ja vakituiset asunnot

12.4.2023

katsotaan mitoituksessa tilan ja siten emätilan käytetyiksi rakennusoikeuksiksi. Samoin voimassa olevat rakennus- ja poikkeamisluvat.

Kullekin emätilalle määritetään laskennallinen kokonaisrakennusoikeus perustuen pinta-alaan ja mitoitusvyöhykkeisiin. Emätilan rakennusoikeus lasketaan siten, että emätilan pinta-ala kerrotaan mitoitusvyöhykkeen mitoitusluvulla kohdassa 8.1.6 esitetyn taulukon mukaan. Luku kertoo emätilan rakennuspaikkojen enimmäislukumäärän.

Emätilan jäljellä oleva rakennusoikeus saadaan vähentämällä emätilan käyttämä rakennusoikeus emätilalle lasketusta kokonaisrakennusoikeudesta. Mikäli emätila on jo käyttänyt kaiken mitoitusperusteen mukaisen rakennusoikeutensa, ei emätilalle osoiteta uusia rakennuspaikkoja.

Jokaiselle emätilalle kuuluu kuitenkin mitoituksesta riippumatta yksi rakennuspaikka, mikäli tila on rakentamiseen sopiva ja täyttää rakennuspaikan vaatimukset. Näin ollen rakennusoikeuttaan käyttämättömälle emätilalle voidaan osoittaa 1 uusi rakennuspaikka laskennallisesta mitoituksista riippumatta.

Mikäli jokin emätila on käyttänyt rakennusoikeutta enemmän kuin nyt laadittavan osayleiskaavan mitoitusperusteilla emätilalle voitaisiin osoittaa, ovat rakennusoikeudet säilyvät, mutta uusia ei osoiteta, eikä esim. naapurina olevan emätilan rakennusoikeus siitä vähene.

Mikäli emätilaperiaate tai muu suunnitteluperuste johtaa joissain yksittäistapauksessa emätilan tai siitä erotettujen tilojen kohtuuttomaan lopputulokseen, voidaan niistä poikkeamista harkita. Kohdallisuusharkinta voi tulla kyseeseen esimerkiksi tilanmuodostushistorian tai tehtyjen poikkeamispäätösten vuoksi. Harkinnassa otetaan aina huomioon ympäristön sietokyky sekä kaavan sisältövaatimukset.

8.1.5 Mitoitusvyöhykkeet

Mitoitettavat alueet on jaettu mitoitusvyöhykkeisiin siten, että kukin alue muodostaa oman mitoitusvyöhykkeensä. Mitoitusvyöhykkeiden määrittelyssä on huomioitu samoja tekijöitä, kuin vyöhykeanalyysissäkin, mutta lisäksi mm. saavutettavuudet alueilta palveluihin ja kouluihin sekä alueiden saavutettavuus joukkoliikenteellä sekä kävellen ja pyöräillen.

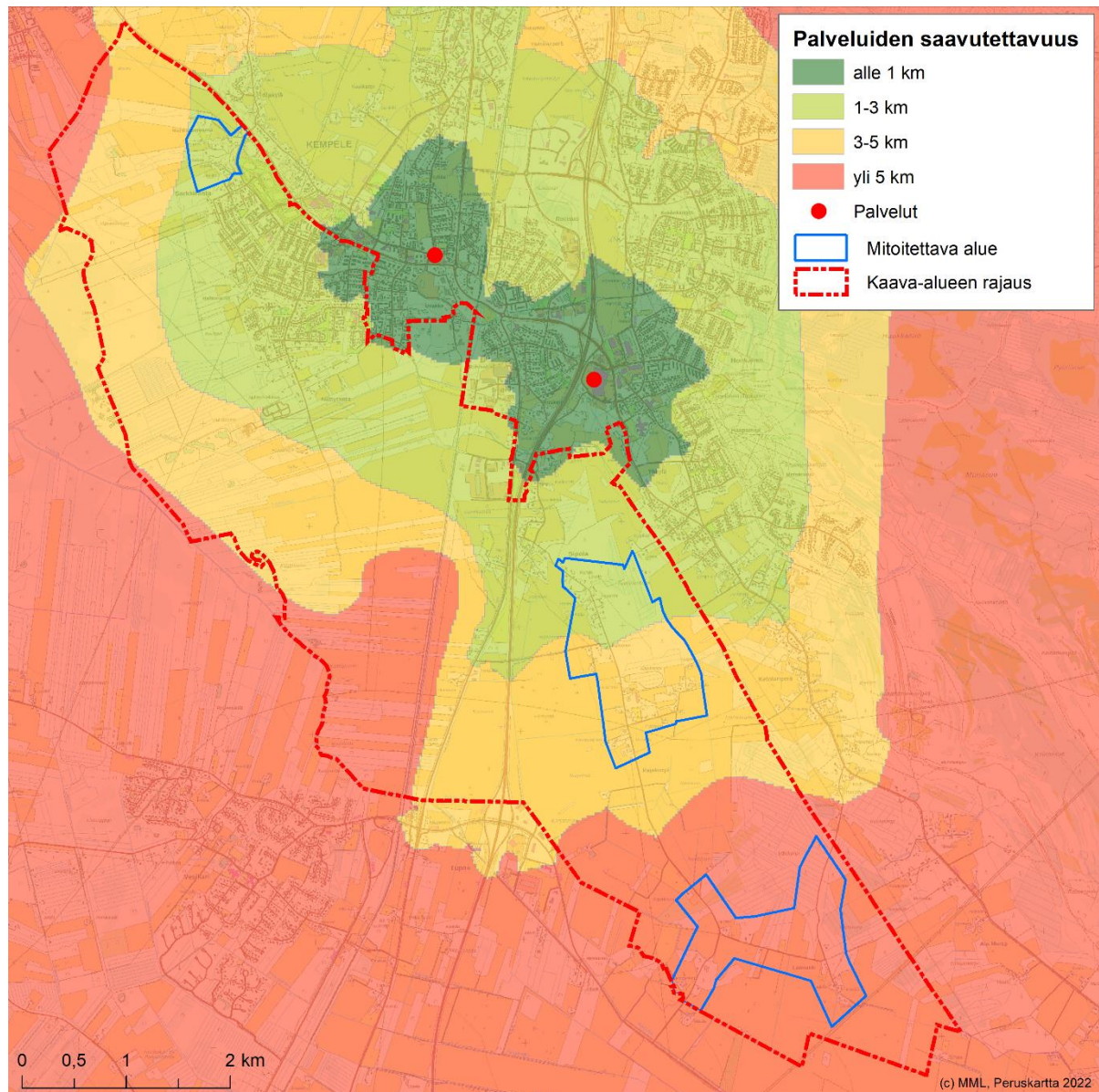
Saavutettavuus palveluihin

Palveluiden läheisyyttä halutaan korostaa mitoitusvyöhykkeiden määrittelyssä, koska uuden rakenteen on hyvä osaltaan painottua mahdollisimman lähelle palveluita, jotta kestävien kulkumuotojen suosiminen olisi asukkaille mahdollisimman houkuttelevaa.

Kaava-alueelta on laadittu saavutettavuusanalyysi, jossa tutkittiin palveluiden saavutettavuutta kaava-alueelta olemassa olevaa tieverkostoa pitkin. Saavutettavuusanalyysi laadittiin käyttäen määränä keskusta-alueen sekä Honkasen palvelukeskittymän kauppojen sijaintia.

Saavutettavuusvyöhykkeet on määritetty siten, että vyöhykkeeltä, jolla saavutettavuus toteutuu parhaiten (kuvassa tumman vihreällä), on matkaa noin 1 km palveluille. Toiseksi parhaalta vyöhykkeeltä (kuvassa vaalean vihreällä) matkaa kertyy noin 1-3 km ja kolmanneksi parhaalta vyöhykkeeltä (kuvassa keltaisella) noin 3-5 km. Muilta alueilta (kuvassa punaisella) on matkaa palveluihin yli 5 km.

12.4.2023

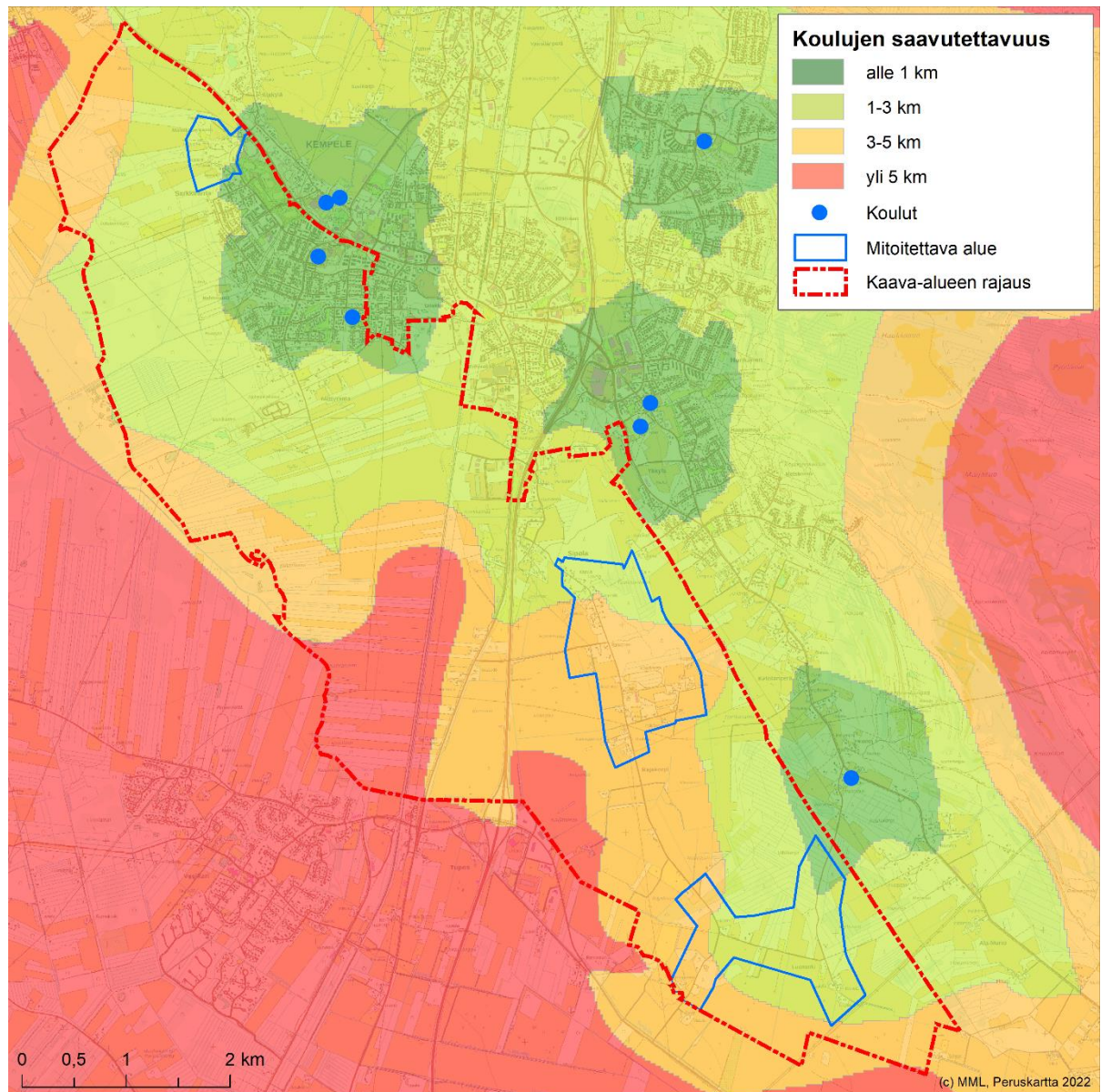
Kuva 32: Palveluiden saavutettavuus mitoitettavilta alueilta.

Saavutettavuus kouluihin

Vastaavasti tarkasteltiin myös saavutettavuutta alueelta kouluille. Koulujen saavutettavuutta on tärkeää tarkastella paitsi kuntatalouden näkökulmasta (koulukyydit), myös lapsiperheiden näkökulmasta, jotta uudet rakentamismahdollisuudet ovat houkuttelevia.

Saavutettavuusvyöhykkeet koulujen osalta on määritetty koulukyytien järjestämisrajat huomioiden seuraavassa kuvatun mukaisesti. Vyöhykkeeltä, jolla saavutettavuus toteutuu parhaiten (kuvassa tumman vihreällä), on matkaa noin 1 km palveluille. Toiseksi parhaalta vyöhykkeeltä (kuvassa vaalean vihreällä) matkaa kertyy noin 1-3 km ja kolmanneksi parhaalta vyöhykkeeltä (kuvassa keltaisella) noin 3-5 km. Muilta alueilta (kuvassa punaisella) on matkaa palveluihin yli 5 km.

12.4.2023

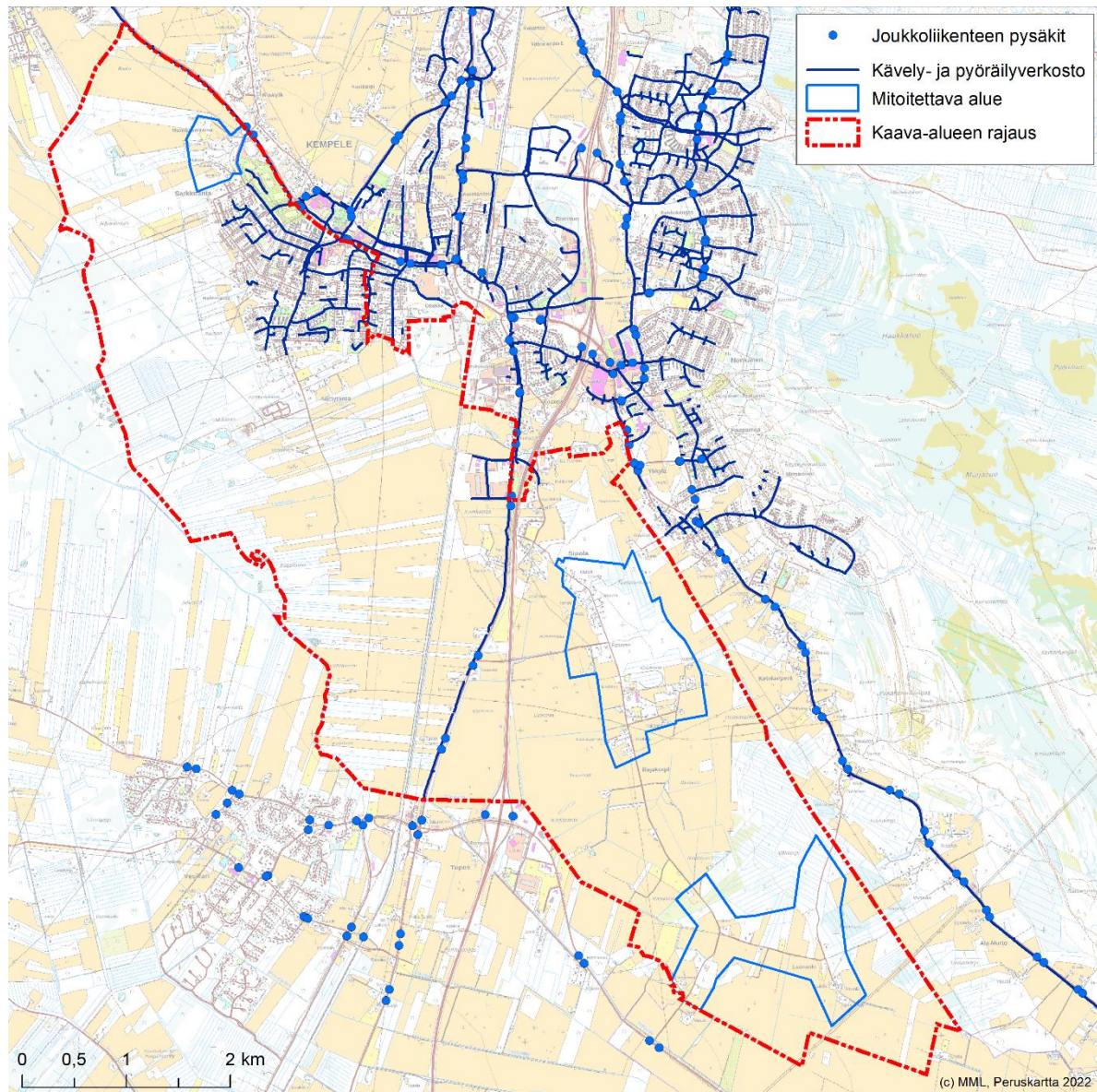

Kuva 33: Koulujen saavutettavuus mitoitettavilta alueilta.

Alueen saavutettavuus kävellen ja pyöräillen sekä joukkoliikenteellä

Mitoitusvyöhykkeitä määritettäessä on otettu huomioon myös alueiden saavutettavuus kävellen ja pyöräillen olemassa olevaan kevyenliikenteen verkostoa pitkin sekä joukkoliikenteen pysäkkien läheisyys. Suunnittelussa halutaan edistää kestävien kulkumuotojen suosimista kaikessa liikkumisessa.

12.4.2023

Kuva 34: Mitoitettavien alueiden saavutettavuus kävely- ja pyöräilyverkostoa pitkin tai joukkoliikenteen pysäkeiltä.

Alla on kuvattu tarkemmin mitoitusvyöhykkeiden perusteet alueittain:

Monkkasenranta

- Palveluiden saavutettavuus alueelta on hyvä (1-3 km) ja pieneltä osin erinomainen (alle 1 km)
- Koulun saavutettavuus alueelta on hyvä (1-3 km)
- Noin puolet alueesta sisältyy vesi- ja jätevesiviemäriverkkoon. Verkko on laajennettavissa myös alueille, jotka jäävät nykytilanteessa verkoston ulkopuolelle.
- Alue on hyvin saavutettavissa joukkoliikenne sekä kävely- ja pyöräilyverkostoa pitkin

12.4.2023

Eteläinen Sipola

- Palveluiden saavutettavuus alueelta on hyvä (1-3 km) ja kohtalainen (3-5 km)
- Koulun saavutettavuus alueelta on hyvä (1-3 km) tai kohtalainen (3-5 km)
- Noin puolet alueesta sisältyy vesi- ja jätevesiviemäriverkkoon. Verkko on laajennettavissa myös alueille, jotka jäävät nykytilanteessa verkoston ulkopuolelle.
- Alue sijoittuu suurelta osin valtakunnallisesti arvokkaalle Liminganlakeuden maisema-alueelle.

Luonunki

- Palveluiden saavutettavuus alueelta on heikko (yli 5 km)
- Koulun saavutettavuus alueelta on pieneltä osin erinomainen (alle 1 km), suurimmalta osin hyvä (1-3 km) ja pieneltä osin kohtalainen (3-5 km)
- Alue sisältyy pääosin vesijohtoverkon toiminta-alueeseen. Verkko on laajennettavissa myös alueille, jotka jäävät nykytilanteessa verkoston ulkopuolelle. Alueella ei kuitenkaan ole jätevesiviemäriverkkoa.
- Alue sijoittuu suurelta osin valtakunnallisesti arvokkaalle Liminganlakeuden maisema-alueelle.

Yhteenveto

	Monkkasenranta	Eteläinen Sipola	Luonunki
Palveluiden saavutettavuus	++	+	-
Koulun saavutettavuus	++	+	++
Vesi- ja jätevesiviemäriverkosto	++	++	+
Saavutettavuus joukkoliikenteellä sekä kävellen ja pyöräillen	++	0	0
Liminganlakeuden valtakunnallisesti arvokas maisema-alue	0	-	--
	Mitoitusvyöhyke 1	Mitoitusvyöhyke 2	Mitoitusvyöhyke 3

Yllä kuvattujen tekijöiden perusteella on määritetty mitoitusvyöhykkeet. Monkkasenrannan mitoitettava alue muodostaa mitoitusvyöhykkeen 1, joka soveltuu parhaiten asuinrakentamiseen. Mitoitusvyöhyke mahdollistaa eniten rakennusoikeuksia. Eteläinen Sipolan alue muodostaa mitoitusvyöhykkeen 2, jolla toiseksi parhaimmat edellytykset asuinrakentamiselle. Mitoitusvyöhykkeen 3 muodostaa Luonungin alue, joka on alueista vähiten rakennusmahdollisuuksia mahdollistava alue.

12.4.2023

8.1.6 Rakennusoikeuden muodostuminen ja sijoittaminen

Mitoitusluku muodostuu emätilan rakennusoikeuksiin oikeuttavasta pinta-alasta mitoitusvyöhykkeellä. Mitoitusluvut vyöhykkeittäin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Vyöhyke 1 Monkkasenranta	Vyöhyke 2 Eteläinen Sipola	Vyöhyke 3 Luonunki
Ensimmäinen rakennusoikeus edellyttää, että vyöhykkeen sisäinen pinta-ala on vähintään 0,3 ha.	Ensimmäinen rakennusoikeus edellyttää, että vyöhykkeen sisäinen pinta-ala on vähintään 0,3 ha.	Ensimmäinen rakennusoikeus edellyttää, että vyöhykkeen sisäinen pinta-ala on vähintään 1 ha.
Toinen rakennuspaikka edellyttää, että vyöhykkeen sisäinen pinta-ala on tämän lisäksi vähintään 1 ha.	Toinen ja kolmas rakennuspaikka edellyttää, että vyöhykkeen sisäinen pinta-ala on tämän lisäksi vähintään 3 ha.	Seuraavat rakennuspaikat edellyttävät, että vyöhykkeen sisäinen pinta-ala on tämän lisäksi vähintään 10 ha.
Seuraavat rakennuspaikat edellyttävät, että vyöhykkeen sisäinen pinta-ala on tämän lisäksi vähintään 2 ha.	Seuraavat rakennuspaikat edellyttävät, että vyöhykkeen sisäinen pinta-ala on tämän lisäksi vähintään 10 ha.	

Lähtökohtaisesti rakentaminen pyritään ohjaamaan olemassa olevan rakennuskannan ja tiestön tuntumaan niin, että yhdyskuntarakenne ei hajautuisi merkittävästi. Varsin keskeinen rooli on myös maaston ominaispiirteiden huomioimisessa. Rakennusoikeuden sijoittamista peltomaisemassa merkittävällä tavalla näkyville paikoille pyritään välttämään. Sen sijaan rakennusoikeutta pyritään sijoittamaan peltoalueiden reunoille ja metsäsaarekkeisiin.

Ensisijaisesti uutta rakentamista ohjataan mahdollisimman hyvälle vyöhykkeelle vyöhykeanalyysin perusteella.

Maanomistajien yhdenmukaisen kohtelun varmistamiseksi mitoitusperusteita ja –laskelmia on pyrittävä noudattamaan mahdollisimman tarkasti. Jos jokin alue kuitenkin soveltuu rakentamiseen erityisen hyvin tai huonosti tai muiden erityisten syiden vuoksi, rakennusoikeutta voidaan lisätä tai vähentää kohtuusperiaatteen perusteella.

Rakennusoikeuksia ei osoiteta kaavassa, mikäli ainoa mahdollinen rakennusoikeuden sijoituspaikka sijaitsee tulva- tai melualueella, maasto on muutoin rakennuskelvotonta, rakentaminen vaarantaisi arvokkaan luonnonympäristön tai jonkin muun erityisen syyn vuoksi. Tällaisissa tapauksissa rakennusoikeus pyritään aina lähtökohtaisesti siirtämään kiinteistön muihin osiin tai maanomistajan muille alueille. Jos rakennusoikeutta ei voida osoittaa kaavassa se jää mitoituslaulukon osoittamattomana rakennusoikeustietona.

Mitoituksen tulokset

Mitoitusalueilla osoitetut uudet ja olemassa olevat rakennusoikeudet on esitetty alla olevassa taulukossa.

12.4.2023

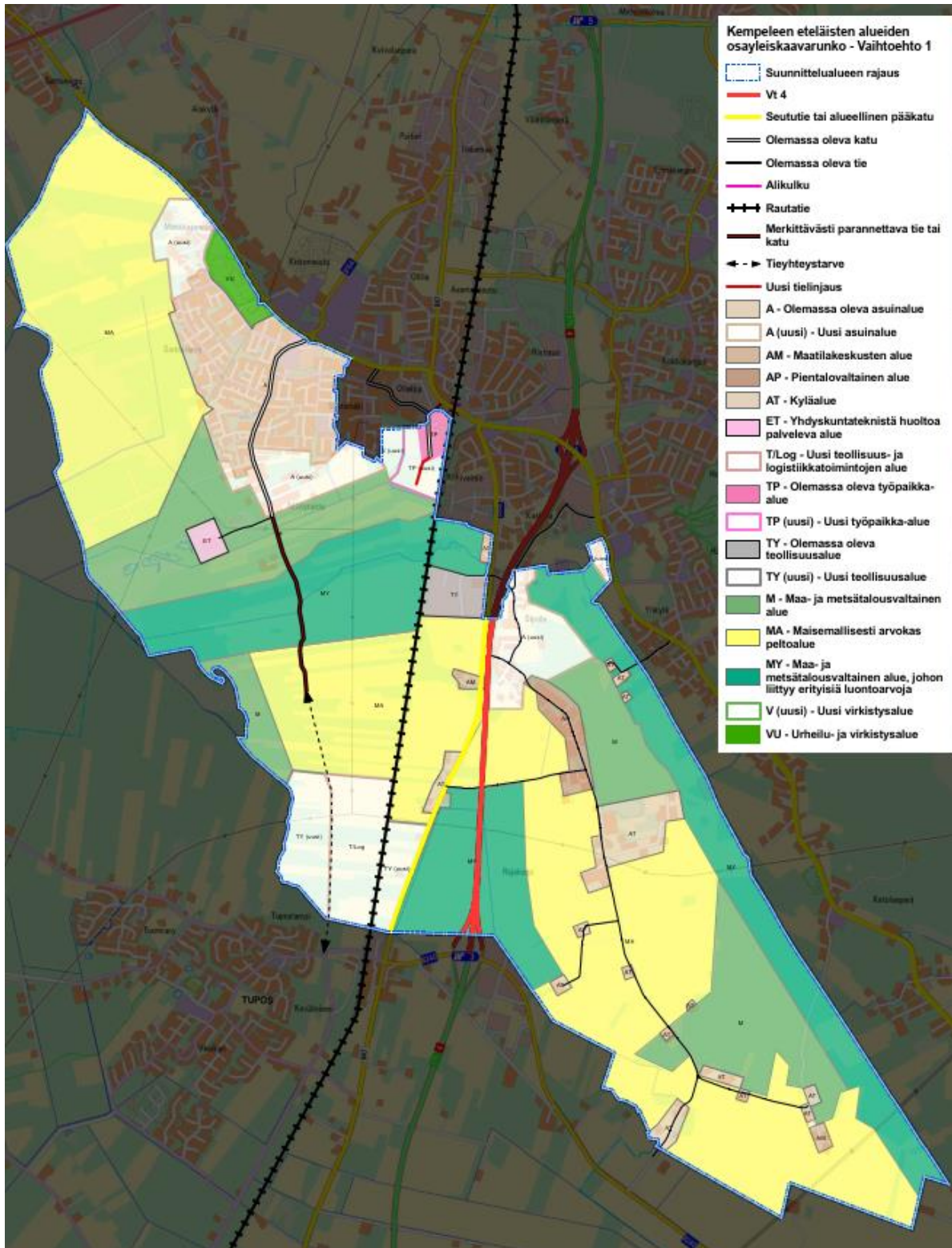
Mitoitusvyöhyke	Olemassa olevat rakennus-oikeudet	Mitoitusalueilla osoitetut uudet rakennusoikeudet	Mitoitusalueilla osoitetut rakennusoikeudet yhteensä
Monkkasenranta	16	12	28
Eteläinen Sipola	59	25	84
Luonunki	15	28	43
Yhteensä	90	65	155

8.2 Kaavarunkovaihtoehdot

Vaihtoehdossa 1 uudet asumisen alueet sijoittuisivat pääasiassa keskustaajaman reunavyöhykkeille kaavoitettaville asuinalueille, mikä tarkoittaa, että haja-asutusalueille osoitettaisiin vähemmän uusia asumisen mahdollisuuksia. Kempeleen ja Limingan rajan tuntumaan osoitettavat työpaikat keskitettäisiin vaihtoehdossa 1 etelässä radan varteen ja ne olisivat luonteeltaan teollisuus- ja logistiikkatoimintoja. Lisäksi nykyinen Ollakan teollisuusalue osoitettaisiin ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien työpaikkojen ja toimitilojen alueena keskustan eteläpuolelle. Vaihtoehdossa rakentamista ohjataan kootusti tietyille alueille siten, että luonnontilaisia alueita jää myös rautatien ja moottoritien varteen. Ollakan alueelle osoitetaan lähivirkistysalue, joka erottaa laajentuvan työpaikka-alueen Niittyranan uudesta asuinalueesta.

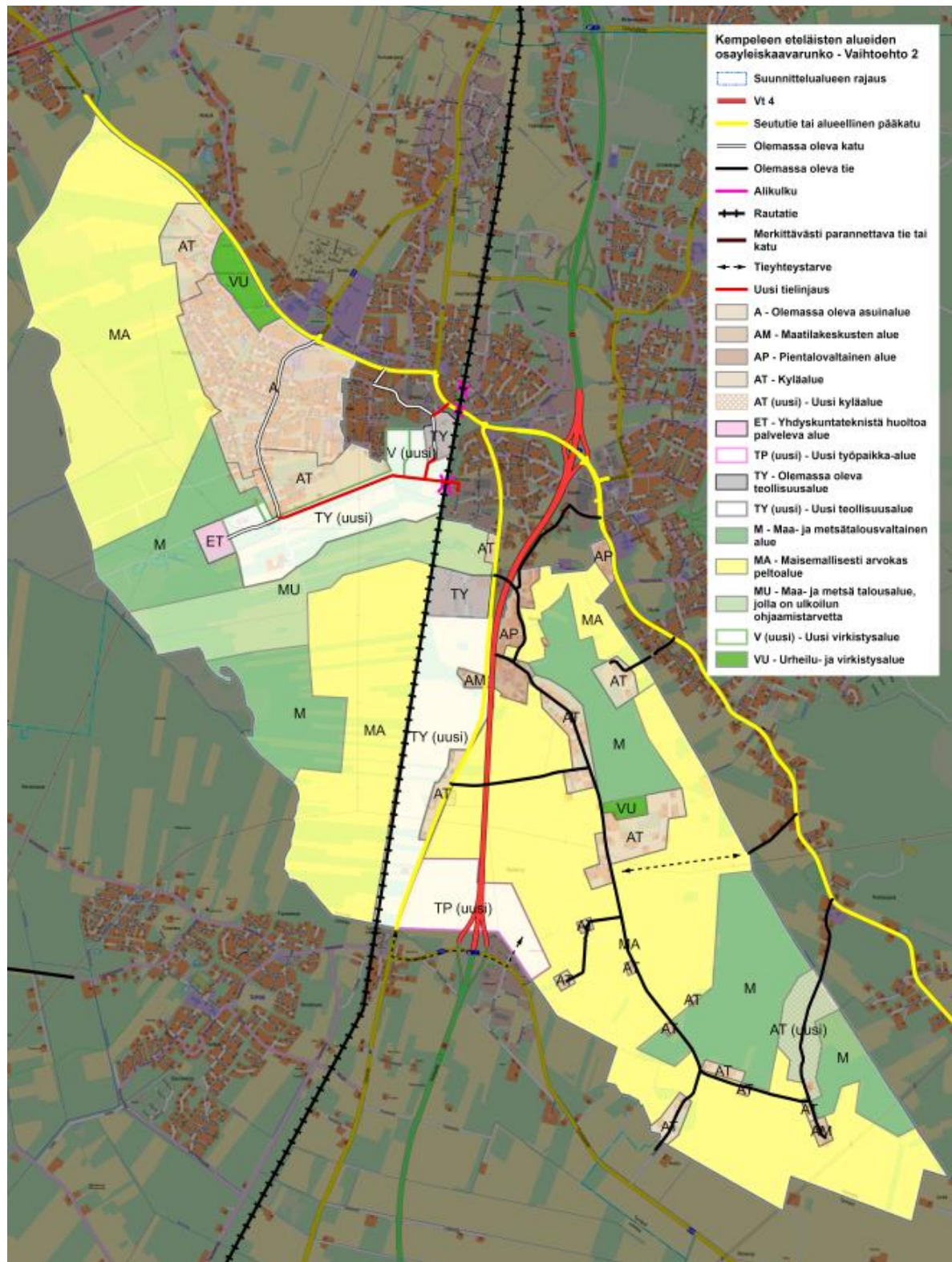
Vaihtoehdossa 2 uusi asutus on osoitettu nykyisiä asemakaava-alueita tiivistäen ja runsaammin asuismahdollisuuksia haja-asutusalueille mm. Niittyranan ja rajakorven alueille. Uutta työpaikka-alueita on osoitettu laajasti Limingan rajan tuntumaan ja radan itäpuolelle Limingan rajalta aina Kuokkamaalle asti sekä Niittyranan eteläpuolelle. Ollakkalan teollisuusaluetta on myös laajennettu.

12.4.2023

Kuva 35. Kaavarunkovaihtoehto VE1.

12.4.2023

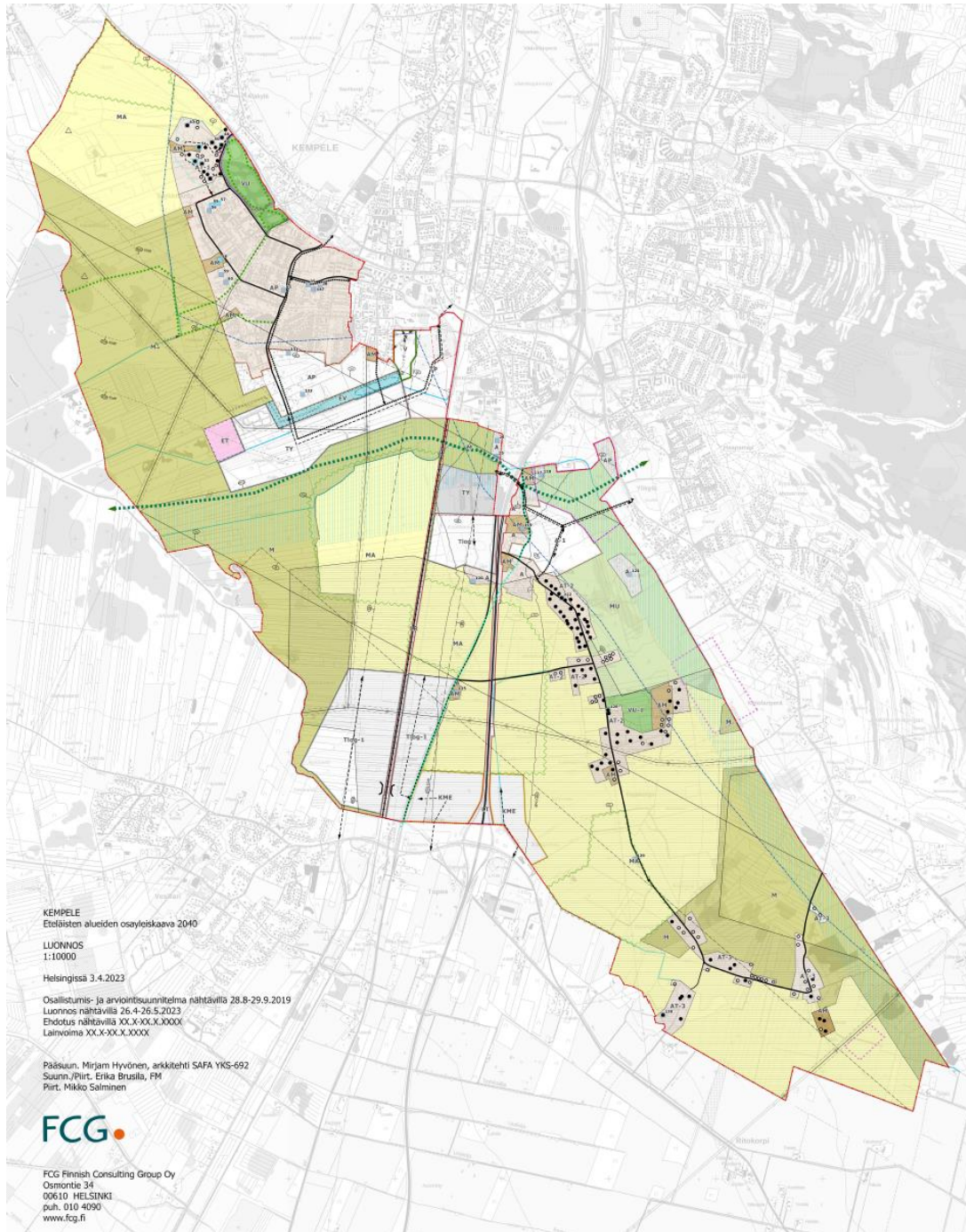

Kuva 36. Kaavarunkovaihtoehto VE2.

12.4.2023

8.3 Kaavaluonnos

Lähtötietojen, kaavatyön aikana esiin nousseiden tavoitteiden, laadittujen selvitysten ja osallisten sekä viranomaisten palautteen perusteella on laadittu osayleiskaavaluonnos. Kaavaluonnos perustuu valittuun kaavarunkovaihtoehtoon sekä syksyllä 2022 viranomaisille ja toimielimille esiteltyn alustavaan kaavaluonnokseen ja siitä saatuun palautteeseen.

Kuva 37. Ote kaavaluonnoksesta.

12.4.2023

8.4 Kaavaehdotus

Luonnosvaiheessa saatavien palautteiden, työn aikana havaittujen korjaus- sekä täydennystarpeiden ja neuvottelujen pohjalta saatavien ratkaisujen perusteella laaditaan kaavaehdotus.

Täydentyy kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen.

8.5 Yleiskaava

Yleiskaavassa uudet aluevaraukset on osoitettu valkoisina alueina, joiden reunaviivan väri kertoo käyttötarkoituksesta.

8.5.1 Asuinaluevaraukset

PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE

Alue on tarkoitettu pientaloasumiselle, kuten erillis-pientaloille, yhtiömuotoisille ja kytketyille pientaloille, rivitaloille ja pienkerrostaloille. Alueelle saa sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia palvelu- ja työpaikkatoimintoja. Alueen maankäyttö ratkaistaan asemakaavalla.

ASUNTOALUE

Pääosin jo rakentunut asuntoalue, jonka täydentäminen eheyttää yhdyskuntarakennetta. Alueen maankäyttö ratkaistaan asemakaavalla.

A-1

Alue on tarkoitettu maaseutumaista pientaloasumista, maatilamatkailua sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia pienimuotoisia yritys-, palvelu- ja työtiloja varten, jotka eivät aiheuta haittaa asumiselle. Alueen maankäyttö ratkaistaan asemakaavalla.

12.4.2023

AT-1

AT-1 (Monkkasenranta)

Kyläalue.

Alue on tarkoitettu maaseutumaiseen asumiseen kyläalueella. Alueella sallitaan asuinrakennusten rakentaminen sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta kyläalueelle soveltuvaa pienimuotoista yrityspalvelu- ja työtilarakentamista.

Rakennuspaikan vähimmäiskoko on 3000 m² ja sen tulee olla rakentamiseen soveltuva. Rakennusten yhteenlaskettu kokonaiskerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta, mutta korkeintaan 500 k-m². Asuinrakennuksen kerrosala saa olla enintään 300 k-m². Rakentaminen on sovitettava huolella ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön.

Rakennuspaikkojen toteuttamisen edellytyksenä ovat alueen yhteiset tiejärjestelyt. Rakennuspaikka on liitettävä keskitettyyn viemäriin.

Uusien rakennuspaikkojen maanomistajien tasapuolinen kohtelu todetaan emätilatarkastelulla, jonka ajankohtana on 1.1.2000.

AT-2

AT-2 (Sipola)

Kyläalue.

Alue on tarkoitettu maaseutumaiseen asumiseen kyläalueella. Alueella sallitaan asuinrakennusten rakentaminen sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta kyläalueelle soveltuvaa pienimuotoista yrityspalvelu- ja työtilarakentamista sekä eläinurheilutoimintaa. Eläintiloja perustettaessa on huomioitava pohjaveden pilaamiskielto.

Rakennuspaikan vähimmäiskoko on 3000 m² ja sen tulee olla rakentamiseen soveltuva. Rakennusten yhteenlaskettu kokonaiskerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta, mutta korkeintaan 500 k-m². Asuinrakennuksen kerrosala saa olla enintään 300 k-m². Kyläalue sijaitsee Limingan lakeuden valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Rakentaminen on sovitettava huolella ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön.

Rakennuspaikka on liitettävä keskitettyyn viemäriin. Uusien rakennuspaikkojen maanomistajien tasapuolinen kohtelu todetaan emätilatarkastelulla, jonka ajankohtana on 1.1.2000.

AT-3

AT-3 (Luonunki)

Kyläalue.

Alue on tarkoitettu maaseutumaiseen asumiseen kyläalueella. Alueella sallitaan asuinrakennusten rakentaminen sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta kyläalueelle soveltuvaa pienimuotoista yrityspalvelu- ja työtilarakentamista.

Rakennuspaikan vähimmäiskoko on 10 000 m² ja sen tulee olla rakentamiseen soveltuva. Rakennusten yhteenlaskettu kokonaiskerrosala saa olla

12.4.2023

enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta, mutta korkeintaan 500 k-m². Asuinrakennuksen kerrosala saa olla enintään 300 k-m². Kyläalue sijaitsee Limingan lakeuden valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Rakentaminen on sovitettava huolella ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön.

Ennen alueen liittämistä yleiseen viemäriverkkoon, jätevedet on viemäroitävä kiinteistö- tai kiinteistöryhmäkohtaisesti. Uusien rakennuspaikkojen maanomistajien tasapuolinen kohtelu todetaan emätilataarkastelulla, jonka ajankohtana on 1.1.2000

MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE

Merkinnällä on osoitettu kaavan laatimishetkellä toiminnassa olevat maatilat. Alue on tarkoitettu maataloustilojen tilakeskuksia, maatilamatkailua yms. varten.

Asemakaava-alueen ja mitoitusalueen ulkopuolella sijaitseville maatilojen talouskeskusten alueelle voidaan myöntää rakennuslupa kahdelle yksiasuntoiselle asuinrakennukselle, autotallille ja työtila- tai varastorakennukselle. Rakentaminen on sovitettava huolella ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön.

Kaava-alueella asutus keskittyy lännessä Sarkkirannan, Santamäen ja Ollakan alueille. Yleiskaavassa on osoitettu asemakaavan mukaisesti pientalovaltaiset asuntoalueet AP. Niittyrannassa asemakaava-alueen ulkopuoliselle alueelle on asuinrakentamisen painetta, jota on selvitetty mm. kaavan vireilletulon yhteydessä maanomistajakyselyllä. Niittyrannan alueen kehittämistarpeet on huomioitu kaavaratkaisussa merkinnällä pientalovaltainen asunto alue AP.

Asumiseen painottuvien alueiden ulkopuolella asutus on seutumaista ja kylämaista ja keskittyy yksityistieverkkoon. Asuntoalue A merkinnällä on yleiskaavassa osoitettu pääasiassa Sipolan alueella olevia pääosin jo rakentuneita alueita, joiden maankäyttö ratkaistaan asemakaavalla. Kyläalueita AT on osoitettu Monkkasenrannan, Sipolan ja Luonungin alueille. Uusia AT-alueita on osoitettu olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. AT kyläalueilla rakennuslupa voidaan myöntää suoraan MRL §44 mukaisesti.

Yleiskaavassa maatilojen talouskeskusten alueina AM osoitetut aluevaraukset ovat toiminnassa olevia maatiloja.

12.4.2023

8.5.2 Palvelujen ja elinkeinotoiminnan sekä yhdyskunnan kannalta tärkeiden alueiden aluevaraukset

TYÖPAIKKA-ALUE

Merkinnällä osoitetaan monipuoliset työpaikka-alueet, joissa voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuutta ja siihen liittyvää myymälätilaa sekä varastointia, joista ei aiheudu ympäristöön häiritsevää melua, ilman tai maaperän pilaantumista tai muuta haittaa.

KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE, JOLLE SAA SIOITTA ERIKOISTAVARAKAUPAN SUURYKSİKÖN

Alue varataan vähittäiskäytön suuryksiköille sekä pääkäyttötarkoitukseen liittyville muille toiminnoille. Alueelle saa sijoittaa seudullisesti merkittävän tilaa vaativan erikoistavarakaupan suuryksikön. Alueelle saa sijoittaa paikallisesti merkittäviä päivittäistavarakauppoja. Alueelle saa sijoittaa tilaa vaativan erikoistavarakaupan kerrosalaa enintään 10 000 k-m2. Toiminnan laajuus ja tarkempi sijainti määritellään asemakaavassa.

TEOLLISUUSALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA

Alue varataan teollisuustoiminnoille, joista ei aiheudu ympäristöön häiritsevää melua, ilman pilaantumista tai muuta haittaa. Lisäksi alueelle saa sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevia muita tiloja, kuten toimisto- ja terminaalitiloja.

LOGISTIIKKA-, VARASTO- JA TEOLLISUUS-TOIMINTOJEN ALUE

Alue on ensisijaisesti tarkoitettu kuljetusliiketoimintaa ja sitä täydentäviä palvelu-, pysäköinti-, polttoaineenjakelu- ja varastotoimintoja varten. Alueelle saa sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevia muita tiloja, kuten toimisto- ja terminaalitiloja.

LOGISTIIKKA-, VARASTO- JA TEOLLISUUS-TOIMINTOJEN ALUE

Alue on ensisijaisesti tarkoitettu kuljetusliiketoimintaa ja sitä täydentäviä palvelu-, pysäköinti-, polttoaineenjakelu- ja varastotoimintoja varten. Alueelle voidaan sijoittaa myös teollisuus- ja kiertotaloustoimintoja, joista ei aiheudu ympäristöön häiritsevää melua, ilman tai maaperän pilaantumista tai muuta haittaa. Lisäksi alueelle saa sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevia muita tiloja, kuten toimisto- ja terminaalitiloja ja on varauduttava riittäviin aluevarauksiin ratapihan sijoittamisessa.

Työpaikka-alue TP on kaavassa osoitettu Ollankan alueelle. Yleiskaavassa kaupallisten palvelujen alueena, jolle saa sijoittaa erikoistavarakaupan suuryksikön KME on osoitettu kaava-alueen eteläosassa alueet Tupoksen moottoriteliittymän yhteyteen. Teollisuusalueena TY on osoitettu aluevaraus Ollankan alueelle työpaikka-alueen läheisyyteen. Yleiskaavassa logistiikka, varasto- ja teollisuustoimintojen alueina Tlog on osoitettu aluevaraukset Riihiväinön teollisuusalueen eteläpuolelle pääradan ja Kuokkamaantien varteen ja moottoritien läheisyyteen. Olevan logistiikka-alueen yhteyteen on osoitettu uuden logistiikka-alueen aluevaraus.

12.4.2023

8.5.3 Maa- ja metsätalouteen sekä virkistykseen liittyvät aluevarausmerkinnät

	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE	Alue varataan maatalouskäyttöön. Alue on maiseman kannalta merkittävä viljelyalue, jolle voidaan rakentaa maatalouskäyttöön tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia. Alue on avoin peltoalue tai perinteen mukainen niitty, jolla on merkitystä alueen linnuille ja kahlaajalinnuston pesimäalueena.
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE	Alue varataan pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Muuta kuin maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista koskee voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukainen suunnittelutarveharkinta.
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ONERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA	Alue varataan pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Muuta kuin maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista koskee voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukainen suunnittelutarveharkinta. Lisäksi alueelle voidaan toteuttaa tarkemman suunnitelman mukaan virkistyskohteita tai retkeily- ja taukopaikkoja ja niitä palvelevia pysäköintialueita. Alue on osa tai se täydentää seudun virkistysalueverkostoa, mistä johtuen alueen metsää on hoidettava sen erityisluonteen edellyttämällä tavalla (metsälaki 5b §).
	VIRKISTYSALUE	Alue varataan yleiseen virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Alueen tarkemmassa suunnittelussa tulee arvioida alueen virkistyskäyttömahdollisuudet ja turvata viheryhteyksien ja eri liikuntamuotoja palvelevien reittien jatkuvuus.
	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE	Alue varataan urheilu- ja virkistyspalveluille ja erityisliikuntapaikoille.
	VU-1	Alue osoitetaan hevosten pitämistä sekä niihin liittyvää harjoitus- ja harrastustoimintaa varten ja sille saa rakentaa tätä käyttötarkoitusta palvelevia rakennuksia ja rakennelmia.

Maakunnallisesti merkittävä viheryhteystarve

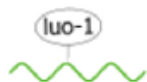
Maisemallisesti arvokkaina peltoalueina MA on osoitettu maiseman kannalta merkittävät viljelyalueet, jotka sijoittuvat kaava-alueen pohjois- ja keskiosiin. Maisemallisesti arvokkaiden peltoalueiden rajauksessa on huomioitu Limingan lakeuden valtakunnallisesti arvokas maisema-alue sekä laaditun maisemaselvityksen suositukset.

12.4.2023

Maa- ja metsätalousvaltaisena alueena M on osoitettu alueet, joiden pääasiallinen käyttötarkoitus on maa- ja metsätalous. Maa- ja metsätalousvaltaisena alueena, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta MU, on osoitettu Tuohinonkorven alueelle.

Ollakan alueelle osoitetaan lähivirkistysalue, joka erottaa laajentuvan työpaikka-alueen Niittyranan uudesta asuinalueesta. Urheilu- ja virkistyspalveluiden alueena osoitetaan oleva Sarkkirannan urheilukeskus. VU-1 alueena osoitetaan Sipolan eteläosassa olevan maatilan yhteydessä sijaitseva alue. Maakunnallisesti merkittävä viheryhteystarve on merkitty maakuntakaavan mukaisesti.

8.5.4 Arvokkaiden kohteiden ja alueiden merkinnät

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Kahlaajalinnustolle ja peltosirkulle tärkeät pellot.

Uhanalaisen lajin esiintymisalue

Uhanalaisen lajin esiintymisaluetta, jolla tehtävissä toimenpiteissä tulee tukea lajin ja alueen ominaispiirteiden säilymistä.

Tärkeän pohjavesialueen raja

Vedenhankintaa varten osoitettu tärkeä 1. luokan pohjavesialue. Alueella ei saa tehdä pohjaveden laatu- ja määrää vaarantavia toimenpiteitä. Alueelle ei saa sijoittaa sellaista uutta teollisuutta tai muuta siihen verrattavaa toimintaa, joka valmistaa, varastoi tai käyttää toiminnassaan pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai muita aineita.

Tarvittaessa toimenpiteistä tulee pyytää Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.

Uudisrakennuksissa saa öljysäiliön sijoittaa vain maanpäälliseen suojattuun tilaan ja maanalaiset öljysäiliöt tulee poistaa käytöstä 5 vuoden kuluessa kaavan vahvistumisesta.

Jätevesien imeyttäminen tai muu päästäminen maaperään on kielletty.

Alueelle ei saa rakentaa maanalaisia tiloja.

Tuohinonjojan suojavyöhyke

Suojavyöhyke, joka ulottuu 300 metrin etäisyydelle ojasta. Alueen tarkoitus on varmistaa pintaveden hygieenisen laadun säilyminen ympäristön maankäytön edellyttämällä tasolla.

Suojavyöhykkeelle ei ole suositeltavaa lisätä rakentamista Tuohinon pohjavedenottamon itäpuolelle.

12.4.2023

Valtakunnallisesti arvokas maisema-
alue (Limingan lakeus)

Merkinnällä osoitetaan Limingan lakeuden valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue. Vaikutukset arvokkaaseen ympäristöön on huomioitava alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja muussa maankäytössä. Rakennukset, rakennelmat ja laitteet on sijoitettava siten, että niistä ei aiheudu maisema- eikä ympäristöhaittaa.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävä alue

1. Monkkasenranta. Perinteistä 1800-luvun rakennuskantaa sisältävä Kempeleen vanhimman asutuksen alue. Alueen täydennysrakentamisessa ja maisemanhoidossa tulee tukea paikallisten kulttuuriympäristöarvojen säilymistä. Rakennusten sijoittamisessa on huomioitava näkymien avautuminen viljelysaluille. Uusia rakennuspaikkoja ei tule sijoittaa avautuvan maiseman eteen.

Historiallinen talon paikka (täydennetään)

Alue, jolla karttaselvityksen perusteella sijaitsee vuotta 1750 vanhempi talonpaikka. Alueen ja sen lähiympäristön arkeologinen säilyneisyys tulee selvittää tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Maakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen kohde

Kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita ja niiden ympäristöä tulee hoitaa siten, että niiden arvo säilyy. Ulkoasua tai pihapiiriä muuttavia toimenpiteitä suunniteltaessa tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Julkisivukorjauksessa on suositeltavana käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja ja rakennusosia. Kohteen purkaminen edellyttää MRL 127§:n mukaista purkamislupaa. Kohdeluettelo perustuu Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö -päiväysinventointiin 2015 ja Kempeleen kulttuuriympäristöohjelmaan 2005 "Lakeuden äärellä, kaupungin naapurina". Kohteiden 51, 52, 55, 57 ja 58 osalta on otettava huomioon, että mikäli maankäyttö olennaisesti muuttuu kaavan mahdollistamalla tavalla tai niiden alueelle muuten suunnitellaan käyttötarkoitukseltaan nykyisestä poikkeavaa maankäyttöä, tulee selvittää, onko suunnitelmilla tai hankkeilla vaikutusta arkeologiseen kulttuuriperintöön. Kohteiden numerointi on kulttuuriympäristöohjelman mukaan:

- 51. Harjapää, Harjapäantie 16 (mk)
- 52. Häktilä, Harjapäantie 29 (mk)
- 55. Välitälo, Juhonpolku 6 (mk)
- 57. Sarkkinen, Juhonpolku 5 (mk)
- 58. Hahtonen, Hahtorannantie 37 (mk)

12.4.2023

Paikallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen kohde

Kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita ja niiden ympäristöä tulee hoitaa siten, että niiden arvo säilyy. Ulkoasua tai pihapiiriä muuttavia toimenpiteitä suunniteltaessa tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Julkisivukorjauksessa on suositeltavana käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja ja rakennusosia. Kohteen purkaminen edellyttää MRL 127§:n mukaista purkamislupaa. Kohdeluettelo perustuu Kempeleen kulttuuriympäristöohjelmaan 2005 "Lakeuden äärellä, kaupungin naapurina" ja sen päivitysinventointiin Eteläisen osayleiskaavan rakennettu kulttuuriympäristö 2023. Kohteiden numerointi on kulttuuriympäristöohjelman mukainen, täydentävää kohdetta 147 lukuun ottamatta.

- 25. Uutela, Kuokkamaantie 102
- 26. Korpela, Kuokkamaantie 108
- 35. Aappola (Juusola), Lääninperäntie 37
- 36. Laitapelto, Korvenlaidantie 7
- 47. Aappola, Monkkasenkuja 35
- 48. Perttula, Monkkasenkuja 4
- 49. Pikku Monkkanen, Harjapäätie 2
- 50. Monkkanen, Harjapäätie 4
- 53. Mäkelä, Harjapäätie 15
- 54. Jaakkola, Jaakontie 5
- 56. Peltari ja Einola, Ruistie 7 ja 9
- 59. Wäliaho, Kasvihuoneentie 2
- 60. Vanhakontio, Kasvihuoneentie 8
- 63. Hietala (Gärding), Ahopolku 7
- 117. Isotuohino, Tuohinonkuja 8
- 118. Tuohino, Tuohinonkuja 12
- 119. Kuusiniemi, Tuohinontie 50
- 120. Sipola, Päätalonkuja 23
- 122. Kiurula, Rajakorventie 75
- 124. Uutela, Uutelantie 53
- 125. Isoaukea, Kuokkamaantie 361
- 126. Pajukko, Rajakorventie 189
- 129. Kumpu, Rajakorventie 332
- 130. Happonen, Rajakorventie 534
- 131. Peltola, Eteläpelto 22
- 133. Immola, Tarakkamäentie 16
- 147. Kiusala, Korvenlahdentie 11

Historiallinen tielinjaus. Pohjanmaan rantatie Wallenborgin tiekartan v. 1785 mukaan. Tien linjaus tulee säilyttää ja tien kulttuurihistorialliset arvot sekä historiallinen luonne tulee ottaa huomioon tien kunnossapidossa. Tien säilyneiden osien käyttöä virkistysreittinä sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteytenä tulee edistää niihin soveltuvilla osilla.

12.4.2023

Yleiskaavassa on merkitty luontoselvityksen mukaisesti arvokkaina kohteina luo-merkinnällä kahlaajille sekä peltosirkuille tärkeät alueet. Viitasammakkojen esiintymäalueet on osoitettu kolmiomerkinällä luontoselvityksen mukaisesti.

Yleiskaavassa on merkitty Pv-merkinnällä tärkeät vedenhankintaan soveltuva pohjavesialueet. Kempeleenharjun pohjavesialueen rajat on tarkistettu v. 2017 ja esitetty tämän mukaisina kaavakartalla. Pohjavesialueen rajaukseen on tulossa muutoksia suunnittelualueen kaakkoisosassa Luonungin alueella suunnitteilla olevan pohjavedenottamon seurauksesta. Yleiskaavassa Tuohinonjojan ympärillä on osoitettu 300 m levyinen suojavyöhyke, jonka tarkoituksena on varmistaa pintaveden hygieenisen laadun säilyminen ympäristön maankäytön, erityisesti pohjavedenottamon, edellyttämällä tasolla. Suojavyöhykkeelle ei ole suositeltavaa lisätä uutta rakentamista Tuohinon pohjavedenottamon itäpuolisille alueille, mistä suunnasta ojan vesi virtaa ottamoa kohti.

Limingan lakeuden peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet turvataan yhtenäisillä metsä- ja peltoalueilla. Yleiskaavassa alueet on merkitty viivarasterilla.

Pohjanmaan rantatie on osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaana tienä.

8.5.5 Kulkuyhteyksiin liittyvät merkinnät

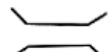
RAUTATIELIIKENTEEN ALUE

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava lähijunaliikenteen sekä nopean junaliikenteen edellyttämän radan rakenteen ja turvallisuuden parantamiseen, mm. tasoristeysten poistamiseen sekä kaksoisraiteeseen.

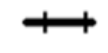

MAANTIEN ALUE

Maantien alue.

Alikulku

Rautatie

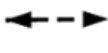
Yhdystie / Kokoojaku

Seututie / Pääkatu

Virkistysreitti

Tieliikenteen yhteystarve

Kevyen liikenteen yhteystarve

Yleiskaavassa on osoitettu rautatieliikenteelle ja maantien alueiksi varatut alueet turvavyöhykkeineen. Kaavassa on osoitettu keskeisimmät olemassa olevat seutu- ja yhdystiet sekä kevyenliikenteen reitit, ulkoilureitit sekä yhteystarpeet. Yleiskaavassa osoitettu liikenneverkko perustuu "Liikenteellisten vaikutusten arviointi ja liikenneverkon yleissuunnitelma" suosituksiin.

Ketolanperäntielle on osoitettu radanalitus. Kaavassa on osoitettu vain yksi alikulku kaava-alueen eteläosaan, koska kahta rinnakasta alitusta (yhteys Riihivainion alueelle) ole järkevä toteuttaa.

12.4.2023

Tieliikenteen yhteystarpeita on osoitettu kaava-alueen eteläosan logistiikka-alueille ja -alueilta etelä – pohjoissuunnassa sekä itä – länsisuunnassa pääradan ali. Myös Kuokkamaantien länsipuolella olevien uuden ja vanhan logistiikka-alueen väliin osoitetaan tieliikenteen yhteystarve. Uusia tieliikenteen yhteystarpeita on osoitettu sekä Sipolan alueelle niin, että ei muodostu nelihaaraliittymiä. Ollakan alueilla tieliikenteen ja kevyenliikenteen yhteystarpeet liittyvät Ollakan ja Riihivainion välisen yhteyden parantamiseen. Kevyenliikenteen yhteystarpeita osoitetaan asuinalueilla muun tieverkon yhteyteen sekä täydentämään yhteysverkostoa asumisen alueilla ja niiden tuntumassa.

8.5.6 Muut merkinnät

Vesioikeuden määräämä
lähisuoja-alue

Pohjois-Suomen vesioikeus on päätöksillään 29.11.2985, nro44/85/III ja 14.5.1998, nro 16/98/2 asettanut vedenottoja koskevat suoja-alueääräykset.

EV

Suojaviheralue.

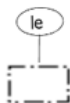

ET

Yhdyskuntateknisen huollon alue

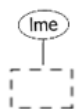
lav Laskeutumisvyöhyke

Kiitotien suuntainen alue, jossa uusien melulle herkien rakennusten ulkokuoren ääneneristysvaatimus on 35 dBA.

Lentoliikenteen estevapaa vyöhyke

Vyöhykkeellä rakennusten ja rakennelmien suurin sallittu korkeus vaihtelee sijainnista riippuen. Vyöhykkeelle tulevista tavanomaista korkeammista rakennelmista ja rakennushankkeista tulee pyytää lausunto Liikenteen turvallisuusvirastolta. Rakentamistoimenpiteiden tulee täyttää ilmailulain 158§:n määräykset.

Lentomelualue

lme 55dB = lme-1 = LENTOMELUALUE (LDEN 55-60 dBA). Alueelle ei tule osoittaa uusia melulle herkkiä toimintoja. Alueella jo olevan asutuksen ja muun melulle herkän toiminnan säilyttäminen on mahdollista. Alueelle voidaan sijoittaa esimerkiksi teollisuus- ja liikerakennuksia tai pienimuotoista täydennysrakentamista tapauskohtaisesti harkittavassa laajuudessa.

lme 60 dB = lme-2 = LENTOMELUALUE (LDEN yli 60 dBA). Alueella ei saa osoittaa uutta asuinrakentamista eikä sairaaloiden, laitosten tai muiden sellaisten toimintojen rakentamista, jotka ovat herkkiä melun haittoille. Alueelle voidaan sijoittaa esimerkiksi lentoliikenteeseen liittyviä rakennuksia sekä muita toimintoja ja teollisuutta, jolle lentomelu ei aiheuta haittaa.

12.4.2023

Alue, jolla on tarve
hulevesien viivytykselle

Hulevesien viivytyksesteikko tai viivytyislampi, jonka aluerajaus on ohjeellinen.

Raideliikenteen värinävaikutusalue
Vaikutusalueen B yläraja, n. 390 m lähimmästä rai-
teesta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee
huolehtia riittävästä värinäntorjunnasta silloin kun
häiriintyvä kohde on alle 390 m etäisyydellä rauta-
tiestä. Asumisesta ja muusta värinälle herkältä
toiminnasta poikkeavat toiminnot voidaan sijoittaa
tätä lähemmäs rataa, kun varmistetaan, ettei raken-
teiden vaurioitumisriskiä ilmene.

Voimalinja 110 kV ja sen rakennusrajoitusalue
Rakennusrajoitusalueen leveys on 23 m voimajoh-
don keskilinjasta.

Suunnittelualueella sijaitsee kaksi pohjavedenottamoa. Tuohinon vedenottamolle on Pohjois-Suomen vesioikeuden 22.11.1971 päätöksellä myönnetty lupa pohjaveden ottoon ja siinä on myös määritelty vedenottamolle suoja-alue. 14.5.1998 Pohjois-Suomen vesioikeus on antanut päätöksensä kyseisen vedenottamon suoja-alueen laajentamisesta. Kaavakartalla esitetty lähisuoja-alueen raja on 14.5.1998 annetun päätöksen mukainen. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Monkkasen vedenottamo. Pohjaveden päävirtaussuunta on kohti Monkkasen vedenottamoa. Vedenottamon lähisuoja-alueen raja on kaavakartalla Pohjois-Suomen vesioikeuden antaman päätöksen 29.11.1985 mukainen.

Yleiskaava-alueen raja

Kiinteistöraja

Asemakaavoitetun alueen raja

Yleiskaavan laatimishetkellä asemakaavoitetun alueen raja.

Vesiuoma

Uusi rakennuspaikka

Olemassa oleva rakennuspaikka

Aiemmin lueteltujen merkintöjen lisäksi kaavassa on osoitettu yleiskaava-alueen raja ja kiinteistörajat sekä asemakaavoitetun alueen raja. Uudet ja olemassa olevat rakennuspaikat on osoitettu omilla merkinnöillään.

12.4.2023

8.5.7 Yleismääräykset

Maankäyttö- ja rakennuslain 44 §:n nojalla määrätään, että tämän yleiskaavan perusteella voidaan kaavassa osoitetuilla AT- ja AM -alueilla myöntää rakennusluvut suoraan yleiskaavan perusteella. Maasto-olosuhteista ja pohjakartan tarkkuudesta johtuen yleiskaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen ja kyläasutuksen alueiden rajoista voidaan poiketa vähäisessä määrin, jos se on tarpeen teiden tai rakennusten sijoittamisen kannalta. Vähäinen poikkeaminen rakennusten sijoittumisen osalta ei saa johtaa kaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen määrän ylittymiseen.

Luontoarvot

Suunnittelualueeseen sisältyy alueita kansainvälisesti tärkeästä Oulun seudun kerääntymisalueesta (IBA). Kyseessä on monen kunnan alueelle ulottuva laaja vyöhyke. Muuttolintujen levähdys- ja pesimämahdollisuudet tulee turvata Oulun seudun kerääntymisalueella.

Hulevedet ja pohjavedet

Yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa ja aluevarauksissa tulee huomioida hulevesien hallinta ja käsittely sekä noudattaa kunnan hyväksymien hulevesien hallintaa koskevien yleissuunnitelmien periaatteita. Pohjavesialueella saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä.

Vesi-, viemäri- ja tieverkosto

Vesihuoltoverkoston toiminta-alueella tulee liittyä vesihuoltoverkostoon. Jätevedet ja jätteet tulee käsitellä siten, ettei niistä aiheudu terveydelle tai ympäristölle haittaa.

Tieyhteydet osayleiskaavan mukaisille rakennuspaikoille tulee ensisijaisesti järjestää olemassa olevia liittymiä hyödyntäen. Ennen rakennusluvan myöntämistä on uusille maanteihin tukeutuville rakennuspaikoille haettava liittymälupa tai liittymän käyttötarkoituksen muutoslupa.

Virkistys

Asemakaavoitettavat alueet sisältävät sisäiset virkistysalueet ja -yhteydet, kulkuyhteydet, tekniset verkostot, hulevesien johtamis- ja imeytysalueet, sekä tarvittavat lähipalvelut. Niiden tarve tutkitaan ja tarkempi sijainti esitetään asemakaavassa tai muussa tarkemmassa suunnittelussa.

Virkistysalueverkoston suunnittelussa ja toteutuksessa tulee pyrkiä katkeamattomiin yhteyksiin ja otamaan monipuolisesti huomioon eri virkistystoiminnot ja reittitarpeet.

Rakentamisen sopeutuminen maisemaan

Taajamakuvan kannalta keskeisillä tai tieverkolta hyvin näkyvillä alueilla, Limingan valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen sekä muihin maisemallisesti arvokkaisiin peltoihin (MA) rajautuvilla alueilla tulee kiinnittää huomiota rakentamisen laatuun. Näillä alueilla asemakaavoitettaessa rakentamistapaohjeiden laatiminen on suositeltavaa.

Sulfaattimaat ja melu

Yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa ja maaperän muokkausta edellyttävien toimenpiteiden suunnittelussa tulee selvittää happamien ja potentiaalisesti happamien sulfaattimaiden sijainti ja laatu, sekä esittää tarvittaessa suunnitelmat niistä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi.

12.4.2023

Tätä yleiskaavaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huolehtia riittävästä meluntorjunnasta erityisesti pääteiden, radan ja muiden melua aiheuttavien kohteiden ympäristössä. Rakentamiseen osoitetuilla alueilla, joilla valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset päivä- tai yömelutason ohjearvot ylittyvät, tulee kaiken rakentamisen yhteydessä toteuttaa melusuojaukset sekä varmistaa, että melutason ohjearvot eivät ylitä sisätiloissa tai ulko-oleskeluun tarkoitetuilla alueella.

Laadittaessa asemakaavoja, jotka sisältävät uutta asuinrakentamista, tulee rakennusten ääneneristävyydelle asettaa sisätiloja koskevat ohjearvojen mukaiset vaatimukset, jotka estävät satunnaisesta lentomelusta aiheutuvan häiriön.

Alle 70 metrin etäisyydellä rautatiestä on uudisrakennusten suunnitteluvaiheessa syytä julkisivujen ääneneristävyyden osalta ottaa huomioon raideliikenteen ohiajon aiheuttamat hetkelliset maksimiäänitasot.

Lentoliikenne

Lentoliikenteen estevapaalle vyöhykkeelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa lentoliikenteelle. Lentoliikenteen estevapaalle vyöhykkeelle tulevista tavanomaista korkeammasta rakennelmista ja rakennushankkeista tulee pyytää lausunto Liikenteen turvallisuusvirastolta. Maanpinnasta yli 50 metriä korkeista tulee aina pyytää erillinen lausunto Pääesikunnalta.

Energiantuotanto

Alueella tulee suosia uusiutuvaa energiantuotantoa. Aurinkovoimaloiden ja aurinkovoimapuistojen sijoittelussa tulee ottaa huomioon etäisyys sähkö- ja kaukolämpöverkkoon, tiestöön ja asutukseen, aurinkopaneeli- tai keräinalueiden sijoittelu suhteessa tutkalähtettäisiin ja -vastaanottimiin sekä hankkeiden vaikutukset kulttuuriympäristön, matkailun, virkistykseen, maa- ja metsätalouden tai maiseman ja luontoarvojen vaalimisen kannalta tärkeisiin alueisiin.

8.6 Osayleiskaavan suhde yleiskaavan sisältövaatimuksiin

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Yleiskaavan sisältövaatimus MRL 39 §: Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
3. asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla
5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
7. ympäristöhaittojen vähentäminen
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

12.4.2023

Edellä 2 momentissa tarkoitetut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Yleiskaavassa on otettu huomioon MRL 39 § mukaiset sisältövaatimukset seuraavasti:

- Uudet asumisen alueet on osoitettu olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen ja liikenteellisesti hyvin saavutettavissa oleville alueille.
- Palvelut ovat hyvin saavutettavissa alueen sisällä niin liikenteellisesti, kuin kevyen liikenteenkin käyttäjien näkökulmasta.
- Yhdyskuntarakenteen taloudellisuus on huomioitu mm. uusien asumisen alueiden painottamisessa asemakaavoitetulle ja vesihuoltoverkon toiminta-alueelle.
- Kaavaratkaisu turvaa olemassa olevien teollisuus- ja logistiikkayritysten toimintaedellytykset alueella sekä luo uusia toimintamahdollisuuksia uusille logistiikka-, työpaikka- ja teollisuusyrityksille sekä kaupan alan toimijoille.
- Luonto, maisema ja kulttuuriympäristöt on huomioitu kaavassa sekä päämaankäyttömerkinnöin että informatiivisin merkinnöin. Merkintöjen määräykset tukevat ko. arvojen säilymistä riittävässä määrin.
- Olemassa olevat virkistysalueet ja kohteet säilyvät kaavassa. Keskeisillä taajama-alueilla on kaavassa osoitettu myös uusia alueita virkistyskäyttöön. Muilta osin virkistystapahtuu ns. jokamiehen oikeudella asumisen ulkopuolelle määritetyillä alueilla.
- Alueella olevat kulttuurihistorialliset arvokkaat alueet, rakennukset tai rakennusryhmät on merkitty kaavakartalle ja niihin kohdistuvilla kaavamääräyksillä on pyritty edesauttamaan kohteiden erityisarvojen säilymistä.

8.7 Osayleiskaavan suhde valtakunnallisiin alueiden käyttötavoitteisiin

Osayleiskaava toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) seuraavasti:

1) Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen:

VAT	Toteutuminen osayleiskaavassa:
<i>Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.</i>	Osayleiskaavalla kehitetään Oulun seudun aluerakennetta ja tuetaan Kempeleen vahvuuksia maaseutumaisena asuinalueena sekä logistiikka- ja työpaikka-alueena.
<i>Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.</i>	Osayleiskaavassa osoitetaan merkittäviä logistiikka-alueita suunnittelualueen läpäisevän pääradan varrelle. Osayleiskaavassa osoitetaan maltillisesti pientalojen rakennuspaikkoja olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen.

12.4.2023

<i>Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.</i>	Osayleiskaavassa täydennysrakentaminen, liikenne ja viheralueet tukeutuvat olemassa olevaan rakenteeseen. Osayleiskaavalla mahdollistetaan olemassa olevien asemakaavojen laajentaminen ja toisaalta kylärakenteen kehittäminen alueen erityisarvot huomioivalla tavalla.
<i>Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.</i>	Osayleiskaavalla ei osoiteta uusia aluevarauksia, jotka hajauttaisivat yhdyskuntarakennetta.
<i>Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.</i>	Kaupalliset ja lähipalvelut sijaitsevat osayleiskaava-alueen välittömässä läheisyydessä Kirkonkylän palvelualueella, Ylikylän palvelualueella ja Linnakankaan palvelualueella. Osayleiskaavassa osoitetaan laajat ja yhtenäiset sekä helposti saavutettavat viheralueet. Maakunnallisesti merkittävä viheryhteys mahdollistaa radan jakaman yhtenäisen viheralueen eheyden ja saavutettavuuden. Osayleiskaavassa osoitettu pääradan alikulku mahdollistaa logististen alueiden toiminnallisen yhtenäisyyden ja saavutettavuuden.
<i>Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.</i>	Osayleiskaavassa on osoitettu keskeiset kevyenliikenteen yhteystarpeet asemakaavoilla toteutettaviksi osoitetuilla ja osayleiskaavalla toteutettaville alueille. Osayleiskaavassa osoitetaan merkittäviä aluevarauksia kuljetusliiketoimintaa ja sitä täydentäviä palvelu-, pysäköinti-, polttoaineenjakelu- ja varastotoimintoja varten.
<i>Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.</i>	Merkittävät logistiset alueet sijoittuvat pääradan varteen. Osayleiskaavassa osoitetaan joitakin maatiloiden aluevarauksia maaseutumaisen kulttuuriympäristön yhteyteen.

2) Tehokas liikennejärjestelmä

VAT	Toteutuminen osayleiskaavassa:
<i>Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikenne- muotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville</i>	Osayleiskaavassa tuetaan valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistä. Alueelle kehittyy alueen ominaispiirteisiin tukeutuvia, merkittäviä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtia. Osayleiskaavassa esitetyt ratkaisut

12.4.2023

<i>matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.</i>	tukevat kaksoisraiteen ja Perämeren kaaren TEN-T ydinverkon kehittämistä.
<i>Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.</i>	Osayleiskaava tukee TEN-T-verkon kehittämistä. Osayleiskaavassa on huomioitu Oulun salon lentokentän kehittämistarpeet sekä melu- ja lentoesterajoitukset.

3) Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

VAT	Toteutuminen osayleiskaavassa:
<i>Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.</i>	Osayleiskaava-alueella ei ole vesistöjä. Viheralueiden yhteneväisyys sekä pinta-alaltaan suuret rakennuspaikat mahdollistavat tulviin varautumisen. Osayleiskaavassa on annettu määräyksiä hulevesien viivytyksestä.
<i>Enhäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.</i>	Yleiskaavassa melu, tärinä ja ilmalaatua koskevat selvitykset on otettu kaavaa laadittaessa huomioon. Osayleiskaavassa on annettu erityisiä määräyksiä lentoliikenteen estevaapaasta vyöhykkeestä sekä lentomelualueista.
<i>Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.</i>	Osayleiskaavassa on osoitettu alueet, joilla rautatien ja maanteiden sekä katujen risteäminen on turvallista. Rautatien ja maantien yhteyteen on osoitettu riittävät turvavyöhykkeet.
<i>Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.</i>	Alueella ei ole suuronnettomuusvaaraa aiheuttavia laitoksia. Logistiset alueet muodostavat yhtenäisiä kokonaisuuksia, jotka sijoituvat erilleen asuinalueista ja palvelualueista. Suunnittelualueen läheisyydessä olevan lentokentän edellyttämät suojavyöhykkeet on otettu osayleiskaavassa huomioon.
<i>Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.</i>	Alueelle ei kohdistu erityisiä maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeita.

12.4.2023

4) Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

VAT	Toteutuminen osayleiskaavassa:
<i>Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.</i>	Osayleiskaavan laadinnassa on otettu huomioon valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja luonnonperintö. Selvitysten pohjalta on osoitettu tarpeellisia kaavamääräyksiä kulttuuriympäristöarvojen ja luontoarvojen huomioimiseksi.
<i>Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.</i>	Osayleiskaavassa on osoitettu viheryhteydet sekä ekologiset käytävät. Alueella olevat arvokkaat pohjavesialueet on osoitettu kaavassa ja kaavassa annetaan erityisiä määräyksiä pohjavesialueiden ja suojeltavien pintavesien osalta.
<i>Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.</i>	Osayleiskaavassa on osoitettu viheryhteydet sekä ekologiset käytävät.
<i>Huolehditaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.</i>	Alueella olevat pelto- ja metsäalueet osoitetaan laajoina yhtenäisinä kokonaisuuksina.

5) Uusiutumiskykyinen energiahuolto

VAT	Toteutuminen osayleiskaavassa:
<i>Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetyksi usean voimalan yksiköihin.</i>	Alueelle ei osoiteta tuulivoimaloita. Osayleiskaavassa on annettu aurinkovoimaloiden ja aurinkovoimapuistojen toteuttamista ohjaavia kaavamääräyksiä.
<i>Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.</i>	Osayleiskaavassa on osoitettu aluevaraukset alueelle sijoittuville voimajohtoilille.

12.4.2023

8.8 Osayleiskaavan suhde maakuntakaavoitukseen

Osayleiskaava tarkentaa kaavahierarkian periaatteiden mukaisesti alueella voimassa olevaa vaihe-
maakuntakaavaa. Osayleiskaavassa maakuntakaavamääräykset on otettu huomioon seuraavasti:

Vaihemaakuntakaava (yhdistelmäkartta)	Toteutuminen osayleiskaavassa:
Kaupunkikehittämisen kohdealue: Oulun kaupunkiseutu	Osayleiskaavalla kehitetään Kempeleen kuntakeskusta olemassa olevaa rakennetta täydentämällä ja eheyttämällä. Maakuntakaavassa osoitetulle kohdealueelle sijoitetaan ensisijaisesti pientaloasutusta.
Maaseudun kehittämisen kohdealue	Osayleiskaavassa on osoitettu maaseutumaisen alueelle tyypilliset laajat peltoalueet sekä maaseutuelinkeinoja varten tarpeelliset aluevaraukset. Osayleiskaavassa osoitetuilla rakennuspaikoilla sekä asemakaavoitettavan alueen laajentamisella mahdollistetaan alueen pysyminen asuttuna.
Lakeuden alue	Suunnittelualue sivuaa lakeuden aluetta suunnittelualueen eteläosassa. Alueelle sijoittuu Logistiikka palvelevia keskittyviä ja peltoja. Rakentamista ohjataan asemakaavoituksella.
Vähittäiskaupan kehittämisaalue	Vähittäiskaupan kehittämisen kohdealue sijoittuu osayleiskaava-alueen pohjoispuolelle. Osayleiskaavan palvelut tukeutuvat tälle alueelle.
Joukkoliikenteen kehittämiskäytävä	Joukkoliikenteen kehittämiskäytävä on huomioitu rautatietä ja maanteitä koskevissa merkinnöissä.
Viheryhteystarve	Maakunnallinen viheryhteystarve on osoitettu kaavakartalla ja kaavamääräyksillä.
Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue	Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisaalueet turvataan yhtenäisillä metsä- ja peltoalueilla. Täydentyvällä rakentamisella ei pirstota tärkeitä peltoalueita. Asuntorakentaminen on kylärakenteeseen tukeutuvaa.
Valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö	Osayleiskaavassa on osoitettu arvokas rakennettu kulttuuriympäristö kaavamerkinnöillä ja määräyksillä.

12.4.2023

Pohjavesialue	Osayleiskaavassa on osoitettu maakuntakaavassa esitetty pohjavesialue kaavamerkinnoillä ja määräyksillä.
Tärkeä pohjavesivyöhyke	Osayleiskaavassa on otettu maakuntakaavassa esitetty tärkeä pohjavesialue huomioon aluevarauksissa sekä kaavamerkinnoillä ja määräyksillä.
Melualue	Osayleiskaavassa on annettu melumääräykset maakuntakaavakartassa osoitetuille melualueille.
Taajamatoimintojen alue	Osayleiskaavassa osoitettu asuin- ja työpaikarakentaminen on sijoitettu maakuntakaavan taajamatoimintojen alueelle.
Logistiikka-alue	Osayleiskaavassa on varattu logistiikkaan liittyviä yritys- ja tukitoimintoja varten riittävästi alueita välittömästi liikennealueen ulkopuolelta. Logistiikka-alueelle on osoitettu sujuva pääsy yleiseltä tieverkolta ja liikennevirrat on erotettu toisistaan tarvittavilla kaavamerkinnoillä.
Jätevedenpuhdistamo	Osayleiskaavassa on osoitettu aluevaraus (ET).
Moottori- tai moottoriliikennetie	Osayleiskaavassa on osoitettu maantiealue maakuntakaavan mukaisesti.
Valtatie (vt) / Kantatie (kt)	Osayleiskaavassa on osoitettu kantatiet maakuntakaavan mukaisesti.
Eritasoliittymä	Maakuntakaavassa osoitetut eritasoliittymät sijoittuvat osayleiskaava-alueen pohjois- ja eteläpuolelle.
Merkittävästi parannettava nopean henkilöliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen päärata	Osayleiskaavassa on rautatie ja rautatiealue. Osayleiskaavan suunnittelussa on huomioitu radan kehittämistarpeet.
Pääsähköjohto 110 kV	Osayleiskaavassa on osoitettu voimajohtoalueet.
Maa- ja metsätalous	Osayleiskaavassa on osoitettu maa- ja metsätalousalueita sekä yhtenäisiä peltoalueita. Lisäksi kaavassa on osoitettu maisemallisesti arvokkaat peltoalueet.
Tulvariskien hallinta	Osayleiskaavassa on annettu määräyskiä huivesien hallintaan liittyen.

12.4.2023

Merkitykseltään seudulliset vähittäiskaupan suuryksiköt	Osayleiskaava-alueelle ei osoiteta seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä.
--	---

8.9 Osayleiskaavan suhde seudullisiin kehittämistavoitteisiin

Osayleiskaava mahdollistaa alueen hyödyntämisen rata- ja tieliikennekuljetuksia yhdistävänä logistiikka-alueena tulevan kaksoisraiteen ja Perämeren kaaren TEN-T ydinverkon kehittämiskäytävän varrella. Varaukset on huomioitu yleiskaavassa merkinnöin ja määräyksin.

Yleiskaava mahdollistaa työpaikkojen kehittymisen sekä yrityskannan kasvun eteläisellä logistiikka-alueella sekä alueen muodostumisen seudullisesti merkittäväksi tulevaisuuden työpaikka-alueeksi maankäytön kehityskuvan tavoitteiden mukaisesti.

Yleiskaava vastaa kunnan asuntopoliittisen ohjelman haja-asutusalueiden kehittämistarpeisiin ja sekä tulevan, vuonna 2024 laadittavan, kylävisioon mahdollistamalla uusia rakennuspaikkoja sekä mahdollisuuden käyttää kyläalueilla MRL 44 §:n mukaisesti suoraan rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Kyläalueiden kehittämisellä taataan hallittu kasvu ja varmistetaan, että rakennuspaikkoja on tarjolla myös väljiltä maaseutumaisilta alueilta.

Osayleiskaava mahdollistaa tulevaisuudessa Limingan puolella oleva Ankkurilahden yritysalueen laajenemisen Kempeleen kunnan puolelle Kempeleen maankäytön kehityskuvan mukaan ja alueelle voi sijoittua myös tilaa vaativia kaupan palveluita.

9 KAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään, että kaavan vaikutukset on selvitettävä kaavaa laadittaessa. Kaavan on perustuttava riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin (MRL 9§). Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssa määritellään tarkemmin, että kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset. Asetuksessa mainitaan viisi kohtaa, joiden vaikutukset on selvitettävä.

- 1) Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- 2) Maa- ja kallioperään, ilmaan
- 3) Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- 4) Yhdyskuntarakenteeseen ja -talouteen sekä liikenteeseen
- 5) Maisemaan ja rakennettuun ympäristöön

Vaikutusarviot on laadittu sen mukaisesti, että kaikki kaavassa osoitetut aluevaraukset tulevat toteutumaan.

Kaavaa laadittaessa on uusien aluevarausten sijoittamisella pyritty minimoimaan haitallisia vaikutuksia luontoon, rakennettuun ympäristöön ja ihmisiin.

12.4.2023

Alla olevassa taulukossa arvioidaan yleiskaavan vaikutuksia eri alueille. Tarkastelussa käytetään seuraavaa arviointiluokitusta:

0	ei vaikuta nykyiseen tilanteeseen
+	parantuu hieman nykyiseen tilanteeseen verrattuna
++	parantuu nykyiseen tilanteeseen verrattuna
+++	parantuu huomattavasti nykyiseen tilanteeseen verrattuna
-	huononee hieman nykyiseen tilanteeseen verrattuna
--	huononee nykyiseen tilanteeseen verrattuna
---	huononee huomattavasti nykyiseen tilanteeseen verrattuna
()	sulkeisiin merkitty merkintä riippuu toteuttamisesta.

OSA-ALUE	ARVIO	PERUSTELUT
Yhdyskuntarakenne		
Alue- ja yhdyskuntarakenne	++	Osayleiskaavassa on osoitettu aluevaraukset, jotka luovat pitkän tähtäimen edellytykset tehokkaille, turvallisille ja ympäristöystävällisille logistiikka- ja liikennetarkoituksille tukeutumalla pääratiaan ja pääliikenneväyliin huomioiden alueen muut vahvuudet ja ominaispiirteet. Kaavassa osoitetut Kempeleen uudet logistiikka-alueet sekä Limingan logistiikka-alueet sijaitsevat vierekkäin ja niiden toiminnot voivat näin tukea toisiaan. Olevien logistiikka-alueiden on osoitettu uusia logistiikka-aluevarauksia täydentämään toisiaan sekä hyödyntämään olevaa infraa. Uusi asuin- ja elinkeinorakentaminen on ohjattu olemassa olevan rakennuskannan, tiestön ja muun infran tuntumaan niin, että yhdyskuntarakenne tiivistyy. Osayleiskaavalla kyläalueilla ei ole kyse isoista määristä uusia asukkaita ja kaava antaa mahdollisuuden myös maaseutumaiseen asumisen ja väljempään asumiseen. Luonungin alueella ei ole yleistä viemäriverkkoa, joten ennen alueen liittämistä yleiseen viemäriverkkoon, jätevedet on viemäroitävä kiinteistö- tai kiinteistöryhmäkohtaisesti.
Rakennettu ympäristö		
Taajamakuva ja maisema sekä kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö	+	Yleiskaavaratkaisu eheyttää taajamakuva, tiivistäen taajamarakennetta uusien asuinalueiden ja yritystoimintojen alueiden osalta. Samankaltaisten toimintojen varaukset on kohdistettu toistensa yhteyteen. Yleiskaavalla tuetaan kyläalueiden omaa paikallidentiteettiä ja alueiden ominaispiirteet huomioidaan alueiden kehittämisessä. Yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin päivitys, jonka mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on huomioitu kaavassa eikä yleiskaavan toteuttaminen vaaranna rakennettua kulttuuriympäristöä.

12.4.2023

		Kaavamääräyksillä varmistetaan, että rakentaminen on sovitettava huolella ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Maisemallisesti arvokkaiden alueiden ominaispiirteet ja niiden säilyminen huomioidaan kaavassa siten että maisemalle tyyppilliset pitkät ja laajat näkymät säilyvät. Kaavaratkaisussa on huomioitu Liminganlakeuden valtakunnallisesti arvokas maisema-alue sekä muutoin laajat ja avoimet pelto-alueet. Avoimet peltomaisema-alueet säilytetään mahdollisimman yhtenäisinä. Uudet toiminnot ja rantarakennuspaikat on sijoitettu siten, että ne eivät vaaranna maisema-arvoja.
Luonto ja maisema		
Maa- ja kallioperä	-	Yleiskaava-alueella ei sijaitse geologisia muodostumia tai muita erityisiä maa- ja kallioperän arvokkaita kohteita. Uusien aluevarausten osalta maa- ja kallioperä tulee muuttumaan suhteessa nykytilanteeseen maanmuokkaustöiden takia. Uusilla alueilla ei kuitenkaan sijaitse merkittäviä geologisia muodostumia.
Pohja- ja pintavedet	0	Pohjavesialueet on huomioitu osayleiskaavassa. Pintavesistöihin ei kohdistu vähäistä suurempia vaikutuksia. Aluevarauksissa on huomioitu pohjaveden pilaamiskielto.
Ilmasto	0	Osayleiskaavatyön yhteydessä on huomioitu yhdyskuntarakenteen hajautumisen minimointi ja painotettu palveluiden ja logististen ratkaisujen näkökulmasta sujuvia yhteyksiä liikkumistarpeen vähentämiseksi. Ilmastovaikutuksia on arvioitu KILVA-työkalulla, jonka raportti on liitteenä.
Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus	0	Osayleiskaavassa on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön on kuvattu omassa kappaleessaan.
Liikenne		
Liikenne ja mahdollisuudet liikkua alueella	++	Osayleiskaavassa on osoitettu aluevaraukset, jotka luovat pitkän tähtäimen edellytykset tehokkaille, turvallisille ja ympäristöystävällisille logistiikka- ja liikenneratkaistuille. Kaavaratkaisu tukeutuu olemassa olevaan tie- raideverkostoon. Asukasmäärän, terminaali-, logistiikka- ja yritystoiminnan kasvassa liikennemäärät kasvavat. Uudet teollisuus- ja logistiikka-alueet eivät lisää merkittävästi ajoneuvoliikennettä nykyisellä liikenneverkolla. Kaavaratkaisussa raskasta ajoneuvoliikennettä ohjataan pois asuinalueilta. Asukasmäärän lisäys ei vaaranna liikenteen sujuvuutta katu- ja tieverkolla. Liikenneturvallisuuteen

12.4.2023

		kaavan totuttamisella ei ole oleellista vaikutusta ja liikenneturvallisuus on huomioitu kaavaratkaisussa. Rautatieliikenteen alueet tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.
Joukkoliikenne	(+)	Maankäytön kehittyminen parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Joukkoliikenteeseen kohdistuvat vaikutukset riippuvat osittain toteuttamistavasta. Koululaisliikenteen näkökulmasta liikenneturvallisuus parantuu monissa paikoissa Kempeleen eteläisissä osissa. Yläkylän koulun ja Ketolanperän koulun koulumatkat muuttuvat turvallisemmaksi.
Teknisen huollon järjestäminen		
Yhdyskunta- ja energiatalous, tekninen huolto	+	Yleiskaavaratkaisu tukeutuu olemassa oleviin verkostoihin. Verkostojen käyttäjämäärien kasvun myötä verkostojen toimintaedellytykset parantuvat. Luonungin alueella ei ole yleistä viemäriverkkoa, joten ennen alueen liittämistä yleiseen viemäriverkkoon, jätevedet on viemäroitävä kiinteistö- tai kiinteistöryhmäkohtaisesti.
Talous		
Luonnonvarat	0	Osayleiskaavassa on huomioitu luonnonvarojen käyttö osoittamalla alueet maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.
Maa- ja metsätalouden harjoittamiseen	+	Kaavalla on turvattu maa- ja metsätalouden harjoittamisen edellytykset osoittamalla yhtenäiset alueet metsätalouden ja maatalouden harjoittamiseen. Lisäksi kaavassa on osoitettu maisemallisesti arvokkaat peltoalueet.
Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen ja talouteen	++	Yleiskaavassa on osoitettu uusia logistiikka ja yritystoiminnan alueita sekä laajennuksia olemassa oleville alueille. Uudet työpaikka-, logistiikka- ja teollisuusalueet sekä kaupan ja työpaikkojen alueet mahdollistavat uusien työpaikkojen syntymisen. Mikäli alueelle toteutetaan työpaikkarakentamista voi kuntaan syntyä uusia työpaikkoja, joka voi lisätä työllisten määrää. Lisäksi uusien yritysten ja asukkaiden maksamat kiinteistöverot vaikuttavat positiivisesti kuntatalouteen. Pientalovaltaisilla alueilla on mahdollista sijoittaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia palvelu- ja työpaikkatoimintoja. Kyläalueilla on mahdollista harjoittaa maatilamatkailua sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia pienimuotoisia yritys-, palvelu- ja työtilatoimintaa, jotka eivät aiheuta haittaa asumiselle. Nämä voivat tuoda elinvoimaa alueille.

12.4.2023

Terveys		
Hyvinvointi	++	Suunnitelma tukee seudullisen ja paikallisen virkistysalueverkon toteuttamista. Urheilu- ja virkistyspalveluiden alueet on huomioitu kaavaratkaisussa. Osayleiskaavassa esitetään uusia virkistysalueita ja -reittejä. Lisäksi osayleiskaavassa osoitetaan uusia kevyen liikenteen yhteystarpeita, jotka toteutuessaan edesauttavat ihmisten liikkumista kävellen / pyörällä ja siten parantavat ihmisten hyvinvointia. Suunnittelualueella on laajoja asuinrakentamiseen soveltumattomia alueita, kuten moottoritien ja rautatien, sekä Oulun lentoaseman melu- ja tärinäalueet, jotka on rajattu asumiseen osoitettavien alueiden ulkopuolelle. Asumisen sekä teollisuuden aluevarausten väliin on osoitettu suojaviheralueet tai muuta viherrakennetta.
Sosiaaliset olot		
Ihmisten elinolot ja elinympäristö	++	Osayleiskaava edistää suunnittelualueella mahdollisuuksia asumiseen, työpaikkojen muodostamiseen sekä huomioi alueelle ominaiset maiseman ja kulttuuriympäristön sekä asumisen erityispiirteet, minkä voidaan katsoa edistävän alueen elinvoimaa ja elinympäristön viihtyisyyttä ja arkielämän sujuvuutta.
Kulttuuri		
Paikallisidentiteetti	++	Kuntalaisilta saatu palaute on huomioitu kaavaratkaisussa. Alueiden tärkeiksi ja tutuiksi koetut erityispiirteet ja kiinnostavat osat vaikuttavat osaltaan kuntalaisten paikallisen kulttuurin ja identiteetin muodostumiseen. Yleiskaavan määräykset ja merkinnät turvaavat näiden elementtien säilymistä. Eläinurheilutoiminta ja alueet hevosten pitämistä sekä niihin liittyvää harjoitus- ja harrastustoimintaa varten varatut alueet on huomioitu kaavaratkaisussa.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja elämistöön

Luonto- ja maisemaselvityksessä todettujen uhanalaisten tai harvinaisten lajien tai luontotyyppien esiintymispaikat, mahdolliset metsälakikohteet tai muutoin paikallisesti arvokkaat pienialaiset luontokohteet on jätetty rakentamisalueiden ulkopuolelle. Tuohinonojan varten jätettävä suojavyöhyke turvaa paikallisesti kaava-alueen luonnon monimuotoisuutta, lajiston elinympäristöjä ja kasvupaikkoja, eikä kaava muutoinkaan vaaranna alueen ekologista verkostoa.

Kaava-alueeseen sisältyy alueita kansainvälisesti tärkeästä Oulun seudun kerääntymisalueesta (IBA). Kyseessä on monen kunnan alueelle ulottuva laaja vyöhyke. Yleiskaavamääräysten mukaan muuttolintujen levähdys- ja pesimämahdollisuudet tulee turvata Oulun seudun kerääntymisalueella. Koska muuttolintujen keskeisimmille levähdys- ja ruokailualueille ei kohdistu maankäytön muutoksia, ja maisemallisesti arvokkaat, samalla myös linnuston kannalta keskeiset peltoalueet on varattu maatalouskäyttöön, kaava ei aiheuta hyvin vähäistä suurempia negatiivisia vaikutuksia Oulun seudun kerääntymisalueella levähtäville linnuille.

12.4.2023

Luonto- ja maisemaselvityksissä todetut peltokahlaajien, mm. mustapyrstökuirin (*Limosa limosa*), keskeiset pesimäalueet jäävät rakentamisalueiden ulkopuolelle, maisemallisesti arvokkaille peltoalueille, vaikka Tupoksen logistiikka-alue ja KME-varaus pienentävätkin jonkin verran kahlaajien pesimäaluetta kaava-alueen eteläosassa. Keskeisimpien pesimäalueiden maankäyttö ei kuitenkaan muutu, ja ne on osoitettu kaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina (luo-1). Siten kaava ei vaaranna alueen peltokahlaajien pesimäympäristöjen säilymistä, ja sen negatiiviset vaikutukset jäävät hyvin vähäisiksi.

Luontoselvityksessä on todettu kaava-alueen eteläosan olevan merkittävää elinympäristöä äärimmäisen uhanalaiselle (CR) peltosirkulle (*Emberiza hortulana*), joka on nopeimmin taantunut lintulajimme. Taantumisen todennäköiset syyt ovat pesimäalueiden maatalouden tehostuminen sekä muutokset muutto- ja talvehtimisalueilla, ja nykyään laji pesii lähinnä laajoilla, maisemarakenteeltaan monipuolisilla (jokivarsien, pensaikko- ja metsäsaarekkeiden kirjavoimilla) peltoalueilla. Luontoselvityksessä todetut, tiedossa olevat peltosirkkureviirit on huomioitu kaavassa siten, että ne sisältyvät luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeisiin alueisiin (luo-1) yhdessä peltokahlaajille keskeisten pesimäalueiden kanssa. Tällä on huomioitu se, että lajin elinympäristön kannalta keskeistä on maisemarakenteen säilyminen, ja tiedossa olevien revierien lisäksi mahdolliset muut peltosirkkureviirit sijoittuvat todennäköisimmin rajatuille peltoalueille. Koska maankäytön muutoksia ei kohdistu lajin kannalta tärkeimmille alueille ja kaava-alueen eteläosan maisemarakenne laajoine peltoalueineen säilyy, kaava ei vaaranna peltosirkun esiintymistä. Negatiiviset vaikutukset ovat korkeintaan hyvin vähäiset.

Viitasammakko (*Rana arvalis*) on alueellisesti yleinen, luontodirektiivin liitteen IV (a) laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kiellettyä. Lajia esiintyy tehdyn luontoselvityksen perusteella kohtalaisen tiheästi Liminganlahteen laskevien Peräojan ja Salmiojan lähialueiden ojikoissa, luhtaisissa rantametsissä ja tulvivilla pensaikkoluhdilla, joilla todettiin sen lisääntymispaikkoja. Nämä keskeisimmät alueet, joilla lisääntymispaikkoja on todettu, on osoitettu kaavakartalla. Koska niiden tai lähialueen maankäyttö ei muutu siten, että viitasammakolle soveltuvat kosteikkoalueet kuivuisivat, kaavalla ei ole lainkaan vaikutuksia todettuihin viitasammakon lisääntymispaikkoihin, eikä se millään tavalla vaaranna lajin esiintymistä alueella.

Kaava-alueella tiedetään luontoselvityksen perusteella esiintyvän silmälläpidettävää (NT) sammakonleikkiä (*Ranunculus reptabundus*) ainakin Tuohinonojan varrella, ja rekisterihavaintoja on muualtakin kaava-alueelta. Lajia esiintyy usein vesijättömailla sekä ojien varsilla, mutta ei useinkaan perättäisinä vuosina samoilla kasvupaikoilla. Kaava-alueella säilyy edelleen runsaasti lajille sopivia ojanvarsia ja allikoita, ja Tuohinonojan varteen jää suojavyöhyke. Siten kaava ei vaaranna lajin esiintymistä alueella, eikä populaatiotason vaikutuksia arvioida muodostuvan lainkaan.

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Kaavan toteuttaminen ei kokonaisuutena arvioiden vaaranna luonnon monimuotoisuuden säilymistä, ja mahdolliset negatiiviset vaikutukset jäävät vähäisiksi luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeimpien alueiden maankäytön säilyessä ennallaan.

10 KAAVAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Yleiskaavan toteuttaminen määritellään kaavaehdotusvaiheessa.

12.4.2023

11 SEURANTA

Yleiskaavan seuranta määritellään kaavaehdotusvaiheessa.

12.4.2023

SELVITYKSET

Laaditut selvitykset:

Strategiat ja ohjelmat:

- Kempele-sopimus
- Oulun seudun MAL-sopimus 2020 -2031
- Maankäytön kehityskuva 2050 (kvalt 1.6.2020)
- Kempeleen maapoliittinen ohjelma (kvalt 8.4.2019)
- Kempeleen asunto-ohjelma 2020–2025 (kvalt 1.9.2020)
- Kempeleen liikennepoliittinen ohjelma 2021–2026 (kvalt 7.6.2021)
- Kestävän liikkumisen suositukset (Sitowise 2020)
- Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategia (Liikennevirasto 23.5.2017)

Logistiikka, liikenne ja hulevedet:

- Kempeleen eteläinen logistiikka-alue, potentiaalin kartoitus (WSP, 11/2019)
- Kempele – Limingan logistiikkavyöhyke, esiselvitys (FCG, 2014)
- Eteläisen alueen osayleiskaava, liikenteellisten vaikutusten arviointi ja liikenneverkon yleissuunnitelma (WSP, 21.6.2022)
- Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2030 (OSe LJS 2030), Strafica, Waystep Consulting, Sito ja Airix Ympäristö / Sweco, 2013 – 2014
- Kempeleen liikenneturvallisuuksuunnitelma, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen raportteja 36 / 2013 (Ramboll)
- Kempeleen hulevesien hallintasuunnitelma (Pöyry, päivitetty 2019)

Luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöselvitykset:

- Eteläisten alueiden osayleiskaava, luontoselvitys (FCG, 13.9.2022)
- Kempeleen eteläinen logistiikka-alue, linnustonselvitys (Pöyry, 15.11.2019)
- Kempeleen eteläinen logistiikka-alue, luonto- ja maisemaselvitys (Pöyry 28.9.2019)
- Lakeuden äärellä, kaupungin naapurina, Kempeleen kulttuuriympäristöohjelma. Kempeleen kunta, 2008

Muut selvitykset:

- Kempeleen varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoselvitys (MDI 2022)
- Kempeleen kunnan aluetta koskeva kaupallinen selvitys (Ramboll, 1.6.2017).

Käynnissä olevat tai laadittavat selvitykset:

- Eteläisen alueen osayleiskaava, uusien työpaikka-alueiden liikennetuotokset (WSP)
- Eteläisen alueen osayleiskaava, rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi (Kulttuuritutkijain osuuskunta Aura)
- Eteläisen alueen osayleiskaava, historialliset asuinpaikat

12.4.2023

LIITTEET

Päivitetty OAS 12.4.2023

KILVA-ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslista, osayleiskaavaluonnos

Rakennetun kulttuuriympäristön inventointiraportti

Mitoitustaulukko